

De Kempische Genealoog is een uitgave van Familiekunde Vlaanderen, Regio Kempen en verschijnt in maart, juni september en december. Gelieve artikels, advertenties, aankondigingen van activiteiten, in te leveren vóór de 10de van de maand waarin het blad verschijnt bij:

Victor Bertels, Thierry de Renesselaan,1, 2390 Malle
victor.bertels1@telenet.be

Gelieve alle correspondentie voor Regio-Kempen te zenden naar:

Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout
e-mail: theopeeters1@telenet.be tel: 014/41.89.86

Studiezaal : Kasteel de Renesse
 Lierselei 30, B-2390 Malle (Oostmalle)
Website: **www.fv-kempen.be**

Erevoorzitter : Eugeen Van Autenboer (†)
Erebestuurslid: Florent Bosch (†)
Ereleden: Elisa Nijs (†) Jos Van Breen (†)

Marc Van den Cloot F. Pelzerstraat 21, 2500 Lier 03/312.26.54
Voorzitter marc.vandencloot@telenet.be

Frans Renaerts Sint-Jozefslaan 78, 2400 Mol 014/81.48.27
Ondervoorzitter: frans.renaerts@busmail.net

Theo Peeters Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout 014/41.89.86
Secretaris: theopeeters1@telenet.be

Victor Bertels Thierry de Renesselaan 1, 2390 Malle 03/312.29.89
Penningmeester victor.bertels1@telenet.be 0477/378214

Bestuursleden:

Dago Peeters Burg. Bossaertlaan 10, 2350 Vosselaar 014/55.61.00
 Webmaster dago.peeters@skynet.be

Mariette Backs Wandelweg 4, 2980 Halle-Zoersel 03/383.26.16
mariette_backs@hotmail.com

Maria De Bie Heirbaan 73a 2370 Arendonk 0498/131838
debiemaria@hotmail.com

Patrick De Maesschalck Jos De Schutterstraat 5, 2280 Grobbendonk 014/73.33.46
patrick.de.maesschalck@telenet.be

Gerard Keyzers Berkenlaan 8, 2275 Poederlee 014/88.22.84
gerardus.keyzers@telenet.be

Andre Sannen Achterbos 208, 2400 Mol 014/31.93.26
andre.sannen@scarlet.be

Herman Van de Leur Schorvoortstraat 117, 2300 Turnhout 014/41.67.46
hevdl@skynet.be

Andre Van Steenberghe Pastorijsstraat 19, 2275 Wechelderzande 03/383.38.69
avsteenb@telenet.be

EDITORIAAL

Victor Bertels

Hiermee hebben jullie het eerste exemplaar van de 30ste jaargang in uw bezit. Het is niet de bedoeling om de historiek van deze dertig jaren weer te geven. We willen enkel benadrukken dat FV Regio Kempen al die jaren geijverd heeft om genealogie in deze regio te promoten. Dertig jaar geleden was genealogie nog een opkomende hobby voor hoofdzakelijk gepensioneerden die hun stamboom wilden opmaken. Archieven bezoeken, documenten overschrijven, fiches maken, en dit alles manueel of met een schrijfmachine.

Van in den beginne hebben wij onze stek gehad in het Kasteel de Renesse, dat in 1982 door de gemeente Malle aangekocht werd. Gestaag hebben wij ons documentatiecentrum uitgebouwd tot wat het nu is, met dank aan de vzw Domein de Renesse voor het ter beschikking stellen van een lokaal.

Dank zij de steun van heel wat leden heeft FV Regio Kempen een belangrijke stem gehad in de ontwikkeling van Familiekunde Vlaanderen. Onze voorzitter, Marc Van den Cloot is een aantal jaren algemeen voorzitter geweest van de raad van bestuur van F.V.

Een mijlpaal in onze vereniging is zeker de lancering van het genealogische DNA onderzoek door FV Kempen in het Provinciaal Vormingscentrum te Oostmalle in 2008. Dit project is inmiddels uitgegroeid tot een speerpunt in de werking van Familiekunde Vlaanderen. Een pluim die Regio Kempen, en vooral zijn voorzitter, op zijn hoed mag steken.

De tijden zijn fel veranderd, de technische evolutie van de laatste jaren, heeft een “boom” veroorzaakt in de genealogie. Het aantal would-be genealogen is niet meer te tellen, en de technische middelen die nu ter beschikking staan, maken het voor de vorser heel wat comfortabeler. Via de pc of laptop zijn er met één muisklik een berg gegevens beschikbaar, waarvoor men tien-vijftien jaar geleden uren moest doorbrengen in archieven.

Familiekunde Vlaanderen dat oorspronkelijk volledig geleid werd door vrijwilligers groeide uit tot een kleine kmo met een centrale dienstverlening, een centrale administratie en bezoldigd personeel. We kregen erkenning en steun van de Vlaamse Gemeenschap om het personeel te betalen. Maar ook hier treden wijzigingen op. Besparingen in de culturele sector hebben tot gevolg dat nationale verenigingen op bevel van het ministerie van cultuur dienen samen te werken willen ze hun subsidies niet kwijtspelen. Allerlei nieuwe structuren worden in het leven geroepen wat de ambtenarij in de sector vergroot en de werkbaarheid van de verenigingen zeker niet vereenvoudigd !

Familiekunde Vlaanderen wordt onder druk gezet om een fusie aan te gaan met Heemkunde Vlaanderen en Leca, (een kleine vereniging die zich bezig houdt met erfgoed). Al spoedig bleek dat het hier twee tegen één ging worden. Familiekunde Vlaanderen als ledenvereniging, tegenover de overkoepelende Heemkunde en Leca. Bovendien is het eigen vermogen van Familiekunde Vlaanderen, het veelvoud van de twee andere verenigingen samen. Komt daar nog bij dat in de nieuwe raad van bestuur onafhankelijke bestuurders zullen zetelen, niet gestoord door enige kennis van genealogie, en het plaatje is gekend.

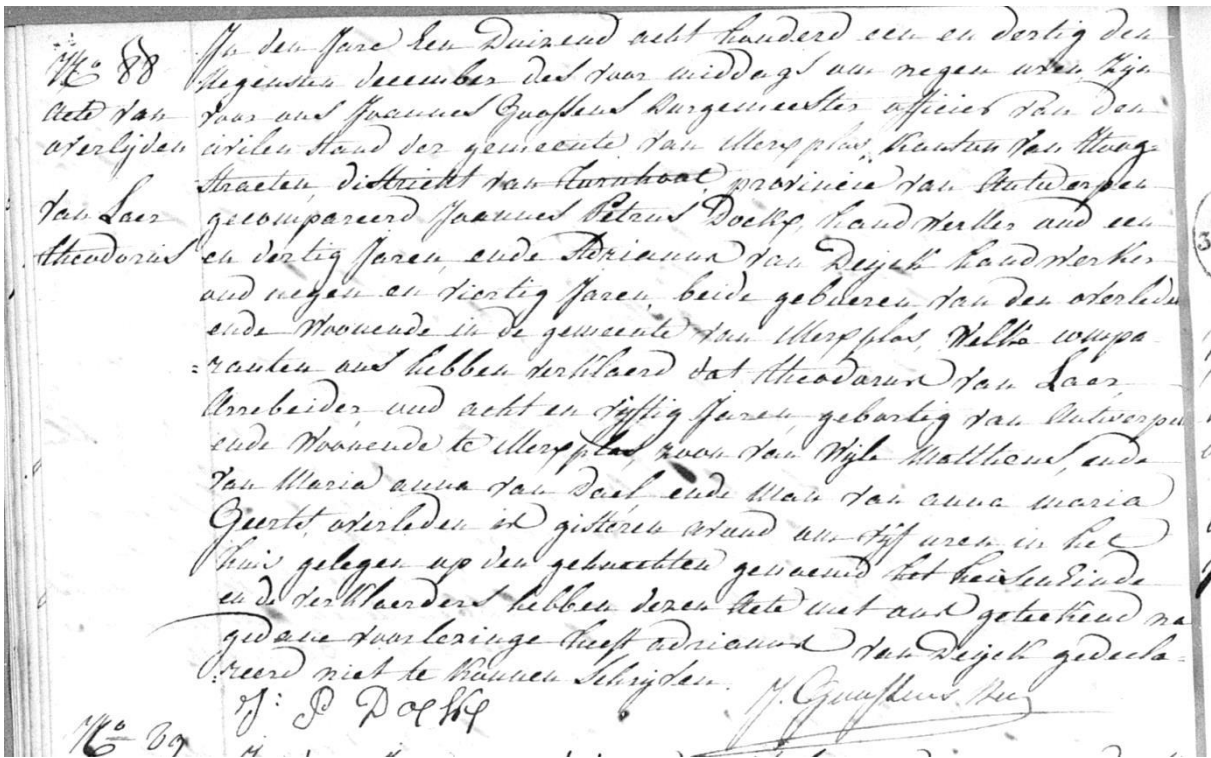
Wij verzetten ons dan ook tegen deze gang van zaken en wensen ons jarenlang opgebouwd bezit niet te grabbel te gooien. Dan maar verder zonder subsidies en zoveel mogelijk vrijwilligers. Regio Kempen steunt de raad van bestuur in haar verzet tegen een fusie.

**DWAALSPoor, MARIA CATHARINA GEERTS :
ZIJ OVERLEED TWEEemaal**

Dirk Van Laer

Theodorus Van Laer

Er wonen heel wat personen met de familienaam Van Laer in Merksplas. Aangezien mijn roots afkomstig zijn uit de buurgemeenten Turnhout en Vosselaar, ga ik zo'n twintig jaar geleden op zoek naar mijn naamdragers aldaar. De oudste naamdrager "Theodorus" Van Laer en zijn echtgenote Maria Geerts zorgen voor het nageslacht waarvan nu nog afstamelingen in Merksplas voorkomen. Deze zoektocht zou normaal gezien gemakkelijk zijn... Ik vind de overlijdensakte van Theodorus, hij is overleden te Merksplas op 8/12/1831, zie akte 88 hieronder:

Overlijdensakte Theodorus Van Laer

Er staat vermeld dat hij geboortig is van Antwerpen, oud 58 jaar, ouders Mattheus Van Laer en Maria Anna Van Dael. Hier loop ik vast... Er is geen doopakte van Theodorus in de parochies te Antwerpen te vinden... Ook zijn ouders vind ik nergens!

Maria Catharina Geerts

Met Maria Catharina Geerts heb ik meer geluk, volgens haar akte van overlijden is zij in 1775 te Merksplas geboren, haar ouders zijn Cornelius en Anna Maria Govaerts. Al snel vind ik haar doopakte, nl 3/3/1775. Cornelius is afkomstig van Ulicoten, waar hij later ook gaat

wonen en nog verschillende kinderen doopt. Heel bizar is wel dat ik nergens een huwelijksakte van Theodorus Van Laer en Maria Geerts vind.

N° 80. In den jaere duyzend acht honderd vier en veertig, den
aflyvigheid van zeventien des maens december, ten twee ueren namid.
Maria Catha- dag verschenen voor ons Adrianus Jansens, bur.
rina Geerts Gemeester in ambtenaar van den Burgerlyken stand
van 4de Abt. der Gemeente Mersplas, arrondissement Curnhout,
1844 Provincie Antwerpen; Joannes van Laer, arbeider
oud een en dertig jaer, en Petrus De Wilde, Land-
bouwer, oud acht en veertig jaer, beyde te Mersplas
woning, den eersten Zoon en den tweeden kennis
van de hierna genoemde overledene, welke compa-
ranten ons hebben verklaard dat heden voormid-
dag ten negen ueren, in haare woning alhier
is overleden Maria Catharina Geerts, zonder
beroep, oud negen en zestig jaer, te Mersplas geboren
en woning, dochter van wylen Cornelius Geerts,
en van wyle Anna Maria Govaerts, weduwe
van wylen Theodorus van Laer, en hebben de ver-
klarenders met ons den tegenwoordigen akt na voor-
lezing ondertakend.

J. Jansens
J. B. van Laer
P. De Wilde

Overlijdensakte Maria Catharina Geerts

Judocus Van Laer

In Wortel vind ik, via Geneanet, een huwelijk op 30/01/1811 (akte 2), van een Judocus Van Laer en Maria Geerts. Blijkbaar heeft de opsteller zich vergist. Hij laat die Judocus doorgaan voor Theodorus, de bruid heeft wel dezelfde naam. De enige overeenkomst van deze twee

Van Laer's is dat ze geboortig zijn van Antwerpen. Bij een eerste onderzoek van deze akte heeft dit koppel ook andere ouders.

Mariages. N° 2.
Van Der Paerde
Marie Geerts
30 Janvier

Le sous-maire, pardevant nous présent, D^end, maire et officier public de l'état civil de la commune de Mortel, ancien secrétaire de son bureau, a lu et a fait lire par lui-même le mariage de Judoc Van Laer, domestique cultivateur, âgé de trente six ans, né à Looz, département des Deux-Néthes le premier mai dix-sept cent soixante quatre, domicilié à Mortel, fils des feu maître Joseph Van Laer, de la ville d'Amsterdam, d'une part, et Marie Geerts, domestique cultivateur, âgée de trente cinq ans, née à Mouscron, département des Deux-Néthes le vingt trois août, dix-sept cent soixante quatre, domiciliée à Mortel, fille légitime des feu Gabriel Geerts, et Pauline Wameyssen, d'autre part.

Lesdits préliminaires ont été donnés lecture, ainsi que du chapitre six, du livre de mariage du Code Napoléon, dont N° 1er Extraits du registre des publications d'écrits faits en cette commune, N° 2° Extraits des futurs époux, le vingt et vingt sept de ce mois, N° 3° Extraits des naissances des époux futurs, N° 4° Extraits des décès des pères et mères des futurs époux.

Les parties ayant déclaré s'engager mutuellement pour mari et femme, et nulle opposition n'étant survenue nous avons procédé au nom de loi ils se sont unis en mariage. Sont conformes au chapitre trois du Code Napoléon. Le présent acte a été lu et a été lu par le sous-maire, cultivateur, âgé de trente deux ans, de Pierre Boudewijns, bourgeois, âgé de vingt sept ans, de Grégoire Janssens, cultivateur, âgé de trente huit ans, et d'Antoine Janssens, cultivateur, âgé de vingt six ans, tous quatre non parents des époux et domiciliés à Mortel, et ont les parties et témoins aux quels les présentes ont été lues et ont été lues, excepté les époux qui ont déclaré ne savoir lire.

C. Janssens A. Janssens P. Janssens
J. Smits G. Bon de Wende

Een huwelijk in Chaam

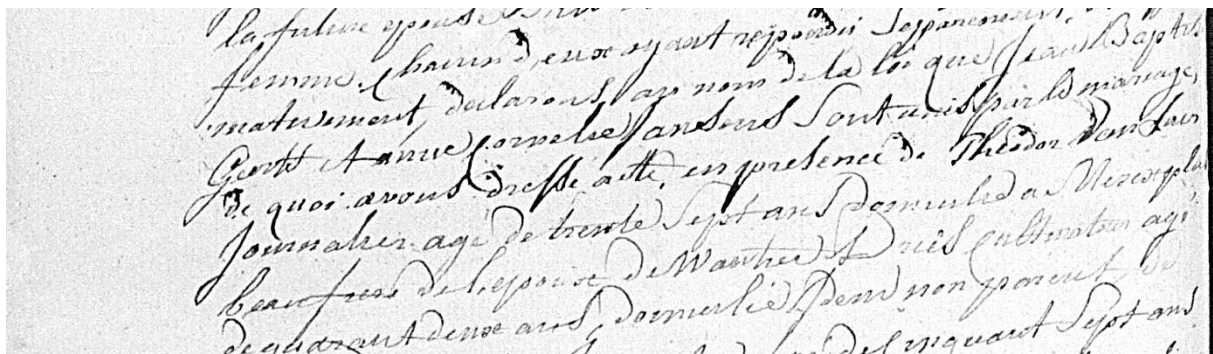
Maar dan duikt er een **Maria Catherina Geerts** op in Chaam! Zij huwt aldaar met Judocus De Bie in 1800. In haar overlijdensakte van 24/8/1826 staan haar echtgenoot en haar ouders

vermeld. Haar ouders zijn Cornelius Geerts en Anna Maria Govers! Hier zit iets fout! Het kan toch niet dat iemand twee keer overlijdt??? Ergens moet iets mis zijn? Mogelijk zijn dit twee zussen?

Maar wat blijkt??? De huwelijksakte van Wortel klopt wel degelijk: Theodorus en Judocus zijn één en dezelfde persoon! Maria Geerts uit de trouwakte in Wortel is de dochter van Cornelius Geerts en Paulina Dameysen! **Conclusie de ouders in de overlijdensakte van Maria Geerts, Cornelius Geerts en Anna Maria Govaerts, zijn foutieve ouders!** Maar hoe kan je dat bewijzen?

In de huwelijksakte van hun zoon Michaël (Chielke) Van Laer met Adriana Potters (Merksplas 14/5/1851 akte 30) vind ik **Joannes Baptista Geerts**, oom van de bruidegom als getuige. Hij sterft te Merksplas op 15-11-1858, als zoon van Cornelius en Anna Maria Schoofs.

Anna Maria Schoofs is de tweede echtgenote van Cornelius Geerts, zij huwen te Merksplas op 8/11/1778. Joannes Baptista Geerts is dus een halfbroer van Maria Geerts! Ik vind de huwelijksdatum van deze Joannes Baptista Geerts (Merksplas 27/1/1812) met Petronilla Janssens.

Uittreksel uit huwelijksakte J.B Geerts met Petronella Janssens

“de quo avons dressé acte en présence de Theodor Van Laer, journalier, age de trente sept ans, domicilié à Merxplas, beau frère de l'époux.” Hier staat dus dat getuige Theodorus Van Laer de schoonbroer van de bruidegom is, ofte echtgenoot van Maria Geerts!!! De puzzel is compleet.

Een extra woordje uitleg is nodig!

Bij het huwelijk van Judocus Van Laer en Maria Geerts in Wortel zijn de gegevens juist (wat normaal zou moeten zijn...) Spijtig dat ik geen huwelijksbijlagen vind! Aangezien vader Melchior (Van Laer, of is het nu **Van Dael***) reeds in 1804 is overleden te Antwerpen en zijn echtgenote Clara Staes in 1776, hebben de kleinkinderen hun grootouders nooit gekend. Zelfs Judocus heeft zijn moeder nooit gekend, zij is gestorven toen hij twee jaar oud was.

Judocus noemt zich Theodorus in Merksplas, zo staat hij vermeld op alle akten. Ik weet het niet meer zeker, maar er is me jaren geleden het verhaal verteld, of heb ik het ergens gelezen (tijdschrift heemkundige kring Merksplas)? dat Judocus zijn militaire dienstplicht zou ontlopen hebben door van Antwerpen naar Merksplas te trekken..Is dat de reden dat hij daar een andere voornaam gebruikt?

Bij zijn overlijden wordt de eerste vergissing gemaakt, (bijna dertig jaar na het overlijden van vader Melchior uit Antwerpen...) De aangifte wordt gedaan door de burens, zonen Michiel en Joannes Baptista zijn nog minderjarig. Mattheus Van Laer is niet de vader, maar een broer van de overledene. Maria Anna Van Dael (moeder?) geen idee waar men hier aan komt, is de naam Van Dael blijven hangen aangezien vader Melchior Van Laer ook deze familienaam soms heeft??? Ook in Antwerpen heeft men vergissingen gemaakt!

** doopakte 22/12/1730 Antwerpen St-Joris " Melchior Josephus Van **Dael**", huwelijksakte Antwerpen St-Joris 10/01/1762 Melchior Van **Laer**, akte overlijden Antwerpen 6/2/1804 Melchior Van **Dael**...".*

Ook bij de familie Geerts is er grote verwarring!

Er zijn twee naamgenoten Maria Geerts geboren in 1775 te Merksplas, beide van verschillende ouders, maar beide vaders dragen de voornaam Cornelius. Maria Geerts heeft haar moeder Paulina Dameysen ook nooit gekend, zij is grootgebracht door haar stiefmoeder Anna Maria Schoofs. Haar vader Cornelius Geerts sterft reeds in 1807. Ook hier hebben Michiel en Joannes Van Laer deze grootouders nooit gekend, enkel van "horen zeggen". Bij het overlijden van Maria Geerts in 1844 weet zoon Joannes nog wel de leeftijd van zijn moeder, maar de grootouders? Er is sprake van een grootvader Cornelius maar hun grootmoeder????(die is ondertussen al 66 jaar overleden) er is wel een "**Anna Maria**" (Schoofs tweede vrouw van Cornelius Geerts).

Ik veronderstel dat de beambte van de gemeente Merksplas hier een vergissing maakt met die andere Maria Geerts, en Anna Maria Govaerts als zijnde de moeder noteert....

Een moeilijke puzzel! Zo zie je maar dat het zoeken naar voorouders soms heel complex maar boeiend kan zijn. De gegevens van de burgerlijke stand van die tijd zijn niet altijd betrouwbaar, zo blijkt. Dat er in dit geval vergissingen zijn gebeurd bij zowel de man als zijn echtgenote is uitzonderlijk. Door verder te zoeken in andere akten van naaste familieleden kom je er uit, soms...

Dankzij het gebruik van genealogische sites en de samenwerking met andere genealogen ben ik uit dit kluwen geraakt. De komst van internet is handig en snel, echter nog minder betrouwbaar! Alles nakijken is de boodschap, en blijven zoeken!

Mijn zoektocht naar de familienaam Van Laer gaat verder, deze komt in de vele Antwerpse parochies veelvuldig voor. Een moeilijke opdracht... Benieuwd naar met resultaat?

==*==*==*==*==*==*==*

*de verzending van de kempische genealoog kost
ons jaarlijks heel wat geld
de verzendingskosten zijn weeral gestegen !
Als je uw mailadres doorgeeft kan je ons tijdschrift
voortaan downloaden via onze website
mailtje naar victor.bertels1@telenet.be*

EEN SCHENKINGSAKTE IN HET SCHEPENREGISTER VAN VOSSELAAR

Andre Van Steenberghe

Toen ik op 14 november 1994, in het begin van mijn genealogisch opzoekingen deze schepenakte ontdekte, heb ik ze genoteerd, zonder voldoende besef van de bron van inlichtingen die deze akte zou kunnen verschaffen bij nader onderzoek.

Op 11 Meij XVIc Twee en vijftich (11.05.1652)

“ Wij, Peter van Laer ende Jan Borchmans, schepenen binnen den dorpe van Vosselaer, doen cond alle luyden, dat voir ons gecommen is d’heere colonell Wilhem van Winteroij, denwelcken vuyt goeder jonste ende liberaele genegentheijt, heeft gegeven ende vuytgetelt ten behoeve vande gelijcke kinderen van Catharina Claessens, sijne nichte, bij de selve alreede verweckt ofte alnoch te verwecken bij Adriaen Borchmans, haeren man, de somme van seventhienhondert rinsgulden capiteale penninghen, ’t stuck van den gulden gereeckent op twintich stucks, de welcke de voors. Adriaen Borchmans, Catharina Claessens voor ons schepenen voors. mede comparerende, bekenden wel deughdelijck en thunnen ernstighen versoecke, seer danckelijck tot hunnen grooten onderstand van de voors. heere comparant in goede ganckbare munten ontfanghen te hebben,

De schenking van kolonel van Winteroij geschiedde evenwel onder de volgende strikte voorwaarden:

“onder conditie dat den voors. Adriaen Borchmans ende Catharina Claessens haerder beijde voors. kinderen, van dese voorschreven ghifte behoorelijcken sullen verseeckeren, met wettigen bescheede op goede onderpanden ende vaste hipoteecque, gelijk als sij dat beijde waren gelovende ende doende midts desen op den versterve ende kindtsgedeelte d’welck op den voors. Adriaen Borchmans gecommen ende gedevalueert is bij doode van Peeter Borchmans ende Jaecqueemijna Coomans, sijnen vaedere ende moedere, waeren in allen ende een gelijcke alsulcke huijssinghen, schuren, landerijen, beempden, driesschen, heyden ende weyden, als bij den voors., sijnen vaedere ende moedere sijn achtergelaeten, gelegen soo binnen den voors. dorpe van Vosselaer als oock onder Turnhout ende andere plaetsen, omme de voors. somme terstonts naer de doode van de voors. Catharina Claessens, sijne huijstvrouwe, quaeme te overlaeten ten behoeve van haere voors. kinderen, daer aen goet ende gereset gehouden ende gevonden te mogen worden, ende oft gebeurde datt de voors. Adriaen Borchmans de voors. Catharina Claessens, sijne huijstvrouwe quaeme te overleven, ende dat hem de voors. capiteale somme voorder wurde ondergelaeten, soo sal hij Borchmans schuldigh sijn, gelijk als hij geloofde midts desen, van de voors. somme van seventhien gouden guldens, aen de voors. sijne kinderen te geven ende te betaelen den behoorelijcken interest tegens den penninck twintich, den welcken eerst binnen den jaere naer den sterff dach vande voors. Catharina Claessens, sijne huijstvrouwe, cours ende inganck nemen sal ende sal alsdan alsoo voort loopende, ende van jaere tot jaere verschijnen, totter volder betaelinghe ende voldoeninghe toe der capiteale somme ende betaelinghe van den interesse van dijen

inder vueghen, ende den voors. Adriaen Borchmans speciaelijck heeft veronderpandt ende bewesen, gelijk als hij daer voor oock speciaelijck is veronderpandende en bewijssende midts desen, allen sijn versterve ende kindtsgedeelte voors. ende dat los, vrij ende met egeener andere voorcommer als daer op van outs vuytgaen ende gestaen en heeft, gelovende den selven sijnen kindtsgedeelte ende versterve, soo voor den voors. capitaele somme als voor de betaelingen van den interessen vandijen, inder vueghen voor altijd te claeren ende te waeren, goet ende wel dooghende te houden, have ende erve, hebbende en vercrijgende, met expressen wille ende begeerte van den voors. heere comparant dat, oft tersaecken waren dat de voors. kinderen van Cathelijn Claessens alle desen waeren sonder wettighe oir quamen te overlijden, dat de voors. capitaele somme in sulcken gevalle sal keeren tott andere gelijcke erffgenamen vanden voors. heere comparant, versoeckende den selven heere comparant teneynde van den volbrenghe van dese sijns voors. gifte, inder vueghen ende condities voors. gelasten Jan Cornelissen als aengehorige van de voors. kinderen, om op alles desaengaende goede toesicht ende regard te nemen, begeerende den selven heere comparant tot dijen eijnde aen selven gelastigen copija van dese acte geleverd te worden, alles sonder argelist. Dit is geschiet met vonnis ende met recht, met manisse des heere ende wijze van ons schepenen voors. als echt is. Actum desen XI Meij XVIc twee envijftich. Me presente H. Hanegraeff, Secretaris”

Hieronder de transcriptie van bovenstaande 17de eeuwse tekst

“Wij, Peter van Laer en Jan Borchmans, schepenen van Vosselaar, maken eenieder bekend dat voor ons gekomen is kolonel Wilhem van Wintelroij, welke uit eigen wil en genegenheid heeft gegeven en uitbetaald ten voordele van alle kinderen van Catharina Claessens, zijn nicht, zonder onderscheid, reeds geboren of nog te geboren uit haar huwelijk met haar man Adriaen Borchmans, de som van zeventienhonderd rijnsguldens in hoofdsom, de gulden gerekend aan 20 (schellingen) per gulden.

Adriaen Borchmans en Catharina Claessens welke mede voor de schepenen waren verschenen, betoonden zoals het hoort en op hun uitdrukkelijk verzoek, hun grote dank aan de voormelde heer comparant voor de ontvangst van deze goed gangbare munt(en), op de voorwaarde dat de voormelde Adriaen Borchmans en Catharina Claessens hun beider voormelde kinderen de voormelde gift behoorlijk zullen veilig stellen met wettige papieren op goede onderpanden en een vaste hypotheek, waarbij zij beiden hierbij beloofden dit te doen op de erfenis en het kindsgedeelte dat aan Adriaen Borchmans is toegekomen en toegekend bij de dood van Peeter Borchmans en Jacqueline Coomans, zijn vader en moeder, te vrijwaren voor iedereen gelijk, alle zulke huizingen, schuren, landerijen, beemden, driesen, heiden en weiden, zoals door zijn vader en moeder nagelaten, gelegen zowel in het dorp van Vosselaar als ook in Turnhout en op andere plaatsen, zodat de voormelde som direct na de dood van de voormelde Catharina Claessens, zijn huisvrouw, kan worden overgelaten aan haar voormelde kinderen

Mocht het voorvallen dat de voormelde Adriaen Borchmans zijn huisvrouw Catharina Claessens zou overleven (wat niet het geval was: hij overleefde zijn echtgenote) en aan hem de hoofdsom zou worden nagelaten, dan zal hij verplicht zijn, zoals hij hierbij ook beloofde, op de voormelde hoofdsom van zeventien gouden guldens (dit zijn de 1700 rijnsguldens) aan

zijn voormelde kinderen een behoorlijke interest van 5 procent (per jaar) dienen te betalen, over het jaar na de sterfdag van Catharina Claessens, zijn huisvrouw en dat zal verder lopen van jaar tot jaar tot de volledige betaling van de hoofdsom en de interest vandien.

De voormelde Adriaen Borchmans heeft speciaal hiervoor in pand gegeven en bewijs hiervan gegeven, zoals hij daarbij ook specifiek in pand geeft en bewijs hiervan levert, heel zijn erfenis en kindsgedeelte voornoemd en dat (op dat pand) geen enkele last rust van oudsher. Hij belooft bovendien zijn kindsgedeelte en erfenis, zowel voor de hoofdsom als voor de betaling van de interesten daarvan, altijd goed te bewaren, goed en wel in het oog te houden, have en erf, al wat hij nu heeft en nog zal verkrijgen.

Op uitdrukkelijke wil en verzoek van de heer comparant, (wil deze) dat, moest het geval zich voordoen, dat als al de kinderen van Cathelijm Claessens zonder wettige kinderen zouden overlijden, dat de hoofdsom in dat geval zou gaan naar andere gelijke erfgenamen van de heer comparant. Te dien einde verzoekt de heer comparant, om de schenking op de wijze en condities zoals boven beschreven te volvoeren, Jan Cornelissen, als verwante (?) van de voornoemde kinderen, op alles desbetreffend goed toezicht te houden. Daarom wil de heer comparant dat aan de lasthebber (Jan Cornelissen) een kopie van deze akte geleverd wordt. Dat alles zonder arglist d.w.z. in volle vertrouwen. Dit alles is geschied met vonnis en met rechte, met manisse van de heer en op de manier van werken van ons, schepenen voornoemd, zoals het betaamt naar rechte. Gedaan dezen 11 mei 1652. In tegenwoordigheid van H. Hanegraeff, secretaris.”

Wie is kolonel van Winteroij ?

Welke gevolgtrekkingen en/of verduidelijkingen kunnen wij nu halen uit deze tekst, met het oog op het verdere onderzoek naar de personen die hier optreden, hun afkomst en het kader waarin zij leefden in deze toch nog onzekere tijden, kort na de Vrede van Munster in 1648, die na bijna honderd jaar de rust enigszins terugbracht in ons grensgebied met Nederland.

Winteroij, wiens naam waarschijnlijk wijst op afkomst uit de plaats Wintelre (NL), waarvan Wikipedia ons meldt: “**Wintelre** (Brabants: *Wèntersel*) is een plaats in het zuidoosten van de provincie Noord-Brabant, gelegen in de Brabantse Kempen. Het is een voormalig onderdeel van de gemeente Vessem, Wintelre en Knegsel. In 1997 werd in het kader van de gemeentelijke herindeling van Noord-Brabant de gemeente opgeheven en ingedeeld bij de gemeente Eersel. Tevens hoort Wintelre bij de Acht zaligheden. In 2010 had Wintelre 1910 inwoners.”.

Wat is de reden van zijn vrijgevigheid?

Welke is de genealogische band die kolonel van Wintelroij linkt aan “sijne nichte” Catharina of Cathelijm Claessens.

Op welke plaatsen en hoe moeten wij ons onderzoek voeren?

Het gezin Adriaen Borchmans – Catharina Claessen

Aangezien de schenkingsakte werd opgesteld in Vosselaar richten wij ons in de eerste plaats naar de parochie Vosselaar, waar vijf kinderen van het echtpaar gedoopt werden in de periode 1629 t/m 1651, maar het huwelijk is niet vermeld in Vosselaar.

Verder komt Turnhout onder aandacht door de vermelding inzake Adriaen Borchmans: “den

versterve en het kindtsgedeelte d'welck op den voors. Adriaen Borchmans gecommen ende gedevalueert is van zijn vader Peeter en zijn moeder Jaecquemijna Coomans, gelegen soo binnen de voors. dorpe van Vosselaar als oock onder Turnhout ende andere plaetsen."

Wij kennen dus de namen van de ouders van Adriaen Borchmans, een aanwijzing dat ze door de schepenen gekend waren, één der schepenen draagt trouwens de naam Jan Borchmans.

Anderzijds wordt niets vermeld over de ouders van Catharina Claessens, wat er op kan wijzen dat zij van elders (Turnhout?) zou komen en dat zij mogelijk daar ook getrouwd zijn.

Wat betreft Jan Cornelissen "als aangehorige van der voors. kinderen" : deze wordt evenmin vermeld in de parochieregisters van Vosselaar. Wij weten niet in welke (familiale) band hij stond t.o.v. Catharina Claessen.

Zoals boven al vermeld dienen wij in eerste instantie te zoeken naar de samenstelling van de familie Adriaen Borchmans en zijn huisvrouw Catharina (Cathelijne) Claessens, de samenstelling van het gezin en de reeds bekende ouders van Adriaen Borchmans.

De familienaam Borchmans Of Borgmans (meest verspreide vormen van de naam) is afgeleid van Borcht of Burcht. (Fr. De Brabandere). Er zijn talloze varianten van deze familienaam: Borchmans, Borgmans, Borkmans, Boorchmans, Berchmans, Borghs.

Gezien de periode, in de helft van de 17de eeuw, raadplegen wij in eerste instantie de Parochieregisters van Vosselaar:

- Doopregister	van 14 oktober 1614 tot 1799
- Huwelijksregister	van 6 september 1614 tot 1799
- Overlijdensregister	van 15 februari 1616 tot 1799

Hier vinden wij wel de samenstelling van het gezin: ouders en vijf kinderen, met ook vermelding van de ouders van Adrianus.

Het vierde kind: Marcus Borchmans wordt gedoopt op 14/09/1649 maar overlijdt al enkele dagen nadien hij wordt begraven op 21/09/1649 en zal aldus geen rol spelen in de akte van schenking dd.11 Mei 1652, die dus slechts betrekking heeft op vier kinderen: Quirinus, Joannes, Jacoba en Norbertus.

We gaan nu op zoek naar plaats en datum van geboorte van Adrianus Borchmans en Catharina Claessens. Deze gegevens bevinden zich waarschijnlijk ofwel in Vosselaar in het tijdvak voor het begin der parochieregisters wat betreft de naam Borchmans, of in de doopregisters van Turnhout die reeds in 1566 beginnen. Een handicap is hier dat de naam van de moeder in vele gevallen niet of alleen de voornaam vermeld wordt en de familienamen nog **in een latijnse vorm vermeld** zijn, bij voorbeeld de naam **Claessens** dient ook gezocht onder de "latijnse" naam **Nicolai**, genitief van Nicolaes. Een zoon van Nicolaes werd in de beginne namelijk Nicolaessone genoemd, later afgezwakt tot Claessone en verder Claessens.

Al snel bleek dat wij de doop van Adrianus niet zouden kunnen vinden in de parochie-registers van Vosselaar die eerst in 1614 beginnen.

Tevens was ons bij de gezinssamenstelling opgevallen dat er een grote leemte was tussen het derde kind in Vosselaar geboren (15.02.1634) en het vierde en vijfde kind die in Vosselaar werden geboren (resp. 14.09.1649 en 14.05.1651). Onze zoektocht in de PR Turnhout St. Pieter, dopen 1633-1700 Deel I, leverde ons nog vijf kinderen op in ditzelfde gezin in Turnhout in resp. 1638, 1640, 1642, 1645 en 1647., wat het totaal aantal kinderen op tien bracht.

Op zoek naar het huwelijk Borchmans-Claessens

Het bovenstaande gaf ons reden om na te gaan of Catharina Claessens eventueel geboren zou zijn te Turnhout en daar ook gehuwd zou zijn, vermits zij toch tot een gegoede familie blijkt te behoren gezien het bedrag van de schenking en een kolonel die haar als “ sijne nichte “ noemt. Bij onze zoektocht nemen wij zowel de familienaam Claessens ook de familienaam Nicolai in beschouwing.

Al snel stellen wij vast, nadat wij de doopgegevens van de kinderen met als vader Nicolai, vergelijken met de kinderen met familienaam Claessens, dat deze naadloos bij elkaar aansluiten. In de P.R. Turnhout dopen 1633-1700 vinden wij een gezin Adrianus Borchmans x Catharina Claessens met vijf bijkomende kinderen. Dit gezin is blijkbaar tijdelijk is uitgeweken van Vosselaar naar Turnhout en daarna naar Vosselaar is teruggekeerd. Catharina Claessens wordt bij huwelijk vermeld als “Catharina Nicolai”.

We vinden volgende gezinnen Nicolai in de bewerkingen van Turnhout die ook genoteerd werden als Claessen:

1)Egidius Nicolai x Elisabeth Schabbens met zoon Adrianus (°) 11/11/1627

moet naar het gezin Egidius Claessen x Elisabeth Scabber

2)Jacobus Nicolai x Cornelius Habraken met zoon Cornelius (°) 13/01/1627 moet

naar Jacobus Claessen (Schepen) x Cornelia Habraken (Hobbrakel bij huwelijk)

3)Joannes Nicolai x Helwigis N.N. met dochter Catharina (°) 26/01/1610 moet naar

Joannes Claessen x Helwigis N.N.

4)Petrus Nicolai x Helwigis N.N. met zoon Petrus (°) 24/04/1627 moet naar het gezin

Peter Claessen (Claes) x Helena Costers (Coster)

5)Petrus Nicolai x Elisabeth Nuyens, met dochter Barbara (°) 19/08/1627 moet naar

het gezin Petrus Claessen x Elisabeth Nuijens

Voor ons is het derde gezin hierboven met dochter Catharina (°) 26/01/1610 van belang, want geen enkele andere Catharina Claessen komt qua geboortedatum in aanmerking als echtgenote van Adrianus Borchmans, trouwdatum 20/06/1628, tenzij er nog een Catharina Claessens zou zijn in Vosselaar (of elders), wat zeer onwaarschijnlijk lijkt.

Vooraleer wij deze conclusie konden trekken heeft dit ons heel wat hoofdbrekens gekost.

Wij kunnen nu ons onderzoek verderzetten in Vosselaar met het raadplegen van de secundaire bronnen, vermits de gegevens uit de parochieregisters ons niet verder helpen. Enig spoorwerk brengt ons hiervoor naar Beerse, mijn geboortedorp.

In de periode die wij onderzoeken waren Vosselaar en Beerse in één heerlijkheid verenigd, beide kerken werden bediend vanuit één pastorie, tot in de 2de helft van de achttiende eeuw. Gelukkig voor ons heeft de Heemkundige Kring De Vlierbes uit Beerse het oud archief van Vosselaar en Beerse, één geheel, volledig bewerkt en geïndexeerd te raadplegen in het archief van de Heemkundige Kring “De Vlierbes” (*Zie ook inzake de heerlijkheid Vosselaar en Beerse een artikel in het blad Taxandria 1936, Nr 3: “Heerlijkheid en Rechtsmacht te Beerse in vroegere tijd. Deel II: “de Grondheerlijkheid of Lage Heerlijkheid”*)

In Turnhout kunnen wij ons onderzoek dadelijk verderzetten, vermits de doopregisters beginnen in 1566 en de huwelijken vanaf 1574. De overlijdens voor 1662 zijn verloren gegaan, maar dit wordt ondervangen door het raadplegen van het boek van Dr. E. van Autenboer “Overlijdens en Uitvaarten in de Sint-Peterskerk Turnhout 1533-1662”. Verder zijn van dezelfde auteur in Turnhout te raadplegen de inkomende poorters in Turnhout: deel I van 1536-1662 en Deel II van 1663—1800.

(Het tweede deel van dit artikel volgt in de KG 2-2018 nvdr.)

VRAAG EN ANTWOORD

Vraag van Wilfried Van Craeynest uit Geel

Ik neem graag je aanbod aan om me te helpen teksten te ontcijferen. Ik heb voor 't ogenblik een Latijnse tekst die ik niet volledig begrijp die ik u hierbij opstuur. De tekst is door wijlen mijn vader getranscribeerd en de originele tekst heb ik niet, alleen zijn transcriptie.

Decima huius mensis (maart 1654) inter 3 et 4 nata et eodem die baptizata est Catharina, filia Guillelmi et Margarita Craijdenest viventium in fornicatione, susceptor Petrus Craijdnest et Cathalina Dhondt hic Guillelmus eques est inter rubrus claviides, cohortis serenissimi principis Leopoldi, et ex relatu prolem ferentium ad baptizadum intellexi

Antwoord

“viventium in fornicatione” = leven in geestelijke onthouding (celibata sacra) of geestelijk celibaat. Bij vroegere opzoekingen in de Antwerpse schepenregisters (15de eeuw) heb ik diverse akten gezien waarin twee echtelieden in een akte verklaarden te huwen met uitdrukkelijke wil zich te onthouden van gemeenschap. Daarin werd verder gestipuleerd dat, indien er toch nakomelingen zouden komen, dat dan “hierna vermelde regels dienden in acht genomen te worden”, waarna een hele uiteenzetting volgde van de regels die dienden gevolgd te worden, inzake erven en verdeling van goederen. Wellicht is dit ook een geval als boven.

Mijn vertaling van de tekst luidt dan als volgt:

“de 10de van deze maand tussen 3 en 4 (in de morgen) is geboren en dezelfde dag gedoopt Catharina, dochter van Willem en Margaretha Craijdenest levend in “geestelijk celibaat”. Doopheffers: Petrus Craijdnest en Cathalina Dhondt.

Deze willem is ruiter (ridder?) onder (rubrus=rood, purper) Claviidis (?= clavis is sleutel) van de cohorte (legereenheid van +-600man) van prins Leopold.”

En uit deze relatie (met de prins) heb ik begrepen (intellegere= waarnemen, weten inzien, begrijpen, verklaren) dat dit kind tot het doopsel werd toegelaten.

Tot zover mijn interpretatie, de algemene trend is: zij leefden in een heilig celibaat, maar door hun bekendheid met prins Leopold, werd het kind toch gedoopt. (Andre Van Steenberghe)

Vraag Jos Borremans uit Overijse

Ik stam af van een tak uit Turnhout en heb al wat informatie kunnen verzamelen, maar gezien de tijd die ik hieraan kan besteden en mijn leeftijd (75 jaar) zou ik sneller willen vooruitgaan.

"Mijn grootvader Adrianus Maria Borremans is geboren op 16.05.1877 als zoon van Petrus, geboren te Turnhout op 24.04.1847, overlijden niet gekend, en Maria Elisabeth Philomena van Deun, geboorte en overlijdensdatum onbekend.

In de nota's van een overleden neef komt de naam van Benedictus Bormans voor, met vraagteken, die hij vond in de parochieregisters van Arendonk. Deze Benedictus is geboren op 14.02.1791.

Is het mogelijk mij bijkomende informatie te bezorgen over deze personen?

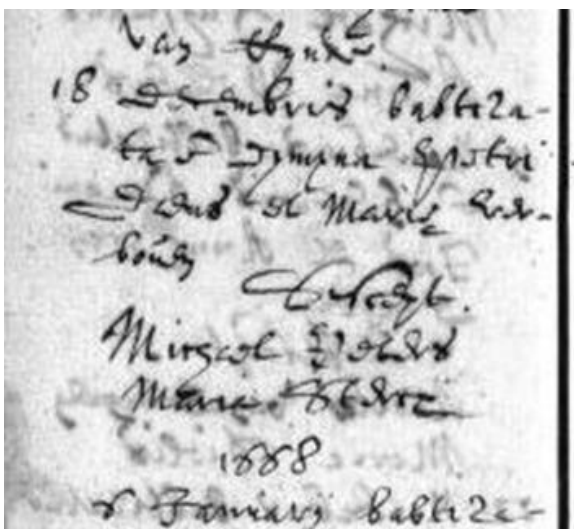
Antwoord:

Petrus Borremans, boekbinder, ° Turnhout 24.04.1847, overleden te Turnhout op 13 januari 1900, hij is getrouwd op 3 januari 1874 met Maria Elisabeth Philomena Van Deun, kantwerkster, geboren te Turnhout op 21.11.1851 en er overleden op 12.07.1892. Maria van Deun is dochter van Adrianus Franciscus Van Deun, geboren te Turnhout op 4 juni 1805, hij is de zoon van Joannes Baptist Van Deun en Huberdina van Meuwen, hij is getrouwd te Turnhout op 1 juli 1830 met Francisca Proost, geboren te Turnhout op 3 juni 1806 en aldaar overleden op 21 juli 1860. Zij is dochter van Joannes Gerardus Proost en Elisabetha Gevers.

Benedictus Bormans is te Turnhout getrouwd op 24 november 1814 met Anna Francisca Verrijck, en in de huwelijksakte uit de PR wordt vermeld dat hij in Arendonk geboren is, dus de veronderstelling in uw schrijven is juist. Hij is namelijk geboren te Arendonk op 14 februari 1791.

Voor de verdere stamreeks van Benedictus stuur ik u in bijlage nog vijf generaties Bormans die ik vond in de PR te Arendonk. (Victor Bertels)

Vraag Jef Van Dooren, Turnhout

Graag ontcijfering van bijgaande doopakte.

Familienaam vader en moeder en van de getuigen!

Antwoord:

18 decembris baptizata e(st) DYMPNA PETRI
DENS et MARIA VERBOVEN

Suscept(ores) MICHIEL PETERS MARIA STERX
(Victor Bertels)

Frank De Kinder, Berendrecht

Wij kregen van deze persoon uitgebreide vraag over familie De Kinder-Verhelst in Grobbendonk met eveneens de vraag voor vertaling van diverse akten.

Antwoord:

In Grobbendonk: Gezin Petrus de Kinder gehuwd met Catharina Ver(h)elst met drie kinderen.

Petrus De Kinder ° 18.09.1757 get: Franciscus De Kinder en Elisabeth Verkammen

Hubertus De Kinder ° 02.06.1749 get: Hubertus Verhelst en Maria Verhelst

Cornelius De Kinder ° 29.09.1760 get: Cornelius Winterpennincks en Maria Peeters

Uit bijkomende gegevens blijkt dat er in deze familie ook nog kinderen geboren zijn in Wilrijk.

De verder uitgebreide vraag werd schriftelijk beantwoord aan de aanvrager (Vic Bertels)

Vragen over afstamming of moeilijk leesbare documenten sturen naar:

victor.bertels1@telenet.be

**ONZE BIBLIOTHEEK IS NU OOK OPEN ELKE DERDE
DINSDAG VAN DE MAAND VAN 18 TOT 21 UUR**

17 APRIL

15 MEI

19 JUNI

**EEN ACHTTIENDE-EEUWS HANDSCHRIFT VAN EEN
STUDENT AAN DE UNIVERSITEIT VAN LEUVEN**

Ludo Proost

Een onverwachte vraag gevolgd door een onaangekondigd geschenk

In september 2016 ontving ik een e-mail van de heer Louis Schouleur uit Tours in Frankrijk. Deze rustende Brussels geneesheer deelde me mee dat hij een handschrift uit de 18de eeuw bezat. Op de rug stond de titel 'Ethica et motu', dat is vrij vertaald 'Over de ethiek en de beweging'.

Op het schutblad van dat manuscript staat een ets. Daarin staat een handgeschreven tekst¹ gehandtekend door *Joannes Proost* in het jaar 1769. De Leuvens etser of drukker is P. Denique. Op bladzijde 3 schrijft deze Joannes meer informatie over zichzelf neer : ‘*Joannes Proost Philosophus in De Lelie.*’ Dat hij tot deze pedagogie behoort, is al duidelijk gemaakt door het embleem met de lelie tussen de twee putti’s bovenaan deze tekening. Dit manuscript is een voorbeeld van de collegedictaten² die eigenhandig door een student aan de universiteit te Leuven zijn geschreven.

Het schutblad van “Ethica et Motu”.

1 Een vertaling volgt.

2 J. ROEGIERS, Het Leuvens artesonderwijs ..., p. 30.

Louis Schouleur vroeg zich af of deze Joannes Proost familie van mij zou kunnen zijn? In reeds lang vervlogen tijden had ik tijdens de cursus historische pedagogiek iets over De Lelie vernomen. De Lelie was een pedagogie in Leuven en maakte deel uit van de universiteit. Joannes Proost was er dus gehuisvest en studeerde daar filosofie. Met deze kennis erbij mocht ik L. Schouleur terugschrijven dat er geen universitaire student Joannes Proost voorkwam in de parenteel van mijn oudst gekende voorouders Cornelius Proost-Paschasia Reijns (Beerse, 1660, 2de huwelijk van Cornelius)³.

Maar wie was dan deze Joannes? De studentenregisters van de Leuvense universiteit konden deze vraag beantwoorden. Op het moment van de uitwisseling van onze post gaf ik mee dat het Rijksarchief in België over deze registers beschikte. Om ze te raadplegen moest men zich dan wel verplaatsen naar het archief te Leuven. In de maand juni van het jaar 2017 ontdekte ik bij toeval dat het Rijksarchief deze registers had ingescand en gepubliceerd op hun website. Door het Rijksarchief waren deze registers als volgt omschreven: *Inschrijvingsregisters van studenten (matrikels)/ Inventaire des archives de l'Université de Louvain 1426-1797*. In de 20ste eeuw transcribeerden E. Reusens en anderen deze documenten en verzorgden hun uitgave⁴. De boeken werden als *Liber Primus* (tot en met *liber decimus*) *intitulatorum* getiteld. Dank zij deze publicatie was ik erin geslaagd om deze Joannes Proost te identificeren.

Op 5 juli 2017 ontving ik tot mijn grote verrassing een pakket waarin dat boek was ingesloten. In de bijgevoegde brief schreef Louis Schouleur: ... Je pense que son manuscrit (...) serait bien mieux entre vos mains dans sa bonne ville de Leuven, plutôt qu'édilé à Tours ... Mijn dank bracht ik hem per kerende post over.

Pædagogium Lili⁵

De pedagogie De Lelie was één van de vier pedagogieën van de Artes-faculteit aan de Leuvense Universiteit. Zij werd gesticht in 1434 en in 1797 door de Franse bezetter afgeschaft. Volgens de statuten van de Leuvense Universiteit dienden de studenten die voorbestemd waren voor de faculteiten van de “7 vrije kunsten” (7 Artes Liberales)⁶ zich in te schrijven in een pedagogie. Deze heetten de Lelie, het Varken, de Valk en de Burcht. Het

³ Uit een vergelijkend genetisch Y-haplo-onderzoek met een achterneef van deze Joannes Proost (7 opgaande en 2 dalende generaties) in zijn familiale groep Proost-De Roover (waarschijnlijk Proost-De Ceuster) blijkt wel dat hij dezelfde voorvader Proost met mij deelt. Zie: L. PROOST, Een Kempische familie Proost (deel 1 en 2) en L. PROOST, Familienaam Proost.

⁴ De inschrijvingsregisters van de oude universiteit Leuven werden uitgegeven door Edmond Reusens, Joseph Wils and Arnold Schillings, *Matricule de l'Université de Louvain*, Brussel, 1903-1980, 10 vols. De collectie zelf werd integraal gescand en is online raadpleegbaar. Indien u geen aanknopingspunt hebt, is het aangewezen om eerst via de indices van Reusens, Wils en Schillings de datum van inschrijving te zoeken. Deze indices worden ook in de toekomst op de website geplaatst. (Bron: [Rijksarchief te Leuven. Zoeken naar studenten in de matrikels van de oude Leuvense universiteit.](#))

⁵ WIKIPEDIA, Pedagogie De Lelie.

⁶ WIKIPEDIA, Zeven vrije kunsten.

onderwijs gebeurde onder andere door voorlezingen⁷. Na deze opleiding konden de studenten verder studeren aan de vier hogere faculteiten: burgerlijke en kerkelijke rechten, theologie, geneeskunde.

De pedagogieën schreven de studenten in volgens een sociale piramide van 4 opeenvolgende klassen: nobilis (edelen), maiorennes (meerderjarigen), minorennnes (minderjarigen) en pauperes (armen).

De gebouwen van deze pedagogie De Lelie (Figuur 1) zijn volledig verdwenen. Na de eerste wereldoorlog is deze ruimte doorsneden door de Bondgenotenlaan (die de Grote Markt verbindt met het trein- en busstation te Leuven) en het Rector De Somerplein (voorheen het Fochplein). Van de drie andere pedagogieën is die van De Valk de enige waarvan de gebouwen bewaard zijn gebleven⁸.

(Fig. 1) De plaatsbepaling van de 4 pedagogieën te Leuven

Bron: Geopunt Vlaanderen. Mijn bewerking van het centrum van Leuven op de Ferrariskaart (1771-1778).

7 A.M. NAUWELAERTS, Opvoeding en onderwijsTeksten en documenten, deel 1, 157.

8 Inventaris Onroerend Erfgoed, Pedagogie De Valk.

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/42155>.

Chronologie van de levensgebeurtenissen van Joannes Proost

1744

Joannes Angelus Proost werd gedoopt te Vosselaar op 1 januari 1744⁹. Zoon van Petrus Proost (1719-1776) en Dymphna Woestenborghs (+1803). De dooppeter was Petrus Woestenborghs en de doopmeter was Maria de Roover. Hij was lid van de familiegroep met als oudst bekende voorouders: Franciscus Proost (1686-1749)¹⁰ en Dijnmpna De Roover (1693-1754).

1769

Op 23 januari 1769 was hij ingeschreven in het register van de pedagogie De Lelie. Zijn naam stond onder de rubriek *minorennnes* als *Joannes Proost ex Vosselaer*¹¹. Hij benoemde zichzelf '... *Joannes Proost Philosophus in de Lelie* ...'¹². Het document 'Ethica et motu' bevat de eigenhandige geschreven tekst in het Latijn van twee onderwerpen. In het begin van het handschrift over de ethiek of de inleiding op de moraalfilosofie. Na een honderdtal bladzijden volgt de behandeling van de beweging, een natuurkundige beschouwing.

De gelijkmatige schriftuur in het werkje doet vermoeden dat deze tekst werd overgeschreven van een voorbeeldtekst die door de universiteit was gecontroleerd¹³.

1772¹⁴

Op 13 juni 1772 priester gewijd in het bisdom Antwerpen.

1772-1792

Vermoedelijk¹⁵ was hij gedurende deze periode priester in de Sint-Martinusparochie te Halle (Zoersel). Hier volgt een aanwijzing om dit vermoeden te ondersteunen. Op 15 december 1780 registreerde Joannes Proost dat hij het doopsel had toegediend aan Joannes Franciscus De Swert: *Per me J. Proost vicepastorem in Halle*¹⁶. Vanaf die datum tekende hij meermaals door zijn hand toegediende doopsels op.

1792¹⁷

11 juli 1792 tot pastoor benoemd te *Sint-Lenaerts* (nu onder Brecht) in de parochie Sint-Leonardus. Hier registreerde hij voor de eerste maal een doopsel op 22 oktober 1792 (van Cornelius Verboven). Hij sluit deze inschrijving af met: *J. Proost Rector Ecclesiæ Sti Leonardi*.¹⁸

1799

In dat jaar werd hij verbannen omdat hij weigerde de eed van haat tegen het koningschap af te

9 Vosselaar, Onze-Lieve-Vrouwparochie, folio 64 verso. Tekstuittreksel: ...1744 1a Jan Baptizatus est Joannes Angelus filius petri Proost et dijmphnæ Woestenborghs conjugum. Susceperunt Petrus Woestenborghs et Maria de Roover ...

10 Vermoedelijk een afstammeling van Joannes Proost en Anna De Ceuster gehuwd te Beerse in 1670.

11 UNIVERSITEIT LEUVEN, Liber Magn.D. ..., folio 259 verso.

12 J. PROOST, *Ethica et motu*, p. 3

13 J. ROEGIERS, *Het Leuvense Artesonderwijs* ..., p.40.

14 J.A. PROOST, *Doodsprentje*; E. MEEUSSEN, *Joannes Proost*.

15 E. MEEUSSEN, *Joannes Proost*. Zonder tijdsperiode

16 SINT-MARTINUS, *Registrum baptisatorum* ..., blz. 48.

17 J.A. PROOST, *Doodsprentje*; E. MEEUSSEN, *Joannes Proost*.

18 SINT-LEONARDUS, *Registrum baptistmale* ..., blz. 207

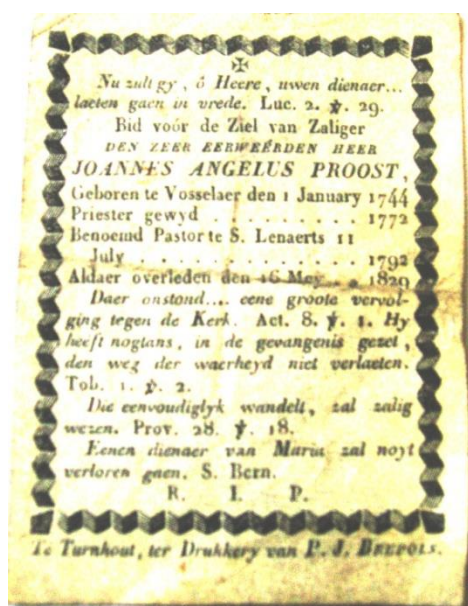
leggen¹⁹. Op 19 januari 1799 aangehouden en naar Antwerpen gevoerd. Daar was hij omwille van ziekte in het hospitaal Terninck²⁰ opgenomen.

1800

Terug in Sint-Lenaarts.

1801

In dit jaar wordt het bisdom Antwerpen opgeheven (1559-1801) en wordt dit kerkelijk territorium opgenomen in het aartsbisdom Mechelen (1801-1960). Joannes Angelus is nu priester van dat aartsbisdom.

1829²¹

16 mei 1829 overleden te Sint-Lenaarts. Op zijn bidprentje verwijst een verwijzing uit de bijbel onrechtstreeks naar zijn weigerachtige houding tijdens de Franse bezetting: ... eene grote vervolging tegen de Kerk ... Hy heeft nogtans, in de gevangenis gezet, den weg der waarheyd niet verlaeten ... (Het boek Tobias).

Het doodsprentje van Joannes Angelus Proost

De omzwervingen van dit boek

1769 het handschrift wordt gemaakt door Joannes Proost. P(etrus) De Nique is etser of de drukker van de tekening op het schutblad. Deze woonde te Leuven.

1829 vermoedelijk zat dit werk nog in de boedelbeschrijving van zijn erfenis.

1829-omstreeks 1945 nog geen overzicht van de eigenaars gevonden.

1945 Vader Schouleur, een bibliofiel, gaf dit boek aan zijn twaalfjarige zoon Louis (°1933) Deze schrijft daarover: "Mon père a vraisemblablement trouvé le manuscrit dans une vente publique et me l' a offert quand je faisais latin-grec vers mon douze ans"²².

5 juli 2017 Ludo Proost ontvangt dit werk (brief van Louis Schouleur van 30/06/2017).

8 maart 2018 heb ik dit collegedictaat overgemaakt aan de Bijzondere Collecties van de bibliotheken van de KU Leuven. Daar zal het ook opgenomen worden in het wetenschappelijk project Lectio.

19 Je jure haine à la royauté, attachement et fidélité à la République et à la Constitution de l'an III.

20 FONDATIE TERNINCK, [Historiek van de voorziening](#).

21 J.A. PROOST, Doodsprentje.

22 L. SCHOULEUR, & L. PROOST, Elektronische correspondentie, ..., 7 juli 2017.

Lectio. Leuven Centre for the Study of the Transmission of Texts and Ideas in Antiquity, the Middle ages and the Renaissance

Tijdens mijn zoektocht naar de achtergronden van zulke collegedictaten kwam ik terecht op de website van Lectio van de KU Leuven (<http://lectio.ghum.kuleuven.be/>). Zoals de uitgebreide titel van Lectio het aangeeft, wil dit wetenschappelijk project de overdracht van teksten en ideeën uit het verleden bestuderen. Daarbij is de genealogische studie van de fysieke schrijver (en niet noodzakelijk de auteur) van zulke manuscripten een onderdeel. Op Lectio zijn de reeds gedigitaliseerde handschriften van Leuvense studenten te vinden.

Het project heeft ook een lijst van studenten en andere bijdragers aan hun geschriften bekend gemaakt. Deze opsomming is te vinden bij de Magister Dixit Collection (zie in het hoofdmenu onder Magister Dixit Project). Misschien vindt u wel een familielid uit het verre verleden die aan de Leuvense Universiteit studeerde? Ondertussen heb ik het manuscript van Joannes Proost als gift overgemaakt aan de KU Leuven om te laten digitaliseren en te publiceren. Binnen vandaag en een onbepaalde tijd vindt u dit handschrift dan ook op de website van Lectio terug.

Openstaande vragen of opmerkingen

1. De kennis van het Latijn doet veronderstellen dat hij deze geleerd heeft. Zou hij bijvoorbeeld aan de Latijnse school van Turnhout ²³ of ergens anders les gevolgd hebben (een pastoor, voorbereidend jaar aan de Leuvense universiteit, ...) ?
2. Op de dag van zijn schrijving in 23 januari 1769 is Joannes Proost 25 jaar (gedoopt 1/1/1744). Deze leeftijd lijkt in tegenspraak met zijn inschrijving onder de *minorennnes* (minderjarigen). Toenmalig was men minderjarig onder de 25 jaar. Of was dit een rekenfout (wat niet zo vreemd is uit persoonlijke vaststellingen bij het doornemen van registraties van levensgebeurtenissen)? Of had minorennnes in de 18de eeuw een andere betekenis aan de universiteit van Leuven gekregen?
3. Een verwarring van Vosselaar met de gemeente *Vorsseleer* (zie o.a. de Ferrariskaart) is op basis van mijn inventarissen van de familienaam Proost in het *ancien régime* praktisch uitgesloten. Ik heb geen Joannes Proost in Vorselaar gevonden die eventueel student aan de universiteit kon zijn in 1769.
4. Er is nog een andere Joannes Proost te Vosselaar gedoopt in 1746 maar van deze persoon is verder (nog) niets geweten. Zijn leeftijd van 23 jaar voldoet dan wel aan de inschrijving onder de *minorennnes*. Gezien de voorbereiding (de Artes te Leuven) op de kerkelijke status van Joannes Angelus Proost kan ik met *waarschijnlijke* zekerheid beweren dat hij de auteur van het handschrift 'Ethica et Motu' is. Uit deze bovenmatige voorzichtigheid blijkt dus dat mijn artikel een hypothese verwoordt.

Geraadpleegde bronnen

FONDATIE TERNINCK, *Historiek van de voorziening*, (<https://terninck.be/over-ons>).

KU LEUVEN LECTIO, (s.d.), *Lectio. Leuven Centre for the Study of the Transmission of Texts and Ideas in Antiquity, the Middle ages and the Renaissance*, (<http://lectio.ghum.kuleuven.be/>)

E., MEEUSSEN, Joannes Proost, In: *ODIS*, (www.odis.be/lnk/PS_17389), geraadpleegd 27 juni 2017.

²³ Zie voor de Latijnse school te Turnhout een beschrijving op de website van het Rijksarchief in België: http://search.arch.be/eac/eac-BE-A0500_117897_DUT. Meer over Latijnse scholen in de Zuidelijke Nederlanden raadpleeg het Rijksarchief in België <http://search.arch.be/nl/bronnen/138-p4587>

NAUWELAERTS, A.M., (1978) ,*Opvoeding en onderwijs in het verleden. Teksten en documenten, deel 1*, Leuven.

PROOST, J., *Ethica et motu*. Leuven, 1769. (Sinds 8 maart 2018 door een gift verworven door de KU Leuven, Bijzondere Collecties in de bibliotheek).

PROOST, JOANNES ANGELUS, *Doodsprentje 1829*. (Drukkerij P.J. Brepols te Turnhout).

PROOST, L., 'Een Kempense familie: Proost (deel 1), *De Kempische Genealoog*, 2 (2017), 3-8.

PROOST, L., 'Een Kempense familie: Proost (deel 2), *De Kempische Genealoog*, 3 (2017), 4-10.

PROOST, L., *Familienaam Proost*, (2010-2018), (<https://sites.google.com/view/familienaamproost/>)

J., ROEGIERS, Het Leuvens Artesonderwijs 1426-1797: leerstof en onderwijsmethode In: VANPAEMEL, G., SMEYERS, K., SMETS, A. en VAN DER MEIJDEN, D. (Red.), (2012), *Ex Cathedra. Leuvense collegedictaten van de 16de tot de 18de eeuw*, Leuven, p. 23-45. (Publicatie bij de tentoonstelling 'Ex Cathedra: het leren zoals het was' in de Universiteitsbibliotheek van de KU Leuven van 2 april tot 31 augustus 2012).

RIJKSARCHIEF IN BELGIË, (1927) *Registres d'inscription d'étudiants (matricules) – Inschrijvingsregisters van studenten (matrikels) / Inventaire des archives de l' Université de Louvain (1426-1797)/Henri De vocht* (https://search.arch.be/ead/BE-A0518_104297_108072_DUT).

SCHOULEUR, L., en PROOST, L., *Elektronische correspondentie van 24 september 2016 tot en met 7 juli 2017*.

SINT-LEONARDUS, *Registrum baptismale ecclesiæ parochialis Sancti Leonardi (sub postestate civili de Brecht) (04/06/1779-26/06/1797)*, Sint-Lenaarts (Brecht).

SINT-MARTINUS, *Registrum baptisatorum parochialis de Halle S: Martin (30/07/1752-30/07/1800)*, Halle.

UNIVERSITEIT LEUVEN, *Liber Magn. D. Rectoris continens immatriculatos ab anno 1734 usque ad annum 1776*.

VOSSELAAR, Onze-Lieve-Vrouwparochie, *Parochialis Ecclesiæ de Vosselaer. Liber Baptisatorum, Coniugatorum et Mortuorum (15/10/1686-24/12/1758)*.

WIKIPEDIA, *Franse tijd in België*.(2016) (https://nl.wikipedia.org/wiki/Franse_tijd_in_België) Geraadpleegd op 6 juli 2017.

WIKIPEDIA, *Serment de haine à la royauté* (2016), (https://fr.wikipedia.org/wiki/Serment_de_haine_à_la_royauté). Geraadpleegd op 7 juli 2017

MEDEDELINGEN EN KORT NIEUWS

UITBREIDING VAN OPENING VAN ONZE BIBLIOTHEEK

Onze oproep voor bijkomende medewerkers heeft de laatste maanden succes gehad. Drie personen hebben zich aangeboden om deel uit te maken van onze werkgroep. Maria De Bie, Patrick de Maesschalck en Ger Matthé kwamen onze rangen versterken. Dit houdt in dat wij ook onze openingsuren kunnen

verruimen. Vanaf januari 2018 zal ons documentatiecentrum bijkomend geopend zijn **ELKE DERDE DINSDAG VAN DE MAAND van 18 uur tot 21 uur: 20 maart, 17 april, 15 mei, 19 juni.** Het spreekt vanzelf dat de eerste woensdag van de maand onze genealogische dag normaal blijft doorgaan. Wij geven hiermee bijkomende gelegenheid om opzoekingswerk te verrichten.

Cursus familiekunde voor beginners

In 2017 gaven wij tweemaal cursus, in het voorjaar in het stadsarchief van Geel en in het najaar in het stadsarchief van Turnhout. Er schreven 30 cursisten in wat aangeeft dat er blijvende belangstelling is voor onze lessenreeks.

In het najaar van 2018 zullen wij opnieuw cursus geven ditmaal in de **Bibliotheek in het Getouw te Mol.** Deze lessenreeks zal doorgaan in de loop van oktober-november, de juiste data zullen later meegedeeld worden. Belangstellenden kunnen nu reeds hun naam opgeven, wij houden hen dan verder op de hoogte. Het aantal deelnemers wordt beperkt tot 20

Artikels voor de Kempische Genealoog

Wij stellen met genoegen vast dat onze oproep voor tekst in de Kempische Genealoog stilaan doordringt bij onze leden. Daarom nogmaals onze vraag: Meent U een interessant artikel te hebben over uw familie of over genealogie in het algemeen, bezorg het ons.

Bezoek aan ons documentatiecentrum en domein de Renesse

FV Regio Kempen heeft in de loop der jaren een omvangrijke verzameling opgebouwd met gegevens uit het arrondissement Turnhout. Moesten er verenigingen zijn die kennis willen maken met onze bibliotheek, dit kan altijd op afspraak. Tegelijk met dit bezoek kan een rondleiding georganiseerd worden, met gids, in het kasteel de Renesse. Een leuke uitstap voor de zomer naar een prachtig kasteel en omgeving.

Interesse: neem contact op via victor.bertels1@telenet.be

Schenkingen

Kevin Verboven van Massenhoven schonk ons zijn boek met de registratie van de graven van het kerkhof van Massenhoven

Onze ondervoorzitter Frans Renaerts registreerde al de graven van het kerkhof van Mol Sluis en bezorgde ons het resultaat hiervan in twee boekdelen.

J. Borremans uit Overijse deed een beroep op ons om inlichtingen over zijn familie, voor de gegevens die wij hem bezorgden deed hij een gulle financiële schenking.

Frank Swaans uit Turnhout bezorgde ons heel wat digitale gegevens van de burgerlijke stand van volgende gemeenten: Oud-Turnhout, Gierle, Beerse, Turnhout, Merksplas en Vosselaar gegevens waar wij nog niet over beschikten.

Lisette Soffers uit Oud Turnhout schonk nog een aantal bidprentjes en rouwbrieven.

Algemene Vergadering FV-Regio Kempen vzw op 27 januari 2018

De statutaire jaarlijkse algemene vergadering kende dit jaar heel wat belangstelling.

Er werden drie nieuwe leden gekozen in de algemene vergadering, waarvan twee ook in de raad van bestuur.

Na de wettelijke plichtplegingen werd een bezoek gebracht aan het museum van diamantbewerkers te Halle Zoersel. Een klein maar informatief zeer interessant plek die ons inzicht gaf in een beroep dat in onze contreien bijna uitgestorven is. Enkele foto's hieronder als sfeerbeeld van de vergadering en het bezoek.

DNA TEST VIA HET INTERNET : NIET ALTIJD ONSCHULDIG

Paul Lanssens

(Deze tekst werd overgenomen uit "Brugse Stam" van FV-Regio Brugge juli-augustus 2017)

Klassiek genealogisch onderzoek combineren met DNA-onderzoek is aan een grote opmars bezig. We kennen het DNA-project van Familiekunde Vlaanderen (reeds meer dan 1.100 deelnemers) o.l.v. Marc Van den Cloodt. Vorig jaar hebben een aantal lezers deelgenomen aan 'De Gen-iale Stamboom', een DNA-studie door dr. Maarten Larmuseau van de KU Leuven.

Dhr. Larmuseau was trouwens de spreker van onze succesvolle lezing op 27 maart ll. Al deze deelnemers weten dat ze onder de vleugels van FV in bekwame en veilige handen zijn. Een heel ander verhaal krijgen we over de commerciële DNA-tests die aangeprezen worden via het internet. Enkele dagen na zijn lezing bij ons, haalde Maarten Larmuseau alle Vlaamse media met een waarschuwing voor DNA-tests via het internet. Verschillende bedrijven bieden deze commerciële tests aan tegen een prijs van ca. 150 euro, wat betaalbaar is als je er belang aan hecht. In de branche van familiekunde maakt bv. My Heritage veel reclame voor dergelijke tests. Even met een borsteltje wrijven over de binnenkant van je wang, opsturen naar Amerika en enkele weken later ontvang je het resultaat. Veel van de commerciële bedrijven geven aan deze genetische resultaten een interpretatie die meer op een horoscoop lijkt dan op wetenschap. In de Leuvense Campuskrant Jaargang 28 nr. 07 (29 maart 2017) spreekt Maarten Larmuseau van 'genetische astrologie'. Dat aspect op zich, is nog ongevaarlijk. De 'bijsluiter' bij de tests waarschuwt echter zelden voor kwalijke gevolgen, als blijkt dat wettelijke verwantschappen genetisch niet kloppen. Het is m.a.w. mogelijk dat je als koper onbedoeld te horen krijgt dat je (groot)vader of je (klein)kind geen genetische link met je heeft. Bovendien laten alle commerciële bedrijven (behalve 23andme) ook minderjarigen deelnemen, zonder enige waarschuwing dat dit heel wat gevolgen kan hebben voor het kind (en zijn gezin) als blijkt dat er geen verwantschap is met vader of grootvader. Soms worden deze testen zelfs doelbewust als paterniteitstest gebruikt, onder het mom van een 'recreationele DNA-test'. Bovendien gaan de resultaten in een grote wereldwijde database, waarop men weinig impact kan uitoefenen. Wellicht kan het de deelnemer niet schelen dat zijn DNA min of meer publiek is. Hij moet echter beseffen dat hij meteen ook de DNA publiceert van al zijn familieleden, dichtbij en ver. Ook zijn neven met verwantschap in de – pakweg - 15de graad hebben hetzelfde Y-chromosoom als hijzelf. Misschien zijn zij hiermee minder gediend, maar ze hebben geen inspraak, ze beseffen het zelfs niet. Denk hierbij bv. aan spermadonoren die uit hun anonimiteit kunnen gehaald worden door de deelname van een ver familielid. De deelnemers aan het project van FV of aan 'De Gen-iale Stamboom' weten intussen dat ze op beide oren kunnen slapen. Hun DNA-resultaten worden door de KU Leuven strikt individueel meegedeeld, en daarbuiten niet gepubliceerd. Individuele deelnemers kunnen samenzitten om elkaars resultaten te vergelijken (wat uiteraard de bedoeling is van hun deelname), maar de resultaten worden buiten hen niet verder verspreid. Aan de projecten van Familiekunde Vlaanderen en de KU Leuven kunnen minderjarigen nooit deelnemen. Interesse gewekt? Lees de uitgebreide artikels in Vlaamse Stam n°2 van 2017 en in de Campuskrant <http://nieuws.kuleuven.be/node/17788> Het project 'De Gen-iale Stamboom' is nu afgerond, maar een Y-chromosale DNA analyse binnen het Benelux DNA-project van Familiekunde Vlaanderen is nog steeds mogelijk. Raadpleeg hiervoor <http://dna-benelux.eu> (Met dank aan Maarten Larmuseau voor het nalezen van de tekst.)

A G E N D A

maart 2018

17 maart	Wat?	53ste Nationaal Congres Familiekunde Vlaanderen
	Waar?	H.Hartinstituut, Naamsestwg 3554 Heverlee
	Wanneer?	10 tot 17 u
	Wie?	Familiekunde Vlaanderen vzw

20 maart 2018	Wat?	Open bibliotheek
NIEUW	Waar	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 18 tot 21 uur
	Wie	FV Regio Kempen

april 2018

4 april 2018	Wat?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 15 u tot 22 u
	Wie?	FV Regio Kempen

17 april 2018	Wat?	Open bibliotheek
NIEUW	Waar	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 18 tot 21 uur
	Wie	FV Regio Kempen

mei 2018

2 mei 2018	Wat?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 15 u tot 22 u
	Wie?	FV Regio Kempen

15 mei 2018	Wat?	Open bibliotheek
NIEUW	Waar	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 18 tot 21 uur
	Wie	FV Regio Kempen

juni 2018

6 juni 2018	Wat?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 15 u tot 22 u
	Wie?	FV Regio Kempen

19 juni 2018	Wat?	Open bibliotheek
NIEUW	Waar	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 18 tot 21 uur
	Wie	FV Regio Kempen

meer info bij: Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout
e-mail: theo.peeters1@telenet.be
Op onze website: <http://www.vvf-kempen.be>

NUTTIGE ADRESSEN

Rijksarchief Antwerpen	Kruibekesteeweg 39 B1, 9120 Beveren	03/236.73.00
Rijksarchief Beveren	Kruibekesteeweg 39 B1, 9120 Beveren	03/750.29.77
Rijksarchief Brussel	Ruisbroekstraat 2-10, 1000 Brussel	02/513.76.80
Felix-Archief Antwerpen	Oudeleeuwenrui 29, 2000 Antwerpen	03/338.94.11
Gemeentearchief Dessel	Gemeentehuis, 2480 Dessel	014/38.99.26
Gemeentearchief Duffel	Gemeentestraat 21, 2570 Duffel	015/30.72.10
Stadsarchief Geel	Werft 30, 2440 Geel	014/56.66.90
Stadsarchief Herentals	Augustijnenlaan 1, 2200 Herentals	014/21.28.00
Stadsarchief Hoogstraten	Vrijheid 149, 2320 Hoogstraten	03/340.19.60
Stadsarchief Lier	Dungelhoeffsite, Paradeplein 3, 2500 Lier	03/800.03.14
Stadsarchief Mechelen	G. de Stassaertstraat, 2800 Mechelen	015/20.43.46
Gemeentearchief Mol	Molenhoekstraat 2, 2400 Mol	014/33.09.70
Stadsarchief Turnhout	Grote Markt 1, 2300 Turnhout	014/44.44.98
Archief abdij Bornem	Kloosterstraat 71 2880 Bornem	03/889.08.11
Archief abdij Postel	Abdijlaan 16, 2400 Mol-Postel	014/37.81.21
Archief Abdij Tongerlo	Abdijstraat 40, 2260 Tongerlo	014/53.99.00
Archief Aartsbisdom Mechelen	Varkensstraat 3, 2800 Mechelen	
ADNV vzw	Lange Leemstraat 26, 2018 Antwerpen	03/225.18.37
Archief en onderzoekcentrum		

De Kempische Genealoog is een uitgave van Familiekunde Vlaanderen, Regio Kempen en verschijnt in maart, juni september en december. Gelieve artikels, advertenties, aankondigingen van activiteiten, in te leveren vóór de 10de van de maand waarin het blad verschijnt bij:

Victor Bertels, Thierry de Renesselaan,1, 2390 Malle
victor.bertels1@telenet.be

Gelieve alle correspondentie voor Regio-Kempen te zenden naar:

Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout
e-mail: theopeeters1@telenet.be tel: 014/41.89.86

Studiezaal : Kasteel de Renesse
Lierselei 30, B-2390 Malle (Oostmalle)
Website: **www.fv-kempen.be**

Erevoorzitter : Eugeen Van Autenboer (†)
Erebestuurslid: Florent Bosch (†)
Ereleden: Elisa Nijs (†) Jos Van Breen (†)

Marc Van den Cloot F. Pelzerstraat 21, 2500 Lier 03/312.26.54
Voorzitter marc.vandencloot@telenet.be

Frans Renaerts Sint-Jozefslaan 78, 2400 Mol 014/81.48.27
Ondervoorzitter: frans.renaerts@busmail.net

Theo Peeters Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout 014/41.89.86
Secretaris: theopeeters1@telenet.be

Victor Bertels Thierry de Renesselaan 1, 2390 Malle 03/312.29.89
Penningmeester victor.bertels1@telenet.be 0477/378214

Bestuursleden:

Dago Peeters Burg. Bossaertlaan 10, 2350 Vosselaar 014/55.61.00
Webmaster dago.peeters@skynet.be

Mariette Backs Wandelweg 4, 2980 Halle-Zoersel 03/383.26.16
mariette_backs@hotmail.com

Maria De Bie Heirbaan 73a 2370 Arendonk 0498/131838
debiemaria@hotmail.com

Patrick De Maesschalck Jos De Schutterstraat 5, 2280 Grobbendonk 014/73.33.46
patrick.de.maesschalck@telenet.be

Gerard Keyzers Berkenlaan 8, 2275 Poederlee 014/88.22.84
gerardus.keyzers@telenet.be

Andre Sannen Achterbos 208, 2400 Mol 014/31.93.26
andre.sannen@scarlet.be

Herman Van de Leur Schorvoortstraat 117, 2300 Turnhout 014/41.67.46
hevdl@skynet.be

Andre Van Steenberghe Pastorijsstraat 19, 2275 Wechelderzande 03/383.38.69
avsteenb@telenet.be

EDITORIAAL

Vic Bertels

Wanneer je deze Kempische genealoog leest staat de vakantie voor de deur. Zomer en lange dagen zijn niet uitnodigend om voor je computer te zitten of naar archieven te gaan.

Voor ons is het echter eventjes doorwerken om de najaar activiteiten voor te bereiden en jullie leden op de hoogte te houden van allerlei zaken die op het getouw staan.

De samenwerking tussen Leca, Heemkunde Vlaanderen en Familiekunde Vlaanderen, opgedrongen door het ministerie, loopt helemaal niet van een leien dakje. “Histories” zoals de nieuwe vereniging noemt dient nog heel wat hindernissen te nemen vooraleer alle partijen tot een aanvaardbaar vergelijk kunnen komen. Op de raad van bestuur van FV van 9 juni ll. werden aan dhr. Belemans, voorzitter van Histories, heel wat kritische vragen gesteld. Het antwoord op die vragen was voor de Raad van Bestuur onvoldoende om volop mee te gaan in het nieuwe project. Bijkomende onderhandelingen zijn nodig inzake overdracht van het personeel, standplaats van het personeel, input van de drie verenigingen, en vooral de return die Histories kan bieden aan Familiekunde is nog helemaal niet duidelijk. Tot op heden blijven wij op onze honger zitten.

Regio Kempen blijft op zijn elan doorgaan, wij zijn bij de enigen van alle afdelingen, die ons ledenaantal konden verhogen. Wij blijven geloven in een rechtstreeks contact tussen Regio Kempen en zijn leden.

Voor het najaar hebben wij heel wat activiteiten gepland waarvan wij verwachten een goede respons te krijgen.

Vooreerst hebben we drie voordrachten in oktober, november en december over diverse onderwerpen die zeker interessant zijn om te volgen.

(zie hiervoor het artikel “voordrachten”)

In oktober starten wij opnieuw met een cursus familiekunde, die gaat door in het Getouw te Mol. Hiermee willen wij na Geel en Turnhout, een ander deel van onze regio bereiken. Het blijft een unieke kans voor beginnende genealogen en voor hen die al bezig zijn om hun kennis aan te scherpen en zo gemakkelijker aan hun familieonderzoek te doen.

Digitalisering van gegevens, wordt een top prioriteit in onze werking. De vernieuwing en uitbreiding van onze website, het aanmaken van een Facebook profiel, het digitaal ter beschikking stellen van bidprentjes en rouwbrieven, dit alles vraagt kennis, inzet en medewerkers. Wij willen hier dan ook een oproep doen aan vrijwilligers die ons willen helpen bij bovenstaande zaken. Afspraken kunnen gemaakt worden voor samenwerking en het ter beschikking stellen van gegevens. Wij hopen toch enkele mensen te kunnen aansporen om ons hierbij te helpen.

Geniet ondertussen van een rustgevende vakantie en wij horen of zien elkaar terug in september.

EEN SCHENKINGSAKTE IN HET SCHEPENREGISTER VAN VOSSELAAR (deel 2)

Andre Van Steenberghe

Op zoek naar de verwantschap tussen:

Enerzijds **Colonnell Wilhem van Wintelroij** en anderzijds **Catharina Claessens**, begunstigde van de schenkingsakte, die hij "*sine nichte*" noemt.

I. **Colonnell Wilhelm van Wintelroij**

Hij heeft één broer en één zuster:

Een oudere broer: **Floris van Wintelroij** (° Ravels ca 1590) x (Dinteloord 14/12/1631) **Dina (alias Cunera en Cuenertgen) van Galen**, zij is de dochter van Willem van Galen en Janneke Aertsdochter Houweligen.

Zij hebben voor zover bekend 2 kinderen:

- **Maria van Winteroij** ° ca 1635 X Bartholomeeus van der Graaf (° 8.6.1640) te Woudrichem, overleden in 1675.
- **Jonkheer Hendrik van Winteroij**, ° ca 1635 en + Helmond 18.09.1697
(*Hij zou gehuwd zijn te Reusel in 1663 met Anna Leonora van Braekel, maar ik vind dit huwelijk niet in Hazadata Reusel DO-HU 1660/1709*)

Een jongere zuster: **Elisabeth Wintelroij**, gehuwd (30.01.1622 Dinteloord) met **Johan (Jan) Huygens**,

° ca 1597, plaats v:an geboorte niet vermeld, zoon van Adriaan Huygens.

Zij hebben samen 12 kinderen van 20/11/1622 tot 27/07/1638 (Zie bijlage)

Collonell Wilhelm van Winteroij is een afstammeling uit een geslacht van officieren. De oudst gekende voorvader is Gerard van Winteroij ° ca 1439, die huwde met Catharina Van der Schoot Hendriksdochter.

Tot 1629 was Wilhelm van Wintelroij in dienst van koning Sigismund III van Polen als kolonel van een regiment voetknechten. Door de urgente nood aan bekwame officieren voor het "Staatsche Leger" der Verenigde Provincieën, werd hij door stadhouder Frederik Hendrik van Oranje overtuigd om terug te keren naar Nederland en werd hij aangesteld als Ritmeester der Cavalerie" (tot ca. 1650). Als beloning voor zijn verdiensten werd hem na de Vrede van Munster in 1648 een groot landstuk, geheten "Prinsenland" geschonken. Dit is gesitueerd bij Dinteloord, thans gelegen in de gemeente Steenberghe in West-Brabant. Ook andere leden van de familie dienden in het Staatse leger, zie terzake:

"Het Staatsche Leger" deel IV (1625-1648), door De Bas en Ter Raa. Het boek is te raadplegen in het gemeentearchief te Roermond (<http://www.roermond.nl/gemeentearchief>)

II. Catharina Claessen(s) (alias Nicolai)

Inzake de familienaam **Claessens** zijn de gegevens (veel) moeilijk(er) te vinden: In Vosselaar beginnen de gegevens in de parochieregisters slechts in 1614.

Catharina Claessens was gehuwd met Adrianus Borchmans (aliasen Borgmans, Borkmans, Beurckmans, Boorchmans, Borghs, Borcks, van der Borcht)

Het eerste kind : uit dit huwelijk: Quirinus wordt gedoopt op 7/11.1629 te Vosselaar, dus een huwelijk vinden in de P.R. Vosselaar is uitgesloten, want wij kunnen niet zover teruggaan in Vosselaar;

Ook de “aangehorige van de voors. kinderen” (schenkingsakte) **Jan Cornelissen** kunnen wij niet vinden in Vosselaar.

In de dopen Vosselaar van de familie Adrien Borchmans- Catharina Claessens valt ons tevens op dat er een opvallend grote hiaat is tussen de eerste drie kinderen die in Vosselaar gedoopt worden uit het huwelijk Adrianus Borchmans en Catharina Claessens: Quirinus in 1629, Joannes in 1631, Jacoba in 1634 en de volgende: Marcus eerst in 1649.

Vervolgens blijkt dat wij, zeker wat betreft Catharina Claessens, rekening moeten houden met een toch belangrijke en aanzienlijke familie, zodat wij ons onderzoek meteen richten op de dichtstbijzijnde grotere entiteit, namelijk Turnhout, waar wij al direct de familienamen Borchmans in diverse varianten terugvinden, evenals de familienaam Claessens in diverse varianten, ook in de verlatijnste naam ”Nicolai”. Nicolai is namelijk de latijnse genitief van Nicolaes en betekent “van Nicolaes” en bij uitbreiding (zoon) van Nicolaes :“Nicolaessone”, wat uiteindelijk leidt tot Claessone en verder ook tot Claessens.

Dit gegeven wordt alras bevestigd nadat wij bij de dopen de gegevens van de kinderen met als vader Nicolai, vergelijken met de kinderen met de naam Claessens, en met dezelfde naam van de moeder: wij zien dat de kinderen naadloos passen bij elkaar: nadere opzoeking naar een gezin Adrianus Borchmans x Catharina Claessens in de PR Turnhout dopen 1633-1700 levert ons al gauw vijf bijkomende kinderen op in dit gezin, dat blijkbaar tijdelijk is uitgeweken van Vosselaar naar Turnhout en daarna terug naar Vosselaar is gegaan. Uiteindelijk zijn er dus 9 kinderen die recht hebben op de schenking, vermits het laatste kind Marcus, gedoopt in Vosselaar op 14.09.1649 al op 21.09.1649 aldaar overlijdt, nauwelijks één week oud.

In dit verband dienen volgende aanpassingen te gebeuren in de PR Dopen Turnhout 1566-1633 (Ook het Hazadatabestand dient aangepast), deel 2 M-Z (blz 428)

- **Egidius Nicolaï x Elisabeth Schabbens** met zoon Adrianus (°) 11/11/1627 (p738) moet naar het gezin: Egidius Claesen x Elisabeth Scabbers (Deel I A-L blz 90
- **Jacobus Nicolaï x Cornelia Habraken** met zoon Cornelius (°) 13/01/1627 (p715) moet naar Jacobus Claessen (Schepen) x Cornelia Habraken (Hobbrakel bij huwelijk) deel I blz 91
- **Joannes Nicolaï x Helwigis N.N.** met dochter Catharina (°) 26/01/1610 (p541) moet naar Joannes Claessen x Helwigis N.N. Deel I blz 91

- **Petrus Nicolai x Helwigis N.N.** met zoon Petrus (°) 24/04/1627 (p723) moet wellicht naar het gezin Peter Claessen (Claes) x Helena Costers (Coster) blz 92 (nog te verifiëren)
- **Petrus Nicolai x Elisabeth Nuijens** met dochter Barbara (°) 19/08/1627 moet naar het gezin Petrus Claessen x Elisabeth Nuijens op blz 92

Voor ons is het derde gezin hierboven met dochter Catharina (°) 26/01/1610 van belang, want geen enkele andere Catharina Claessen komt qua geboortedatum in aanmerking als echtgenote van Adrianus Borchmans, trouwdatum 20/06/1628, tenzij er nog een Catharina Claessens zou zijn in Vosselaar (of elders), wat onwaarschijnlijk lijkt. De ontdekking hiervan heeft ons veel hoofdbrekens gekost.

Om ons onderzoek te kunnen verderzetten hebben wij twee mogelijkheden:

- **In Vosselaar** de secundaire bronnen raadplegen vermits de parochieregisters ons niet verder kunnen helpen. Enig speurwerk brengt ons dan naar Beerse. In de periode die wij onderzoeken, waren de parochies Vosselaar en Beerse in één heerlijkheid verenigd, met één pastorijs. Tot ons geluk heeft de Heemkunde kring “De Vlierbes” uit Beerse het oud archief van Vosselaar en Beerse, die één geheel uitmaakten, volledig bewerkt en geïndexeerd.
- **In Turnhout** kunnen wij ons onderzoek verderzetten, vermits de PR doopgegevens brengt van 1566 af en de huwelijken reeds genoteerd werden vanaf 1574. De overlijdens zijn slechts vanaf 1662 in de PR te raadplegen, maar dit wordt ondervangen met het raadplegen van het boek van Dr. E. van Autenboer:
- “Overlijdens en Uitvaarten van de Sint-Pieterskerk Turnhout 1533-1662”.
- Verder zijn van dezelfde auteur ook de poortersboeken van Turnhout te raadplegen: eerste deel van 1536-1992 en tweede deel van 1663-1800.

Logischerwijze zouden wij nu, met de ontdekking dat de familienaam Nicolai in feite identiek is met de familienaam Claessens, een huwelijk moeten vinden van Joannes Claessens x Elisabeth van Wintelroij, zuster van de schenker Wilhelm van Winteroij, maar wij vinden slechts één Joannes Claessen(s) x Elisabeth Wintelroij vermeld in de PR Turnhout namelijk in de **dopen** 1566-1633, deel I A-L blz 91.

Bij nazicht van de originele doopakte blijkt dat verkeerdelijk Elisabeth in plaats van Helwigis als moeder werd gelezen in het noteren van deze gegevens, wat met zich brengt dat wij Catharina Claessens (nog) niet kunnen linken aan Colonnell Wilhelm van Winteroij als “sijne nichte”. Wij moeten dus verder zoeken.

In de schenkingsakte komt ook nog Jan Cornelissen voor: “ gelasten Jan Cornelissen als aangehorige van de voors. kinderen, om op alles desaengaende goede toesicht ende regard te nemen, begeerende den selve heere comparant tot dijen eijnde aen selven gelastigen copija van dese acte geleverd te worden, alles sonder arglist.”

Deze Jan Cornelissen moet op één of andere wijze toch zeer dicht bij Colonnell Wilhelm staan om zulke zeer grote en vertrouwelijke opdracht te mogen uitvoeren.

Vraag is nu in welke betrekking staat deze Jan Cornelissen nu tussen:

- Enerzijds Catharina Claessen en Adrianus Borchmans en
- anderzijds de schenker Colonell Wilhelm van Wintelroij.

Na veel zoeken konden wij een eerste verband leggen tussen Jan Cornelissen (Joannes Corneli) en de familie Wintelroij, namelijk in de doopregisters van St. Pieterskerk te Turnhout 1633-1700 vinden wij een doopvermelding van

Joannes (°) 15 april 1636, zoon van Joannes Corneli x Maria Winteroij met als getuigen: Cornelius Antonii en Catharina van Schaluynen, **maar wij vinden echter geen spoor van een huwelijk tussen Joannes x Maria in de huwelijksregisters**. Er blijft ons dus niets anders over dan alle middelen uit te putten. Uiteindelijk bij raadpleging van de overlijdensregisters, in dit geval het boek “Overlijdens en uitvaarten van de Sint Pieterskerk te Turnhout 1533-1662, auteur Dr. Eugène van Autenboer), vermits de begraafboeken voor 1663 verloren zijn gegaan, vinden wij op blz. 160 op datum van 26/11/1647 de vermelding: “**in de kerk begraven de voorzoon van Jan Cornelissen, verwekt bij Maria van Winteroij**”, en hiermee ook de link tussen Jan Cornelissen en Wilhelm van Wintelroij.

Als betekenis van “voorzoon” of voorzoon vinden wij:

“zoon uit vroeger huwelijk”, volgens het Nederlands woordenboek van Prof. Dr. A. Weynen, uitgeverij Het Spectrum Utrecht/Antwerpen, negentiende druk 1982.

Op de website “betekenis.be” vinden wij : “geboren uit een voorhuwelijk, ook ongehuwd verwekt”.

Blijkbaar is deze Joannes een bastaardkind, want wij vinden in de huwelijken Turnhout 1610-1804 op datum van 26/12/1630 volgende huwelijksvermelding:

Joannes Cornelissen X Maria Buijckx (pag. 5366).

Bij de doop van hun derde kind Angela op 14 januari 1644 vinden wij als doopgetuige **Cornelius van Schaluynen**, waarschijnlijk verwant aan **Catharina van Schaluynen**, die optreedt als doopmeter bij de doop van de voorzoon Joannes, verwekt bij Maria (van) Winteroij.

Wie is nu deze Maria van Winteroij (°) 15/05/1618 (p 623) in Turnhout, St. Pieterskerk , met als doopgetuigen: Joannes Pauli (Pauwels) en Elisabeth Verschueren?

Zij is het derde van elf kinderen uit het huwelijk van **Joannes van Wintelroij X Maria Pauwels**, op 20/01/1614 te Sint Pieters Turnhout (pag. 5219).

Wel valt ons dadelijk op dat het elfde (en laatste) kind uit dit huwelijk, Wilhelmus van Winteroij, (°) Turnhout 01/05/1630 (p 800) volgende doopheffers heeft:

Wilhelmus van Winteroij (pro Joannes Claessen) en Dimphna Cleijmans.

Deze Wilhelmus blijkt onze Colonell Wilhelm van Winteroij uit de schenkingsakte. Valt nu te onderzoeken in welke relatie onze kolonel nu staat tot Joannes van Wintelroij.

Deze Joannes van Wintelroij is ons onbekend in Turnhout, maar na enig opzoekwerk vinden wij in het boek “Nieuwe Poorters te Turnhout 1536-1662” van auteur Dr. Eug. Van Autenboer, uitgave :”Geschied- en Oudheidkundige Kring Taxandria 1981”, wel een mogelijke aanwijzing:

Inkomende poorter: “*Wintdroye, Jan van*”, met als enige vermelding: *Bron S. 1606- 12, 6;*

Inzake : beroep, borg, herkomst of datum wordt niets verder vermeld.

Uit nader onderzoek blijkt dat S. 1606 een verwijzing is naar de Schoutsrekeningen van het jaar 1606. Dit moet nog nader onderzocht in het stadsarchief van Turnhout, om zo mogelijk de relatie tussen Joannes en Wilhelm van Winteroij te vinden.

Wel kunnen wij nu alvast een familiale band onderkennen tussen: “**van Wintelroij**” en de Turnhoutse families Claessen(s) (Nicolaï), Pauwels (Pauli) en Cornelissen (Cornelii).

Bij verder speurwerk op het internet vinden wij een zekere “Jan van Winteroij”, **wonende te Turnhout**, als getuige in een notariële akte te Bergen op Zoom op datum van 4 april 1629.

Bron: West-Brabants Archief, Brabant, Notariële Archieven, Deel: 0065, periode 1629, Bergen-op-Zoom, boz-0065, inventarisnummer 0065, 4 april 1629, notaris Wouter de Witte, minuutakten van andere akten, 1629, aktenummer 69, folio 143-143v°.

Gegevens van website: <http://westbrabantsarchief.nl/collectie/voorouders/deeds/bd0a5c6e>

De geregistreerden in deze akte:

- ***dochter van Jan Claessen***
- Jan Gorissen van Beke, ruiter onder Broechem van beroep
- Jan Janssen Borckeloo, wonende te Oudewater, metselaar, werkmeester van beroep
- Dignus Leendertssen, Zoom wonende te Bergen, schipper van beroep
- Adriaen Laureyssen, timmerman van beroep
- ***Jan Claessen, metselaar van beroep***
- Jan Jacobsen Bryneel, wonende te Leiden, soldaat van beroep
- ***Jan van Winteroij, wonende te Turnhout***

Deze gegevens werden gevonden op de website van “ Open Archieven “ ,
<https://www.openarch.nl>

N.B. Het onderwerp van deze (kopie in mijn bezit) is zeer moeilijk leesbaar, dient nog nader ontcijferd, maar de connectie Claessen/van Winteroij, duidt er alleszins op dat dit onze Jan van Wintdroye moet zijn uit de inkomende poorters van Turnhout.

CURSUS FAMILIEKUNDE VOOR BEGINNERS

Wie waren mijn voorouders? Waar woonden ze? Wat deden ze? De zoektocht naar je roots is boeiend en leerrijk. Tijdens deze cursus krijg je de kans om de wereld van de genealogie (familiekunde) stap voor stap te ontdekken. Je leert hoe je aan je eigen stamboom begint en welke bronnen je moet raadplegen. Je leert oud schrift lezen en hoe je het internet gebruikt voor je eigen onderzoek.

De cursus bestaat uit 6 lessen waarin u geleerd wordt hoe je begint aan uw stamboom en uw familiegeschiedenis. De lessen worden gegeven door bestuursleden van FV Regio Kempen die al vele jaren actief zijn in de genealogie.

Waar : Zaal 4 in het “Getouw” te Mol

Wanneer: donderdag 11 – 18 – 25 oktober 2018
 donderdag 8 – 15 – 22 november 2018

Tijdstip: 19u30

Kostprijs: 40 euro

Inschrijven: via overschrijving op rekening BE94 7350 4976 3614 op naam van
Familiekunde Vlaanderen Regio Kempen

Mail sturen aan: victor.bertels1@telenet.be

In de cursusprijs is inbegrepen: syllabus van alle lessen, documentatiemap, CD met nuttige gegevens

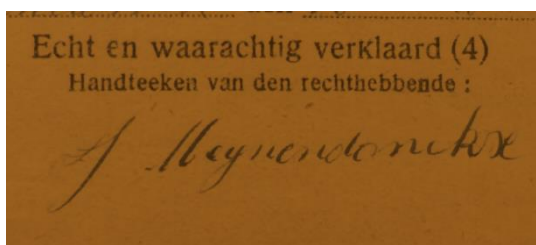
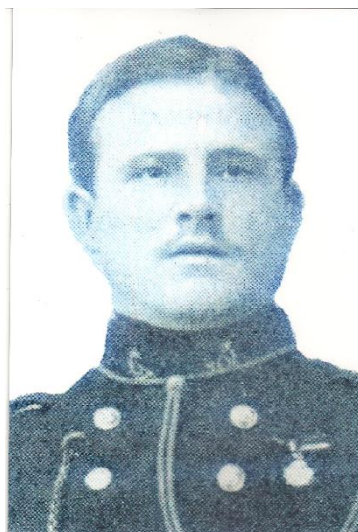
Volgende thema's komen aan bod:

1 ^{ste} les	hoe stel ik een familiegeschiedenis samen
2 ^{de} les	Hoe begin ik eraan: periode van vandaag tot 1800 - Burgerlijke stand
3 ^{de} les	De Franse periode en het Ancien Regime – Parochieregisters
4 ^{de} les	Welke andere bronnen kunnen geraadpleegd worden, -schepenregisters – notarisakten – testamenten enz.
5 ^{de} les	Beginselen van oud schrift, hoe leer ik oud schrift ontcijferen
6 ^{de} les	Computer en genealogie – DNA en genealogie. Hoe gebruik ik internet, hoe kan een DNA onderzoek mijn afstamming bepalen.

SOLDATEN UIT DE EERSTE WERELDOORLOG

Maria De Bie

Franciscus Josephus MEYNENDONCKX

Geboren te
Ouders:

Arendonk 15 mei 1889
Jan Baptist Meynendonckx
°Arendonk 16/12/1838, † Arendonk 18/06/1904
Maria Cornelia Crols
°Arendonk 01/09/1849, † Arendonk 05/01/1910.

Gehuwd met: Joanna Francisca Claessen te Arendonk op 29-03-1913
° Arendonk op 12-08-1889. † Arendonk op 22/12/1960

Kinderen: 3 kinderen jonger dan 18 jaar in 1922
Christiaan Jozef Frans ° Arendonk 14/10/1914 (geboren terwijl Jef gewond was en verzorgd werd in Leuven) † Turnhout 21.06.1972 x Maria Eulaers
Albert Frans Alfons ° Arendonk 19/07/1916 † Arendonk 28.01.1965
x Julia Josepha Josephina Claessen

Jan-Baptist ° Arendonk 21/05/1919 † 1971 x Martha Goris

Na 1922 nog :

Léon Frans ° Arendonk 28/04/1922 † Weelde 21.09.1961 x Elisa Paulussen

Elisa Theresia ° Arendonk 06/02/1924 x Henri Holsteens

Maria Cornelia Francisca ° Arendonk 16/10/1927 † 2018 X Jules Van Doorn

Hélène Catharina Francisca ° Arendonk 16/08/1933 x Louis Van Steenberghe

Broers en zussen:

Maria Theresia ° Arendonk 16 april 1872 x 1896 met Franciscus De Proost

Maria Elisabeth Ludovica ° Arendonk 20.02. 1874 † Arendonk 05.07.1957

x 1897 met Franciscus Ludovicus Van Wuytswinkel

Petrus Franciscus ° Arendonk 10.12.1876 x 1900 met Maria Catharina Goris

Catharina Theresia ° Arendonk 19.07.1880 † Arendonk 24.04.1934

x 1900 met Theofiel Van Deuren

Silvanus ° Arendonk 16.02.1884 † Arendonk 31.03.1958 x met Maria Justina Van Luffelen

Petrus ° Arendonk 20.10.1886 x met Maria Angelica Verdonck

Augustinus Franciscus ° Arendonk 16.11.1891 † Arendonk 27.03.1959

x met Joanna Francisca Claessen

Beroep

Voor de oorlog: landbouwer

Na Wereldoorlog I: veldwachter te Arendonk

Woonplaats:

Arendonck eerst Beerendonck 3

In de jaren 1921 Beirendonck nummer 3 te Arendonck

Van 21/07/1924 en zeker tot 1934: Koeistraat 19 te Arendonk

Op 11/04/1949 Vrijheidstraat 37 te Arendonk

Daarna: in 1957 woont de weduwe op de Vrijheid 43 te Arendonk

Andere persoonlijke gegevens:

Op 21 juli 1944 (Belgische nationale feestdag) werd Jef gevangengenomen door de Duitsers en naar het concentratiekamp Buchenwald overgebracht.

Hij werd aangehouden omwille van zijn vaderlandse en onbaatzuchtige bedrijvigheid.

(Bron: Beslissing 344 van de 2^e Aanvaardingscommissie voor Politieke Gevangenen en hun Rechthebbenden dd. 11-04-1949)

Overleden : 23 januari 1945 Buchenwald-Weimar

Er is geen graf van Jef. Maar in de inkomhal van het gemeentehuis te Arendonk is wel een mooie herdenkingsplaat aangebracht.

Extra: Gewapend weerstander van 3 januari 1942 tot 23 januari 1945.

MILITAIRE GESCHIEDENIS:

Stamnummer: 55484 op eerste pagina van het oorspronkelijke militair dossier) Hij behoorde tot de klas van 1909 107470 (op voorste pagina van archiefvormer van het archief in Evere)

Datum indiensttreding: 1909

Graad: Soldaat militiaan 1909; later Caporal/korporaal

Regiment/ Eenheid: 6^e leger divisie (D.A.) D.I.G. 1^e regiment Carabiniers I Bataillon 3^e escadron of batterie (22-06-1912)

(Afkorting: Depot D'intendance?????)

Bron: <http://www.ablhistoryforum.be/viewtopic.php?t=292> Geraadpleegd op 2018-03-02

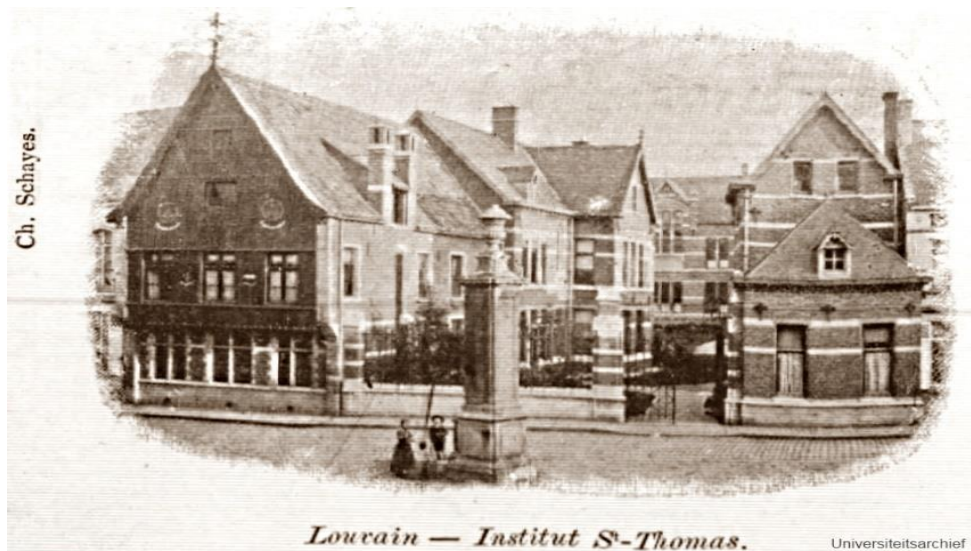
Na de oorlog werd hij ingedeeld bij Dépôt des invalides de guerre 2e compagnie.

Verloop militaire loopbaan tijdens WO I:

Op 01/08/1914 Bij het 1e regiment Karabiniers (1/II) te Brussel

Hij werd gekwetst op 12/09/1914 tijdens gevechten te Rotselaar en Wijgmaal. (Tombé blessé aux mains de l'ennemi) en door de Duitsers naar het militair hospitaal te Leuven gebracht, naar het Leo XIII instituut in de Tiensestraat 1 in Leuven, waar hij verpleegd werd.

(Bron Brief Fr. Tanghe, Kamerlid, aan Ministerie van Landsverdediging dd. 19-10-1955)

<http://www.oorlogsdagboekleuven.be/sint-thomashospitaal/> Geraadpleegd op 2018-03-03

Hij werd aldaar verzorgd door de Nederlandse arts Dr. Noyons volgens zijn eigen verklaring. Volgens diezelfde verklaring was zijn commandant: Leclère.

Zijn medesoldaten waren: Nammote (van tegen Luik) en Delplante (van tegen Namen).

Jozef beschrijft de slag te Rotselaar als de slag van Botschere aan de Publieke Steenweg.

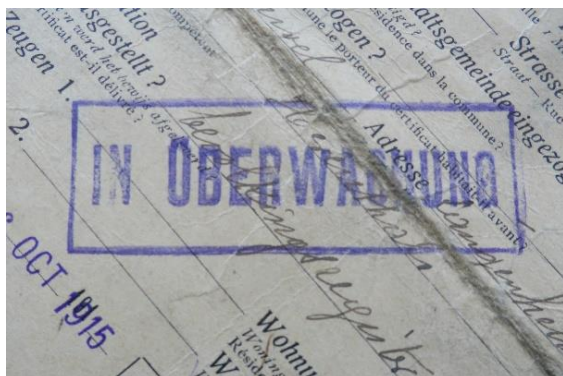
Dit formulier werd ingevuld na 3 mei 1919, want hij vertelt eveneens over het geneeskundig onderzoek op het Kipdorp te Antwerpen.

Op 10 augustus 1915 werd Jozef Meynendonckx overgeplaatst naar Brussel, in het Palais de l'academie. Dit paleis werd in 1914 door de Duitsers opgevorderd om er een militair lazaret in onder te brengen.

(Zie: <https://historiek.net/het-paleis-der-academien/10426/> Geraadpleegd op 2018-03-25 en: <http://www.kvab.be/nl/het-paleis-der-academien> Geraadpleegd op 2018-03-25)

Op 21/09/1915 werd hij gerepatrieerd en kwam Jef terug naar Arendonk en bleef tot het einde van de oorlog onder controle van de Duitsers staan.

Wellicht stond de tekst "In Überwachung" ook duidelijk op zijn paspoort zoals in onderstaand voorbeeld.

Misschien had hij ook een kaart voor het Meldeamt.

Der den Schein angetallend.

Gestalt :	
Haar :	
Bart :	
Augen :	
Kennzeichen :	
Zugang, Abgang und Reisen :	
Ueberwachungs- Vermerk :	

Kwetsuren

Volgens een document van 12 februari 1921 ondertekend door majoor Dandoy (in 1914 commandant van Meynendonckx) van het derde carabiniers: “ a été blessé au combat de Hambosch (Rotselaar en Werchter) en défendant le chemin de fer contre-attaqué par les allemands.”

Hij werd dus gekwetst bij de veldslag te Hambosch tijdens het verdedigen van de spoorweg die werd aangevallen door de Duitsers.

Volgens Luitenant Philippine van het vierde carabiniers op 18 januari 1921, zijn er die dag, op 12 september 1914, 60 manschappen op het slagveld achtergebleven, dus is het wel zeer aannemelijk zijn dat Jozef Meynendonckx bij de gekwetsten was.

Verder stelt Luitenant Philippine dat men 2 korporaals van de klas van Meynendonckx kan contacteren met name: Geriée en Dugiquier (?)

Adam Namote uit Herstal schrijft dat Jef Meynendonckx werd gekwetst tijdens het ondersteunen van de terugtrekking te Rotselaar op 12 september 1914.

Getuigen volgens hem: Jean Goenee de Flemalle Houise??? Soldaat 1e carabiniers, 3e compagnie 1e bataillon, gekwetst op dezelfde dag tijdens dezelfde slag.

Op 12 september 1914 werd Jef Meynendonckx getroffen door een obusscherf in het rechterbeen, het linkerbeen was eveneens doorschoten. Na de operaties in Leuven was zijn linkerbeen verkort met 9 à 10 cm. Hiervoor werd hij voor 30% à 40% invalide verklaard.

Jef was een “petit blessé” volgens de controlerende arts op 28 september 1920 te Antwerpen :“Claudication du membre inférieure gauche. Raccourcissement de 9 centimetres ...obtenu par éclats de schrapnelles à Rotselaar 12-09-1914.”

Kreupelheid en manken van het linker onderste lidmaat. Verkorting van 9 cm opgelopen door obusscherven te Rotselaar op 12 september 1914. Hij werd hierdoor 40% invalide volgens deze arts.

Omwille van zijn kwetsuren verwerft hij rechten van 11/11/1918 tot 31/01/1919.

Zo ontvangt hij op 22 juni 1920 3 frontstrepen voor 2 jaar 2 maanden en 20 dagen frontdienst

Extra

Op de dag dat Jef Meynendonckx ernstig gewond werd,. raakte Franciscus Joannes Van Gisbergen, van de vijfde linie, vermist te Rotselaar en ook die dag verdrinkt grenadier August Paeshuys in de Dijle te Werchter.(beiden inwoners van Arendonk)

(Bronnen: <http://www.oorlogsdagboekleuven.be/nieuwe-gevechten-rond-leuven/>

geraadpleegd op 2018-03-02 en <http://www.oorlogsdagboekleuven.be/gewonden-stromen-toe-in-st-thomas/> geraadpleegd op 2018-03-02)

Toch even vermelden dat Jef in een uitgebrand Leuven terecht kwam. Einde augustus 1914 werd Leuven platgebrand en de bevolking geteisterd door de Duitsers.

Jef werd aangevoerd vanuit Rotselaar waar al diverse dagen gevechten plaats vonden.

Wellicht werd het Leo XIII seminarie toen het Sint Thomashospitaal genoemd.

(Bron: <http://www.oorlogsdagboekleuven.be/sint-thomashospitaal/>)

Geraadpleegd op 2018-03-02)

Hij verblijft enige tijd te Leuven, dan wordt hij naar Brussel naar het Paleis der Academieën overgebracht. Daar volgt een uitwisseling met een zwaar gewonde Duitser en krijgt Jef de toelating om in België te verblijven onder voortdurende controle van de Duitse Bezettende Overheid.

(Bron: Brief van Fr. Tanghe, Kamerlid, aan Luitenant Kolonel Haas bij het Ministerie van Landsverdediging dd. 20/11/1955.)

Uit familiale mondelinge overlevering weten we dat zijn vrouw op een bepaald moment te weten kwam dat Jef in Leuven was en ze trok te voet naar Leuven (dus na 14 oktober 1914 en voor 10 augustus 1915) om haar man te melden dat hun eerste kind een zoon (ne joengen) was.

(Bron: Mondelinge overlevering An Meynendonckx maart 2018).

Onderscheidingen en medailles:

Ridder in de Orde van Leopold II met zwaarden (glaives)_

Deze onderscheiding ontving hij postuum op 21 juli 1944 (datum aanhouding) volgens AR. Nr° 676 van 8 april 1951

IJzerkruis: Niet ontvangen, Jef heeft niet deelgenomen aan de Eerste Slag om de IJzer.

Vuurkaart N° M 1988 En vuurkruis ontvangen, 24-10-1934

Oorlogskruis met palm volgens AR. 9500 op (6 of?)10 juni 1921 (juweel en brevet)

Overwinningsmedaille Werd toegekend

Herinneringsmedaille Werd toegekend

Frontstrepen 3 frontstrepen voor de periode 01-08-1914 tot 31-07-1916

Gevangenschapsstrepen Jef krijgt geen gevangenschapsstrepen omdat hij niet naar Duitsland werd gevoerd in gevangenschap, hij verbleef in Leuven en stond daarna in Arendonk onder strenge controle van de Duitsers. (Bron: Brief 06-11-1955 van Ministerie van Landsverdediging aan volksvertegenwoordiger Fr. Tanghe uit Ravels)

Vermelding: Posthume Resistance 3/5/49 Op 3 mei 1949 werd hij postuum erkend als lid van de weerstand.

Vermelding: PP 25/05/1950 Op 25 mei 1950 werd hij erkend als politiek gevangene.

Ridder in de kroonorde met palm Volgens AR 356 op 9 december 1950

Oorlogskruis '40-'45 met palm Volgens AR 356 op 9 december 1950

De weerstandsmedaille Postuum volgens A.R. 356 van 9 december 1950

Herinneringsmedaille '40-'45 Met twee gekruiste sabels ten posthume titel op 9 december 1950.

Titel van Politieke Gevangene Beslissing dd. 11/04/1949

Het Kruis van Politieke Gevangene met twee sterren 25-11-1951

Attest van Gewapende Weerstander Opgesteld op 26-10-1948

Voor de periode van 03-01-1942 tot 23-01-1945 bij het NKB (Nationale Koningsgezinde Beweging)

Gedachtenisprentje:

Overinge info: Op 15 mei 1957 ontvangt mevrouw Meyendonckx-Claessen het bericht dat er geen gevangenschapsstrepen '40-'45 worden toegekend

Extra:

Deze hele geschiedenis laat zich ook zien bij een eerste zicht op het militair dossier van Jef. Er staat bovenaan in de hoek: "Mort pour la Belgique", Posthume res. en de vermelding DCD (Décédé).

Op 3 december 1945 werd het dossier nogmaals opgevraagd door een Ministerie (van Financiën?).

Daaronder nog de vermelding "Terminé" omdat het dossier als afgehandeld wordt beschouwd en daaronder de letters KNB, deze kan ik niet verklaren. (Of misschien NKB?)

Helemaal onderaan staat nog in het rood PP/ onleesbare tekst/ Prisonnier Politique/...

Bovenaan rechts staat nog in drukletters "Gevangenschapstreep" en door deze tekst is een rode lijn getrokken.

Nog een vermelding Ch capt (chevrons captivité) in de rechter benedenhoek.

Bij de weerstand NKB bekleedde hij de graad van sergeant. Hij wordt omschreven als een zeer moedig en onverschrokken weerstander sedert aanvang in 1942. Hij bestreed de vijand in al de domeinen van de weerstand. Volbracht steeds met succes de hem opgelegde opdrachten (Bron: NKB voordracht door NKB voor het verlenen van posthume eervolle onderscheidingen ten bate van de op't veld van eer gevallen leden van de gewapende weerstand dd. 10-10-1950).

32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63												
Henericus Meijnendonckx		Joba de Vocht		Petrus Snellaerts (Oorschot)		Maria van den Heuvel (Oorsch)		Adrianus Van Gompel		Catharina van de Put										Joannes Crols		Cornelia Thijs		Petrus Stijnen		Adriana Van de Put		Gerardus Heijmans		Magdalena van de Looy		Joannes Baptist Michiels		Maria Dielis		Dionisius Claessen		Joanna Maria Corsten		Joannes Claes		Elisabeth Cuyllits	
X Arend 05.05.1737						X Arend 18.07.1747						X Veltem 13.05.1742								X Arend 26.06.1748		XReusel 26.11.1741		XZeelst 09.02.1739		xTurnho 20.02.1735		X Arend 12.05.1750		X Arend 11.02.1749													
16		17		18		19		20		21		22		23		24		25		26		27		28		29		30		31													
Cornelius Mijndonckx ° Arendonk 25.07.1744 † Arendonk 02.04.1789		Agnes Snellaerts ° Arendonk 05.03.1747 † Arendonk 08.05.1817		Petrus Van Gompel ° Arendonk 27.09.1749 † Arendonk 05.04.1815		Catharina Jansens ° Reusel † Arendonk 12.02.1810		Adrianus Leenders ° Arendonk 09.11.1731 † Arendonk 14.09.1798		Anna Boogaerts ° Oud Turnhout 03.05.1732 † Arendonk 04.02.1810		Philippus Feyaerts ° Tildonk 31.03.1743 † Veltem 22.03.1805		Susanna Verhulst ° Herent 08.03.1745 † Veltem 21.03.1795						Adrianus Crols ° Arendonk 28.11.1751 † na 1801		Maria Stijnen ° Reusel 08.07.1756 † na 1801		Henricus Heymans ° zeelst 06.08.1739 †		Margaretha Michiels ° Arendonk 22.09.1749 † Arendonk 24.02.1787		Christianus Claessen ° Arendonk 21.01.1751 † Arendonk 26.06.1795		Anna Gertrudis Claes ° Arendonk 05.11.1749 † Arendonk 30.01.1827													
X Arendonk 08.01.1774				X r 1775				X Turnhout St. Bavo				X Veltem R1771								X Arendonk 06.05.1788				X Arendonk 06.02.1770				X Arendonk 03.02.1779															
8				9				10				11				12				13				14				15															
Henricus Mijndonckx ° Arend 24.04.1783 † Arend 17.11.1842				Petronella Van Gompel ° Arend 01.04.1779 † Arend 11.03.1837				Dionisius Leenders ° Arend 24.07.1767 † Arend 12.08.1815				Anna Catharina Feyaerts ° Buken 14.12.1771 † Arend 19.09.1815								Cornelia Crols ° Arend 16.11.1791				Joannes Baptist Heymans ° Arend 06.01.1780 † Arend 12.07.1851				Maria Claessen ° Arend 28.05.1792 † Arend 06.02.1861															
X Arendonk 09.01.1805								X Veltem 04.02.1794								ongehuwd								X Arendonk 06.08.1807																			
4								5								6								7																			
Cornelius Meijnendonckx ° Arendonk 26.03.1808 † Arendonk 19.02.1884								Joanna Le(e)nders ° Arendonk 01.07.1810 † Arendonk 25.03.1867								Joannes Baptist Crols Dienstknecht ° Arendonk 24.07.1815 † na 1863								Theresia Heijmans Dienstmeid ° Arendonk 10.07.1819 † na 1863																			
X Arendonk 01.10.1831																X Arendonk 04.03.1848																											
2																3																											
Joannes Baptist Meijnendonckx, kousenmaker ° Arendonk 16 december 1838 † Arendonk 18 juni 1904																Maria Cornelia Crols, dienstmeid ° Arendonk 1 september 1849 † Arendonk 5 januari 1910																											
X Arendonk 5 januari 1872																																											
1		Franciscus Joannes Meijnendonckx, soldaat W.O I ° Arendonk 15 mei 1889 † doodverklaard Weimar/Buchenwald 23 januari 1945 X Joanna Francisca Claessen, °Arendonk 12.08.1889 † Arendonk 22.12.1960																																									

Opgemaakt door Victor Bertels

PETRUS VERTOMMEN : PATRIOT IN DE SLAG VAN TURNHOUT IN 1789

“Sommige registraties in de doop-, trouw- en begrafenisboeken doorbreken het gewone inschrijvingspatroon en willen de uitzonderlijkheid van deze gebeurtenis met ons delen.”

Ludo Proost

De Vosselaarse pastoor Willibrordus de Roeck registreert in 1789 een overlijden dat te maken heeft met de Slag van Turnhout¹ in dat zelfde jaar. Dit gevecht op 27 oktober 1789 heeft zo veel weerklink gevonden bij onze voorouders dat het de Brabantse omwenteling nog heeft aangevuurd. De opstand tegen de Oostenrijkse keizer heeft in 1790 tot het kortdurend bestaan van de ‘Verenigde Nederlandse Staten’² geleid.

Hieronder de oorspronkelijke tekst uit het begrafenisboek, samen met een vertaling die in potlood bij deze inschrijving vermeld staat.

28 8bris (1789) Sepultus est **Petrus Vertonnen** Thurnholtanus viduus **Elizabethæ Sjongers**, qui in impetu famosissimo, pridie Turnholt in Patrottas facto, confixus dulciter pro patri hic obierat. **Wil: de Roeck** Pastor³.

28 oktober (1789) werd begraven Petrus Vertonnen Turnhoutenaar, weduwnaar van Elisabeth Sjongers, gekwetst is in den zeer beroerden aanval van de daage te voren tegen de Patriotten te Turnhout gedaan, zachtjes alhier voor hun vaderland gestorven is.

Tijdens een zoektocht in Google-Boeken tref ik een uitvoerig verslag van deze gebeurtenissen in Turnhout aan in het boek ‘Begin der Belgische Vryheyd ofte ...’⁴. De anonieme auteur ervan beweert een dag-aan-dagverhaal te verslaan over de voorvallen te Turnhout in de periode van 24 oktober tot met 23 november 1789. In dit boek zijn de namen van de slachtoffers⁵ tijdens deze Slag te Turnhout opgenomen, zowel militairen als burgers. In het verslag lezen we op bladzijde 40 het onderstaande relaas over een zekere Peeter Vertongen:

*... (Den 28 october) ... in het inkomen van Vosselaer omtrent de Bonten Os⁶ viel eenen der gevangen van Turnhout met naeme **Peeter Vertongen** kwaelyk in het zand, diën man konde*

¹ Zie: slagvanturnhout.be en de Turnhoutse Patriotten op Facebook.

² Zie: https://nl.wikipedia.org/wiki/Verenigde_Nederlandse_Staten

³ Onze-Lieve-Vrouw (Vosselaar, België), Doop-trouwen-begraef registers der parochiaale kerke van Vosselaar (01/01/1779-00/01/1797); digitale beelden, Rijksarchief in België(<https://search.arch.be>), beeldnummer 68.

⁴ ANONIEM, *Begin der Belgische vryheyd ofte ...*, Brussel, 1790. Het boek van 92 blz. is gratis als pdf af te laden via Google-Boeken.

⁵ In het begrafenisboek van Sint-Pieter te Turnhout in 1789 zijn op 29 oktober de begrafenis van de slachtoffers van deze Slag van Turnhout ingeschreven. Zie: blz. 7150 van het boek.

⁶ De Bonten Os is gelegen in het gehucht ‘Loechtenbergh’ te Vosselaar. Zie: PROOST, L.; *Transcriptie van het Register, Quohiere, ofte grontboeck Des Dorps Ende Heerlijckhijdt van Vosselaar 1758*, Leuven, in druk.

niet meer voort, hy had eenen scheut in zynen buyk, de militairen willen hem met stokslaegen doen op staen, ziende dat hy niet konde wierd hy daer in een huys gedraegen, daer hy in diën achternoen overleden is ...

Petrus Vertommen (Vertongen/Vertonnen) is een burger van Turnhout die door de aftrekkende Oostenrijkse troepen op 27 of 28 oktober 1789 is meegenomen. In Vosselaar nemen ze een rust om dan verder te trekken naar Wechelderzande. Het is tijdens deze verpozing dat we vernemen dat Petrus door een schotwonde in zijn buik blijkbaar zwaar is gekwetst. Hij is in een huis in het gehucht *Loechtenberg* te Vosselaar op 28 oktober 1789 in de namiddag overleden.

Uit het doopregister⁷ van de Turnhoutse Sint-Pietersparochie vernemen we dat hij een zoon is van Henricus Vertommen en Maria Verbraecken en hij is “*sub conditione*” gedoopt op 3 maart 1756. Zijn peter was Petrus Theunis en zijn meter Maria Vertommen. Hij is het vierde kind. Zijn broers en zussen zijn: Jan Baptist (*4/4/1747), Maria (*15/10/1749), Elisabeth, (*24/4/1752), Theresia (*7/4/1758), Jan Baptist (*17/01/1763).

Op 3 februari 1784 is hij in dezelfde Sint-Pieterskerk getrouwd met Maria Elisabeth S' Jongers. In de huwelijksakte lezen we dat beide in Turnhout geboren zijn en er hoveniers zijn. Petrus tekent de huwelijksinschrijving met *Peeter Vertommen* en Elisabeth met een *kruijs*. De huwelijksgetuigen zijn Jan Bapt Sjongens en Petrus van Loco beide hoveniers. L(uucas) Mauroy, de plebaan en kanunnik van de kapittelkerk Sint-Pieter, is de *testor* van dit huwelijk. Het echtpaar krijgt twee zonen en een dochter: Adrianus (*11/10/1784), Henricus (*22/11/1786) en Maria (*26/10/1788).

Volgens pastoor De Roeck van Vosselaar is Petrus Vertommen de weduwnaar (*viduus*), bij zijn overlijden, van Elisabeth Sjongers. Maar mijn onderzoek in de Turnhoutse bevolkingsregisters van 1821-1835⁸ toont aan dat zij nog leeft. Zij woont in bij haar zoon *Henry Vertommen* die daar als gezinshoofd en *jardinier* is geboekstaafd. Zij zelf is er als *mère* en als *V(euv)e Vertommen* ingeschreven. Bij haar wordt er gewag gemaakt van drie kinderen jonger dan 12 jaar, een zoon en twee dochters, ze is dan hertrouwd. Samen met hun andere huisgenoten wonen zij in wijk 3⁹ onder het huisnummer 149. Henricus Vertommen is zo te zien de eigenaar van die woning.

Petrus Vertommen sterft dus op 33-jarige leeftijd en laat vrouw en 3 kinderen achter.

⁷ Bron: de indexen en de parochieboeken van Sint-Pieter te Turnhout op de website van het Rijksarchief in België.

⁸ STADSARCHIEF VAN TURNHOUT, *Bevolkingsregisters van 1821-1835*, (<http://www.genealogieturnhout.be/>), beeld 274 (zoek op Vertommen). De huisgenoten zijn niet allen familie van elkaar.

⁹ Het Rijksarchief heeft de eerste kadastrale plannen gedigitaliseerd. Spijtig genoeg zijn op het Turnhoutse verzamelplan voor de periode 1830-1834 de wijkaanduidingen letters : (https://search.arch.be/nl/zoeken-naar-archieven/zoekresultaat/ead/index/eadid/BE-A0550_007345_007065_DUT)

Pastoor Petrus Willibrordus De Roeck¹⁰ is op 22 mei 1734 te Antwerpen in de Sint-Jorisparochie geboren. Hij treedt toe tot de norbertijnen in de sint-Michielsabdij te Antwerpen. Op 10 maart 1759 is hij tot priester gewijd. In 1767 is hij onderpastoor te Beerse en Vosselaar (tot 1772?). Van 16 januari 1782 tot 1808 is hij pastoor te Vosselaar en vanaf 1803 van de dubbelparochie Vlimmeren Vosselaar. Hij sterft te Vosselaar op 17 november 1808.

Tijdens mijn diagonaal lezen van het boek “*Begin der Belgische Vryheyd oft Nauwkeurig verhaal van het geen er in Turnhout gebeurd is sedert den 24 october tot 23 november anni 1789, ...*” kwam ik nog andere verhalen van slachtoffers tegen. Misschien kan dit werk voor iemand een aanleiding vormen om de genealogie van de daarin voorkomende namen uit te werken.

MEDEDELINGEN EN KORT NIEUWS

VOORDRACHTEN

In oktober-november en december hebben wij door u drie voordrachten gereserveerd van uiteenlopende aard. Voor elk was wils.

- 1) Op woensdag **3 oktober** geeft Paul Degraeve een uiteenzetting over “*De koloniale luchtkastelen van Leopold I*” Deze voordracht wordt ingericht in samenwerking met de Heemkring Malle en zal doorgaan op de 1ste verdieping van het kasteel, aanvang **19u30**

De kersverse Belgische koning Leopold I, had heel wat ambities om van ons land een koloniale mogendheid te maken. Economische, Sociologische en Militaire waren de voornaamste beweegredenen waarom hij daar zo veel aandacht aan bestede. Hoe het afgelopen is, daarover zal Paul Degraeve uitvoerig toelichting geven

- 2) Op woensdag **7 november** hebben we Peter Eyckerman uitgenodigd, een specialist die ons met zijn voordracht “*Beelden uit het verleden*”, wegwijs maakt in oude foto's. Immers in de familiearchieven van heel wat genealogen zitten wel oude portretfoto's van voor wereldoorlog I. De meesten zijn genomen door een professionele fotograaf.

Voor deze voordracht wordt actieve medewerking gevraagd van de aanwezigen. Indien je over oude foto's beschikt: foto's van communicanten, foto's op doodsprentjes, trouwfoto's liefst van voor WO I, breng ze mee en ze zullen ter plaatse onderzocht en vergeleken worden.

Voor meer info kan je nu reeds terecht op:

<http://spoorzoeker.petereyckerman.be>

Deze voordracht begint op 19u. Kasteel de Renesse, Rode zaal, 1ste verdiep.

¹⁰ VERMEULEN, J., BLEYS, J. en BIJNEN, J. *Het hof van Vosselaar. Zijn invloed op Beerse en Vosselaar*, Eigen uitgave, 2013, blz. 112-113.

- 3) Op woensdag **5 december** geeft Maria De Bie uitgebreid uitleg over “**Hoe leefden de soldaten in WO I** “ Gedurende de laatste 4 jaar hebben we van Maria bijna elke trimester een bespreking gepubliceerd van een Arendonkse soldaat uit WO I. Maria heeft echter een uitgebreide documentatie opgebouwd over de ganse periode 1914-1918 en komt hier een boeiende uiteenzetting geven over gesneuvelden, overlevenden en de gebeurtenissen uit die periode.
Tevens een mooie afsluiter van de herdenking van de “Grote Oorlog”
Aanvang om **19u30** in de Rode Zaal van het Kasteel de Renesse, 1ste verdieping.

SCHENKINGEN

Bidprentjes en rouwbrieven worden ons in ruime mate geschonken. Een plastic zak van de gemeente Mol met allemaal bidprentjes werd afgegeven op het secretariaat van het domein de Renesse, de milde schenker maakte zich niet bekend. Als hij dit bericht leest, stuur dan ons dan een mail om u bekend te maken.

Andere schenkers: Maria Grauwen, Borgerhout, Gerard Keyzers, Poederlee en Tina Hoefnagels Poederlee

Hilde Nijs uit Vosselaar schonk ons : Het groot alfabetisch register van namen en blazoenen.

Onze bibliotheek werd aangevuld met: “400 jaar familiegeschiedenis Bastiaensen”

GILBERT DE LILLE

° Antwerpen 10 oktober 1939 – † Merksem 29 mei 2018

op 2 juni kregen wij bericht van het onverwacht overlijden van Gilbert De Lille. Gilbert werd 78 jaar. Hij is mee de stichter en oprichter geweest van de Regio Kempen, destijds begonnen als afdeling Turnhout/Oostmalle.

Samen met Florent Bosch, Eugeen van Autenboer en Hugo Broen werkt hij als fervent genealoog mee aan het geven van cursussen familiekunde.

Van zijn hand zijn verschillende genealogische werken verschenen, o.a. de familiegeschiedenis

"De Vrij" Familie van mij, geeft een inzicht in de familie van zijn echtgenote Diana De Vrij van Oostmalle.

Hij bewerkte ook de parochieregisters van Schilde en Halle en zette zich na zijn pensionering vooral in als vrijwilliger in het Rijksarchief Antwerpen en het Felix Archief. Zijn grote

verdienste hierin was dat hij, mee orde op zaken stelde in het rijksarchief en vooral de ontsluiting van de Notariaatsarchieven van de Provincie Antwerpen zijn één van zijn verwezenlijkingen.

Nadat het rijksarchief van Antwerpen naar Beveren verhuisde werd Gilbert vrijwilliger in het Felix archief waar hij zich specialiseerde in de vreemdelingen dossiers.

Vorig jaar in oktober gaf hij voor Regio Kempen hierover nog een zeer gesmaakte lezing (zie KG 4 oktober-december 2017)

Bij de uitvaart op 9 juni heeft het bestuur van Regio Kempen de familie hun innigste gevoelens van medeleven aangeboden.

AGENDA

September 2018

5 september 2018	Wat?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 15 u tot 22 u
	Wie?	FV Regio Kempen
18 september	Wat?	Open bibliotheek
NIEUW	Waar	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 18 tot 21 uur
	Wie	FV Regio Kempen

Oktober 2018

3 oktober 2018	Wat?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 15 u tot 22 u
	Wie?	FV Regio Kempen

3 oktober 2018	Wat?	Voordracht : De koloniale luchtkastelen van Leopold I
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	19u30
	Wie?	FV Regio Kempen, ism Heemkring Malle, spreker: Paul Degraeve

11 oktober 2018	Wat?	Cursus Familiekunde voor beginners
	Waar?	Zaal 4 “Het Getouw” te Mol
	Wanneer?	Donderdag 19u30
	Wie?	FV Regio Kempen

16 oktober 2018	Wat?	Open bibliotheek
NIEUW	Waar	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 18 tot 21 uur
	Wie	FV Regio Kempen

18 oktober 2018	Wat?	Cursus Familiekunde voor beginners
	Waar?	Zaal 4 “Het Getouw” te Mol
	Wanneer?	Donderdag 19u30
	Wie?	FV Regio Kempen

25 oktober 2018	Wat?	Cursus Familiekunde voor beginners
	Waar?	Zaal 4 “Het Getouw” te Mol
	Wanneer?	Donderdag 19u30
	Wie?	FV Regio Kempen

november 2018

7 november 2018	Wat?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 15 u tot 22 u
	Wie?	FV Regio Kempen

7 november 2018	Wat?	Voordracht : “Beelden uit het verleden”
	Waar?.	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	19u
	Wie?	FV Regio Kempen, spreker: Peter Eyckerman

8 november 2018	Wat?	Cursus Familiekunde voor beginners
	Waar?	Zaal 4 “Het Getouw” te Mol
	Wanneer?	Donderdag 19u30
	Wie?	FV Regio Kempen

16 november 2018	Wat?	Open bibliotheek
	Waar	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
NIEUW	Wanneer?	Van 18 tot 21 uur
	Wie	FV Regio Kempen

15 november 2018	Wat?	Cursus Familiekunde voor beginners
	Waar?	Zaal 4 “Het Getouw” te Mol
	Wanneer?	Donderdag 19u30
	Wie?	FV Regio Kempen

22 november 2018	Wat?	Cursus Familiekunde voor beginners
	Waar?	Zaal 4 “Het Getouw” te Mol
	Wanneer?	Donderdag 19u30
	Wie?	FV Regio Kempen

december 2018

5 december 2018 Wat? Genealogische dag – Open bibliotheek
 Waar? Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
 Wanneer? Van 15 u tot 22 u
 Wie? FV Regio Kempen

5 december 2018 Wat? Voordracht: Hoe leefden de soldaten in WO I
 Waar? Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
 Wanneer? 19u30
 Wie? FV Regio Kempen, Spreker: Maria De Bie

18 december 2018 Wat? **Open bibliotheek**
 Waar **Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle**
NIEUW Wanneer? **Van 18 tot 21 uur**
 Wie **FV Regio Kempen**

meer info bij: Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout
 e-mail: theopeeters1@telenet.be
 Op onze website: <http://www.vvf-kempen.be>

NUTTIGE ADRESSEN

Rijksarchief Antwerpen	Kruibekesteeweg 39 B1, 9120 Beveren	03/236.73.00
Rijksarchief Beveren	Kruibekesteeweg 39 B1, 9120 Beveren	03/750.29.77
Rijksarchief Brussel	Ruisbroekstraat 2-10, 1000 Brussel	02/513.76.80
Felix-Archief Antwerpen	Oudeleeuwenrui 29, 2000 Antwerpen	03/338.94.11
Gemeentearchief Dessel	Gemeentehuis, 2480 Dessel	014/38.99.26
Gemeentearchief Duffel	Gemeentestraat 21, 2570 Duffel	015/30.72.10
Stadsarchief Geel	Werft 30, 2440 Geel	014/56.66.90
Stadsarchief Herentals	Augustijnenlaan 1, 2200 Herentals	014/21.28.00
Stadsarchief Hoogstraten	Vrijheid 149, 2320 Hoogstraten	03/340.19.60
Stadsarchief Lier	Dungelhoeffsite, Paradeplein 3, 2500 Lier	03/800.03.14
Stadsarchief Mechelen	G. de Stassaertstraat, 2800 Mechelen	015/20.43.46
Gemeentearchief Mol	Molenhoekstraat 2, 2400 Mol	014/33.09.70
Stadsarchief Turnhout	Grote Markt 1, 2300 Turnhout	014/44.44.98
Archief abdij Bornem	Kloosterstraat 71 2880 Bornem	03/889.08.11
Archief abdij Postel	Abdijlaan 16, 2400 Mol-Postel	014/37.81.21
Archief Abdij Tongerlo	Abdijstraat 40, 2260 Tongerlo	014/53.99.00
Archief Aartsbisdom Mechelen	Varkensstraat 3, 2800 Mechelen	
ADNV vzw	Lange Leemstraat 26, 2018 Antwerpen	03/225.18.37
Archief en onderzoekcentrum		

De Kempische Genealoog is een uitgave van Familiekunde Vlaanderen, Regio Kempen en verschijnt in maart, juni september en december. Gelieve artikels, advertenties, aankondigingen van activiteiten, in te leveren vóór de 10de van de maand waarin het blad verschijnt bij:

Victor Bertels, Thierry de Renesselaan,1, 2390 Malle
victor.bertels1@telenet.be

Gelieve alle correspondentie voor Regio-Kempen te zenden naar:

Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout
e-mail: theopeeters1@telenet.be tel: 014/41.89.86

Studiezaal : Kasteel de Renesse
Lierselei 30, B-2390 Malle (Oostmalle)
Website: **www.fv-kempen.be**

Erevoorzitter : Eugeen Van Autenboer (†)
Erebestuurslid: Florent Bosch (†)
Ereleden: Elisa Nijs (†) Jos Van Breen (†)

Marc Van den Cloot F. Pelzerstraat 21, 2500 Lier 03/312.26.54
Voorzitter marc.vandencloot@telenet.be

Frans Renaerts Sint-Jozefslaan 78, 2400 Mol 014/81.48.27
Ondervoorzitter: frans.renaerts@busmail.net

Theo Peeters Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout 014/41.89.86
Secretaris: theopeeters1@telenet.be

Victor Bertels Thierry de Renesselaan 1, 2390 Malle 03/312.29.89
Penningmeester victor.bertels1@telenet.be 0477/378214

Bestuursleden:

Dago Peeters Burg. Bossaertlaan 10, 2350 Vosselaar 014/55.61.00
Webmaster dago.peeters@skynet.be

Mariette Backs Wandelweg 4, 2980 Halle-Zoersel 03/383.26.16
mariette_backs@hotmail.com

Maria De Bie Heirbaan 73a 2370 Arendonk 0498/131838
debiemaria@hotmail.com

Patrick De Maesschalck Jos De Schutterstraat 5, 2280 Grobbendonk 014/73.33.46
patrick.de.maesschalck@telenet.be

Gerard Keyzers Berkenlaan 8, 2275 Poederlee 014/88.22.84
gerardus.keyzers@telenet.be

Andre Sannen Achterbos 208, 2400 Mol 014/31.93.26
andre.sannen@scarlet.be

Herman Van de Leur Schorvoortstraat 117, 2300 Turnhout 014/41.67.46
hevd1@skynet.be

Andre Van Steenberghe Pastorijstraat 19, 2275 Wechelderzande 03/383.38.69
avsteenb@telenet.be

EDITORIAAL

Victor Bertels

Wat hebben we gezweet ... niet van het vele werk met onze Kempische Genealoog, maar onder de loodzware hitte van de voorbije zomer.

Maar dat is allemaal weer voorbij en een nieuw werkingsjaar wenkt. Wij zijn inmiddels al weer gestart met onze maandelijkse genealogische bijeenkomsten en het proefproject omtrent de derde-dinsdagavond openingen. Deze laatsten kenden voorlopig weinig succes. Een evaluatie tegen einde van het jaar zal uitmaken of wij kunnen doorgaan met de dinsdagavond openstelling.

De activiteiten van Regio Kempen draaien op volle toeren. Voor de volgende drie maanden staan er nog drie voordrachten op het programma en een cursus familiekunde.

De voordrachten zijn erg uiteenlopend en er is voor iedereen wat wils.

De koloniale verzuchtingen van de eerste koning der Belgen, zijn niet zo bekend, zij zijn vermoedelijk wel de aanzet tot de veroveringsdrang van zijn zoon Leopold II. Een boeiend onderwerp voor wie in koloniale geschiedenis geïnteresseerd is.

Liefhebbers en/of bezitters van oude foto's die problemen hebben met de datering ervan kunnen in november hun gading vinden tijdens de uiteenzetting van Peter Eyckerman. In een praktijk uiteenzetting zal hij ons praktische tips geven over hoe oude foto's beter kunnen gekaderd worden in een familiegeschiedenis.

De herdenkingen rond de grote oorlog, 100 jaar geleden, lopen ten einde. Wij hebben de voorbij vier jaar diverse artikelen hierover gepubliceerd dank zij de gedrevenheid en de kennis over deze materie van Maria De Bie. Zij zal als derde spreker in december ons een uitgebreid overzicht bezorgen over pittige details die zij verzamelde tijdens haar speurtocht naar de gebeurtenissen tussen 1914-1918

Reeds meer dan dertig jaar geeft Regio Kempen cursus voor beginnende genealogen, telkens opnieuw krijgen we een goede respons en motiveert het ons om verder te gaan. In de loop der jaren is opzoekingswerk echter zeer sterk geëvolueerd. Wij denken er dan ook aan om onze klassieke cursus te herwerken en aan te passen aan de moderne technieken, zonder daarbij de papieren archieven te vergeten, deze blijven immers onmisbaar. En wij kunnen het niet genoeg benadrukken: **controleer zelf** wat men u voorschotelt via allerhande media.

Ik weet niet of Vlaams parlements lid Katrien Schrijvers haar inspiratie gezocht heeft bij Regio Kempen, maar het lijkt er op dat haar voorstel om een Vlaams afstammingscentrum, DNA-databank, op te richten erg gelijkt op hetgeen Regio Kempen, en in het bijzonder haar voorzitter, tien jaar geleden al gelanceerd hebben toen wij gestart zijn met ons DNA-project. De opsporing van de ouders van geadopteerde kinderen en/of donor kinderen, komt meer en meer in de aandacht. FV heeft dit tien jaar geleden al ontdekt en inmiddels werden al honderden stalen afgenomen. Misschien kunnen wij het Vlaams parlements lid wel tips geven hoe zij het praktisch kan aanpakken!!

EEN DOCU- FILM OVER EEN LANDLOPER

Karel Goyvaerts

Een straf verhaal...

Lang geleden was er in een gemeente aan de kust een meisje dat op jonge leeftijd het Kanaal overstak om in Engeland te gaan werken als dienstmeid bij een graaf. Wat er precies gebeurde, is niet bekend, maar de jonge deerne deelde, al dan niet uit vrije wil, het bed met haar werkgever. Ze keerde terug naar België met twee pakjes: in het ene pakje zat een flinke som zwijggeld, in het andere pakje droeg ze haar baby.

Ondanks het aura van schande, nam de familie haar toch weer met liefde op. De baby werd Henri Plovie genoemd en kon gelukkig opgroeien in een warm nest. Op volwassen leeftijd nam hij van zijn ouders de pasteibakkerij in Bredene over. Henri deed goede zaken en werd een begeerd man omwille van zijn dikke portemonnee. Zijn eerste huwelijk zou je gerust een sprookjeshuwelijk kunnen noemen. Henri en zijn eerste echtgenote waren samen heel gelukkig.

Edoch, dra sloeg het noodlot toe. De vrouw van Henri overleed op jonge leeftijd. Henri stond er plots alleen voor: de bakkerij, de winkel, de kinderen, ... Door verdriet overmand raakte hij aan de drank. Gelukkig kon hij terecht bij de zus van zijn eerste vrouw. Ze vormden een nieuw koppel. Bij aanvang liep alles weer goed. Henri bleef van de drank af en zette zijn schouders opnieuw onder de zaak.

Maar zijn vroegere schoonzus had andere plannen. Henri raakte verstrikt in haar web. Heel zijn spaarpot werd leeg geroofd. Vanaf dat moment verloor de arme man alle houvast in het leven. Hij was ontgoocheld en gekwetst. De drank dook opnieuw op en bracht hem aan de bedelstaf. Omdat hij in zijn dronken buien overlast veroorzaakte en omdat hij niet meer in zijn levensonderhoud kon voorzien, kwam hij als landloper terecht in Merksplas-Kolonie. Henri sleet daar de rest van zijn leven, maar is uiteindelijk gestorven in Wortel-Kolonie. Voor de familie was hij een smet op het blazoen. Zijn bestaan werd doodgezwegen.

Enkele jaren geleden nam Nancy Plovie, de kleindochter van Henri Plovie, contact op met het Gevangenismuseum. Via de bewaarde briefwisseling, die ze van haar bejaarde tante kreeg, leerde ze haar grootvader beter kennen. Daarom bracht ze een bezoek aan de landloperskolonies van de Noorderkempen. Samen met het Gevangenismuseum bracht ze ook een bezoek aan de begraafplaats van Wortel-Kolonie, waar haar grootvader begraven lag. Logisch dat dit leidde tot een emotioneel “weezien”.

...en de film

Door Familiekunde Vlaanderen werd aan het Gevangenismuseum gevraagd mee te werken aan hun project rond onderzoek naar “Het zwarte schaap in de familie”. Dat gebeurde ook in het kader van het congres dat over dit thema op 17 maart ll. gehouden werd in het Heilig Hart-Instituut in Heverlee.

Vroeger wilden mensen hun stamboom zo positief mogelijk houden. Criminele elementen werden vaak weggelaten: het ging dan niet alleen over misdadigers en moordenaars, maar ook godslasteraars, prostituees, buitenechtelijke kinderen, plegers van overspel... en dus ook landlopers.

Over hen die buiten de lijntjes kleurden, werd het liefst in alle talen gezwegen. Maar de laatste jaren treedt er een mentaliteitswijziging op. Verre voorouders die met het gerecht in aanraking kwamen, worden nu meestal wel opgenomen in de familiegeschiedenis.

Met Familiekunde Vlaanderen werden twee zaken uitgewerkt: een interview over “het zwarte schaap in de familie” plus een filmdocumentaire die laat zien hoe bij het onderzoek naar het wel en wee van de landlopers soms verrassende en zelfs bijna onwaarschijnlijke verhalen opduiken, zoals bijvoorbeeld het leven van Henri Plovie.

Op 4 mei vonden de filmopnames plaats in Merksplas-Kolonie en Wortel-Kolonie. Het scenario volgde helemaal de zoektocht van de familie. Op basis van de bewaarde familiebrieven werd het leven van Henri Plovie weer samengesteld, van bastaardkind en pasteibakker tot landloper...

Deze documentaire werd vanaf 10 juni gespeeld op Eclips-TV, kanaal 40, bij Telenet.

Filmopname aan de kolonie te Merksplas met o.a. Maarten Larmuseau, Karel Goyvaerts en familie Plovie

CURSUS FAMILIEKUNDE VOOR BEGINNERS

Wie waren mijn voorouders? Waar woonden ze? Wat deden ze? De zoektocht naar je roots is boeiend en leerrijk. Tijdens deze cursus krijg je de kans om de wereld van de genealogie (familiekunde) stap voor stap te ontdekken. Je leert hoe je aan je eigen stamboom begint en welke bronnen je moet raadplegen. Je leert oud schrift lezen en hoe je het internet gebruikt voor je eigen onderzoek.

De cursus bestaat uit 6 lessen waarin u geleerd wordt hoe je begint aan uw stamboom en uw familiegeschiedenis. De lessen worden gegeven door bestuursleden van FV Regio Kempen die al vele jaren actief zijn in de genealogie.

Waar : Zaal 4 in het “Getouw” te Mol

Wanneer: donderdag 11 – 18 – 25 oktober 2018

 donderdag 8 – 15 – 22 november 2018

Tijdstip: 18 u tot 20 u

Kostprijs: 40 euro

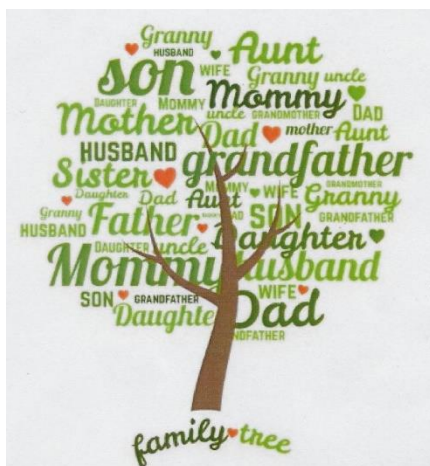
Inschrijven: via overschrijving op rekening BE94 7350 4976 3614 op naam van
Familiekunde Vlaanderen Regio Kempen

Mail sturen aan: victor.bertels1@telenet.be

In de cursusprijs is inbegrepen: syllabus van alle lessen, documentatiemap, CD met nuttige gegevens

Volgende thema's komen aan bod:

- 1ste les hoe stel ik een familiegeschiedenis samen
- 2de les Hoe begin ik eraan: periode van vandaag tot 1800 - Burgerlijke stand
- 3de les De Franse periode en het Ancien Regime – Parochieregisters
- 4de les Welke andere bronnen kunnen geraadpleegd worden, -schepenregisters –
 notarisakten – testamenten enz.
- 5de les Beginselen van oud schrift, hoe leer ik oud schrift ontcijferen
- 6de les Computer en genealogie – DNA en genealogie. Hoe gebruik ik internet, hoe
 kan een DNA onderzoek mijn afstamming bepalen.

CHARLES DE BROQUEVILLE EERSTE MINISTER VAN BELGIE TIJDENS WO I

In de Kempische genealogen nrs 2 t/m 4 van 2008 publiceerden wij het levensverhaal van Monseigneur Carolus Antonius Florent Simon (1844-1904) de huisprelaat van de familie de Broqueville te Mol.

Hierbij werd onderstaande foto gepubliceerd met als onderschrift : “Florent Simon als kind”

Naar aanleiding van de “Expo, Charles de Broqueville op het kasteeldomein in Postel” kwam ons bestuurslid Andre Sannen in contact met graaf Charles de Broqueville, kleinzoon van de vroegere eerste minister. Deze maakte er hem op attent dat de gepubliceerde foto in ons tijdschrift, niet de foto is van Florent Simon maar wel deze van zijn grootvader op 12-jarige leeftijd.

Met deze willen wij dan ook graag de rechtzetting doen van de vergissing die destijds door de steller van het artikel gemaakt werd.

Charles de Broqueville op 12 jarige leeftijd

Wij willen hier verder ingaan op de expo over Charles de Broqueville die door de Molse kamer vzw en het Gemeentearchief gepland is de laatste week van september.

Politieke carrière:

Charles de Broqueville werd in 1910, op 50-jarige leeftijd voor de eerste keer minister in de regering onder leiding van Frans Schollaert. Hij was bevoegd voor Spoorwegen, Posterijen en Telegrafien. Een jaar later werd hij door de koning aangesteld als kabinetsvoorzitter of voorzitter van de ministerraad. In 1912 werd hij minister van oorlog.

Zo leidde hij de Belgische regering bij het begin van de eerste wereldoorlog en samen met koning Albert I tijdens de hele duurtijd van WO I.

Expositie:

Wie Postel zegt, denkt vermoedelijk in eerste instantie aan de Norbertijner abdij die er al eeuwen gevestigd is. Het is echter ook de woonplaats van de familie de Broqueville. Het kasteel ligt vlakbij de abdijsmuren, verscholen achter een dik scherm van bomen en struiken. In 1861 werd het kasteel voltooid in opdracht van Stanislas de Broqueville, de vader van Charles. De stijl van het kasteel is beïnvloed door de Franse en Russische renaissance.

In dit kasteel woonde, werkte en leefde Charles de Broqueville (1860-1940). Zijn werkkamer in het kasteel bleef tot op heden vrijwel onaangeroerd.

Charles betekende veel voor de Kempen en de gemeente Mol. Nog steeds zijn de talrijke realisaties van deze unieke Mollenaar in het straatbeeld zichtbaar.

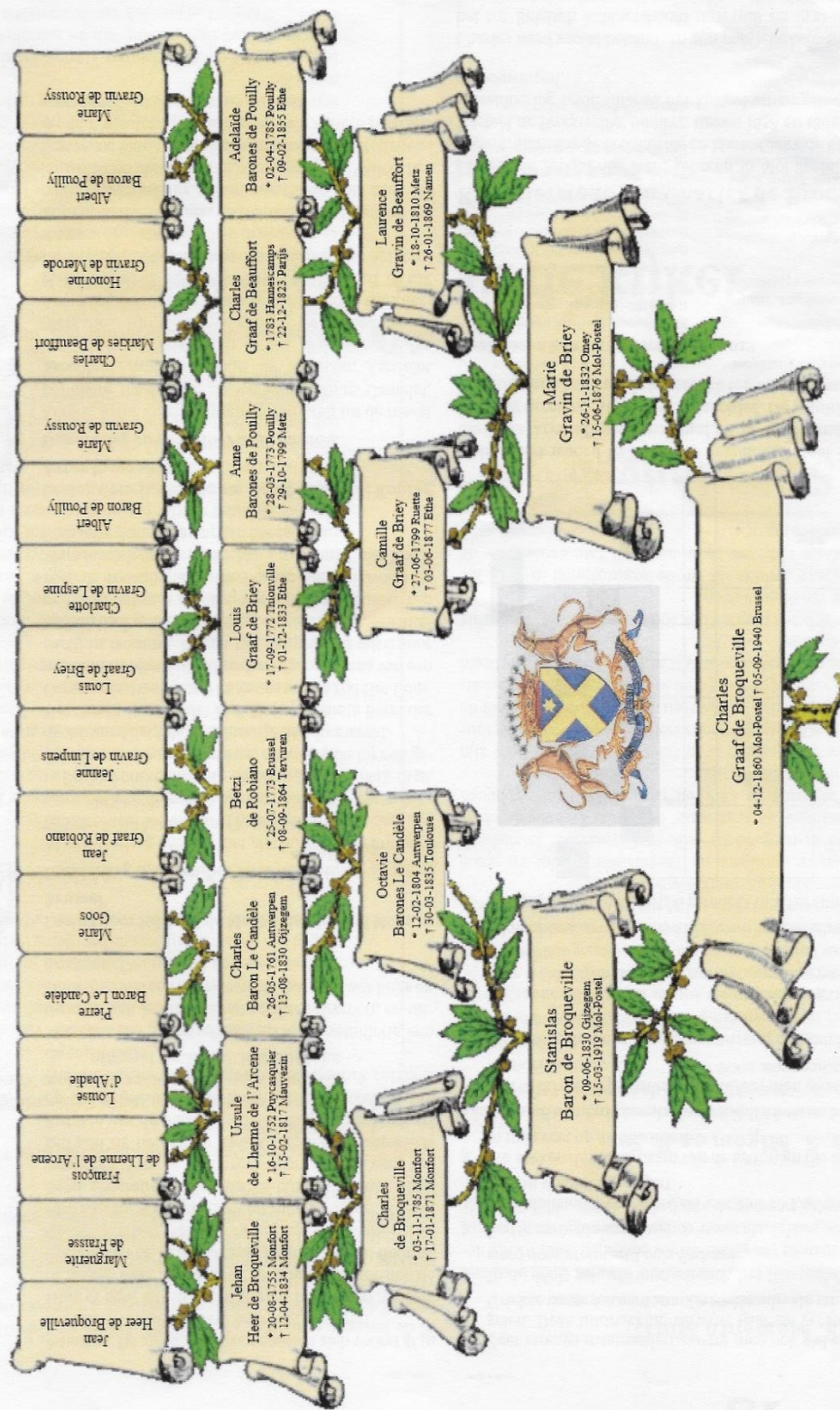
De familie de Broqueville tijdens de Eerste Wereldoorlog (augustus 1917) in Frankrijk. V.l.n.r.: Charles de Broqueville, zoon André, onbekend (vrouw met hoed), echtgenote Berthe d'Huart, zonen Robert, Jean en Pierre. (fotoboek 'Les Broqueville et la guerre 1914-1918')

Het kasteel de Broqueville uitzonderlijk te bezoeken via geleide rondleidingen op zaterdag 29 en 30 september 2018. (archief GAM/KVH)

Nvdr: Wij danken de heer graaf de Broqueville voor zijn mededeling aan Andre Sannen en de Molse kamer voor het ter beschikking stellen van gegevens omtrent baron Charles de Broqueville. De hier opgenomen foto's en gegevens zijn geput uit de Nieuwsbrief van de Molse Kamer en uit de brochure "Expo Charles de Broqueville op het kasteeldomein in Postel".

Hieronder de kwartierstaat van Charles de Broqueville, 1ste minister.

MEDEDELINGEN EN KORT NIEUWS

Zoekakten.nl

Heel wat stamboomzoekers zullen al ondervonden hebben dat de website “zoekakten.nl” niet meer actief is.

Dit is inderdaad heel jammer omdat deze site een vlotte opzoekmethode had en vooral voor Nederlandse gegevens erg belangrijk.

Een alternatief is het zoeken via: <http://search.arch.be> in het ARA of via GENVER :

<http://genver.nl>. Dit gaat via Familysearch van de Mormonen. Je moet dan een (gratis) account openen en dan kan je in alle gemeenten van België en Nederland kijken, echter niet zo volledig als bij ARA (MvdC)

Nieuws van het Rijksarchief

Sinds 1 juni 2018 is de toegang tot de leesalen van het Rijksarchief gratis geworden. Hiermee wordt de drempel van de toegankelijkheid verlaagd. De online raadplegingen van de archiefbronnen en de genealogische bronnen (PR en BS meer dan 100 jaar oud) blijven gratis.

De tarieven voor opzoeken en reproducties daarentegen worden gevoelig verhoogd. De tarieven zijn sinds 2011 niet meer aangepast en lagen onder de werkelijke kosten.

<http://www.arch.be/doc/tarieven-2018.pdf>

Index oorlogsschadedossiers van WO-II online

Voor schade aangericht aan privébezittingen tijdens de tweede wereldoorlog, kon na de oorlog schadevergoeding aangevraagd worden. Het Rijksarchief bewaart praktisch al deze schadedossiers. Dank zij de digitalisering van één van de toegangen op deze dossiers kan je nu zelf online nagaan of er over een bepaalde persoon, gebouw, ... een oorlogsschadedossier bewaard werd. De digitalisering gebeurde in samenwerking met Genealogical Society op Utah (GSU)

Voor alle duidelijkheid: het zijn de **indexen en de steekkaarten** die doorzoekbaar gemaakt zijn via de zoekrobot van het Rijksarchief. De dossiers kunnen een schat aan informatie bevatten, die voor heel wat genealogen kunnen helpen hun familiegeschiedenis “aan te kleden”. Wanneer je een interessante persoonsnaam ontdekt hebt, moet je wel naar een van de leesalen om het eigenlijke dossier te bekijken.

Het overgrote deel van de oorlogsschadedossiers wordt bewaard in het Algemeen Rijksarchief 2, depot Joseph Cuvelier in Brussel. De dossiers van West-Vlaanderen worden bewaard in het Rijksarchief te Brugge.

https://search.arch.be/nl/zoeken-naar-archieven/zoekresultaat/ead/index/eadid/BE-A0545_007278_006995_FRE/node/c%3AO.#c:0

ANALYSE EN DATERING VAN OUDE FOTO'S & FOTOCOLLECTIES

Iedereen heeft wel ergens enkele **oude familiefoto's** liggen, een oud fotoalbum of een hele schoendoos vol foto's. Je wil er wel iets mee doen, maar hoe begin je daaraan?

Wanneer is die oude foto genomen? En wie staat er eigenlijk op? Is dat nu je overgrootvader of je betovergrootvader? Een **goede datering** kan een grote hulp zijn om te bepalen tot welke generatie de persoon behoort. In combinatie met je stamboom gegevens kan je dan met meer zekerheid bepalen wie er op de oude foto's is afgebeeld

Maar wist je dat je vaak ook andere interessante weetjes over je voorouders kun afleiden uit een foto?

Laat je foto's analyseren en breng zo je voorouders weer een beetje tot leven.

Op **7 november 2018 om 19u** geeft Peter Eyckerman, specialist inzake datering van oude foto's, een lezing in het Kasteel de Renesse.

Belangstellenden die oude foto's hebben en ze willen laten analyseren kunnen die meebrengen om ze ter plaatse te laten onderzoeken.

Let op de lezing begint reeds om 19 uur, dit op voldoende tijd te hebben voor analysering van foto's

Een boeiend en interessant onderwerp.

Leden van FV hebben gratis toegang, niet leden betalen 3 euro.

BRIEVEN UIT W.O I

Victor Bertels

In de Kempische Genealoog van januari/maart 2017 bracht Maria De Bie een artikel over Jan Baptist Goris, soldaat in de eerste wereldoorlog. Hij werd opgeroepen voor de dienst en werd op 1 oktober 1913 ingelijfd als grenadier. Hij sneuvelde op 12 oktober 1917.

Via een nicht van Jan Baptist, Jozefa Swinnen, kwamen wij nu in het bezit van alle briefwisseling die hij als soldaat, tijdens de oorlog naar huis stuurde met tevens enkele brieven die vanuit het thuisfront naar hem gestuurd werden. Dergelijke archieven zijn erg uitzonderlijk en zijn een uitstekende bron om te volgen hoe de persoonlijke ervaringen waren van een soldaat aan het front.

Jozefa Swinnen, is de dochter van Barbara Goris, de zuster van Jan Baptist. In zijn brieven verwijst hij regelmatig naar Barbara. Jozefa is momenteel 91 jaar en tijdens een bezoek, dat Maria De Bie en ikzelf, aan haar brachten kon zij heel wat anekdotes ophalen die haar moeder vertelde over haar broer.

De brieven zijn in goede staat bewaard, met geadresseerde omslagen erbij. Er zijn ook enkele postkaarten die verstuurd werden vanuit plaatsen waar hij vermoedelijk niet aan ander materiaal kon geraken. Uit de briefwisseling blijkt ook dat hij regelmatig contact had met andere Arendonkse soldaten die dan nieuws uitwisselden over hun toestand en hun familie aan het thuisfront. Hieronder geven wij één van de brieven, verstuurd in het begin van de oorlog. Wij hebben de schrijfwijze overgenomen zoals ze oorspronkelijk in de brief stonden.

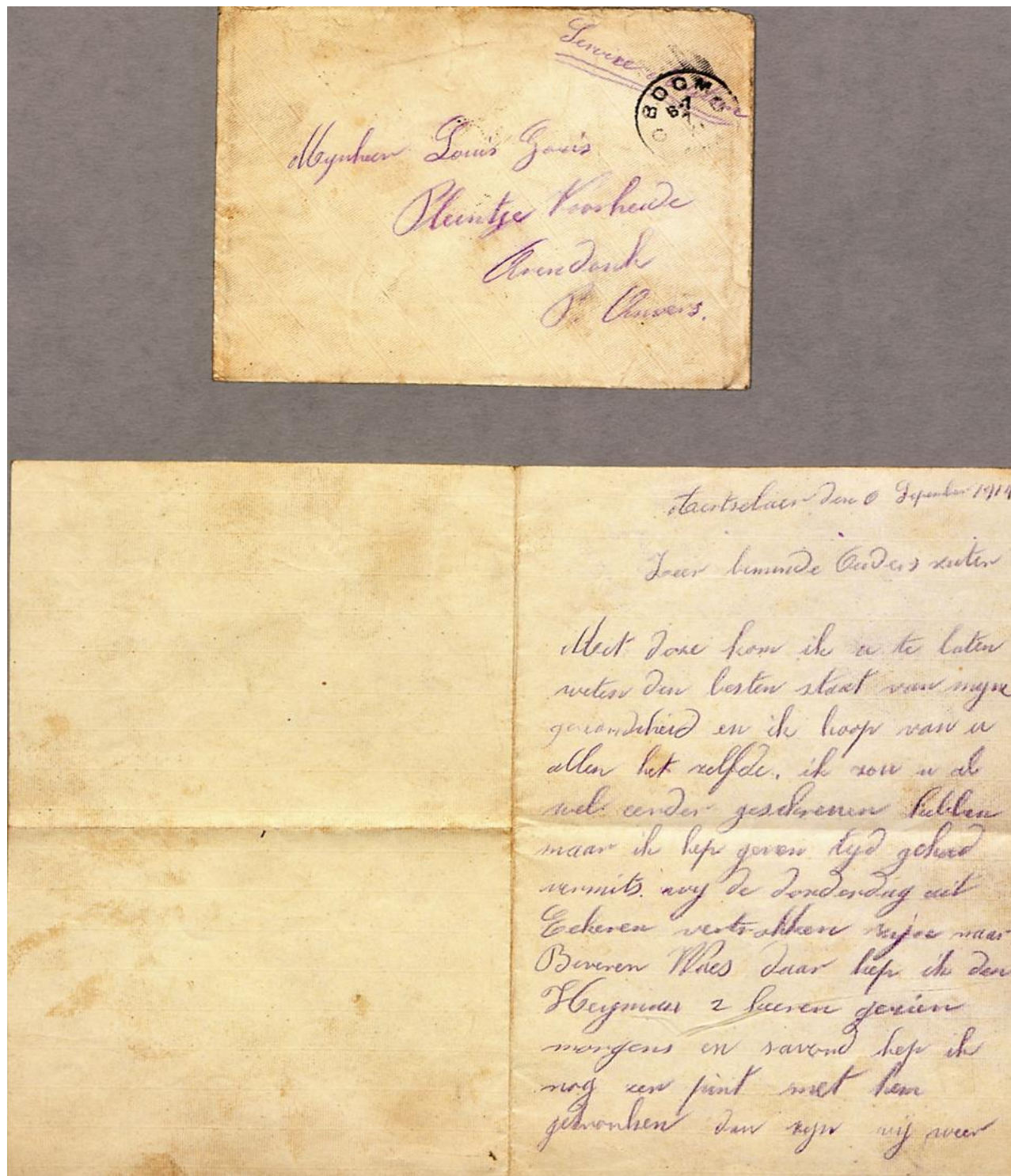
Jozefa Swinnen schonk de volledige bundel brieven om op te nemen in een tentoonstelling die in november in Arendonk zal gehouden worden over de Arendonkse soldaten in WO I. De brieven werden ingescand en er werd een transcriptie van gemaakt. Zo kunnen de uitzonderlijke, originele documenten bewaard blijven

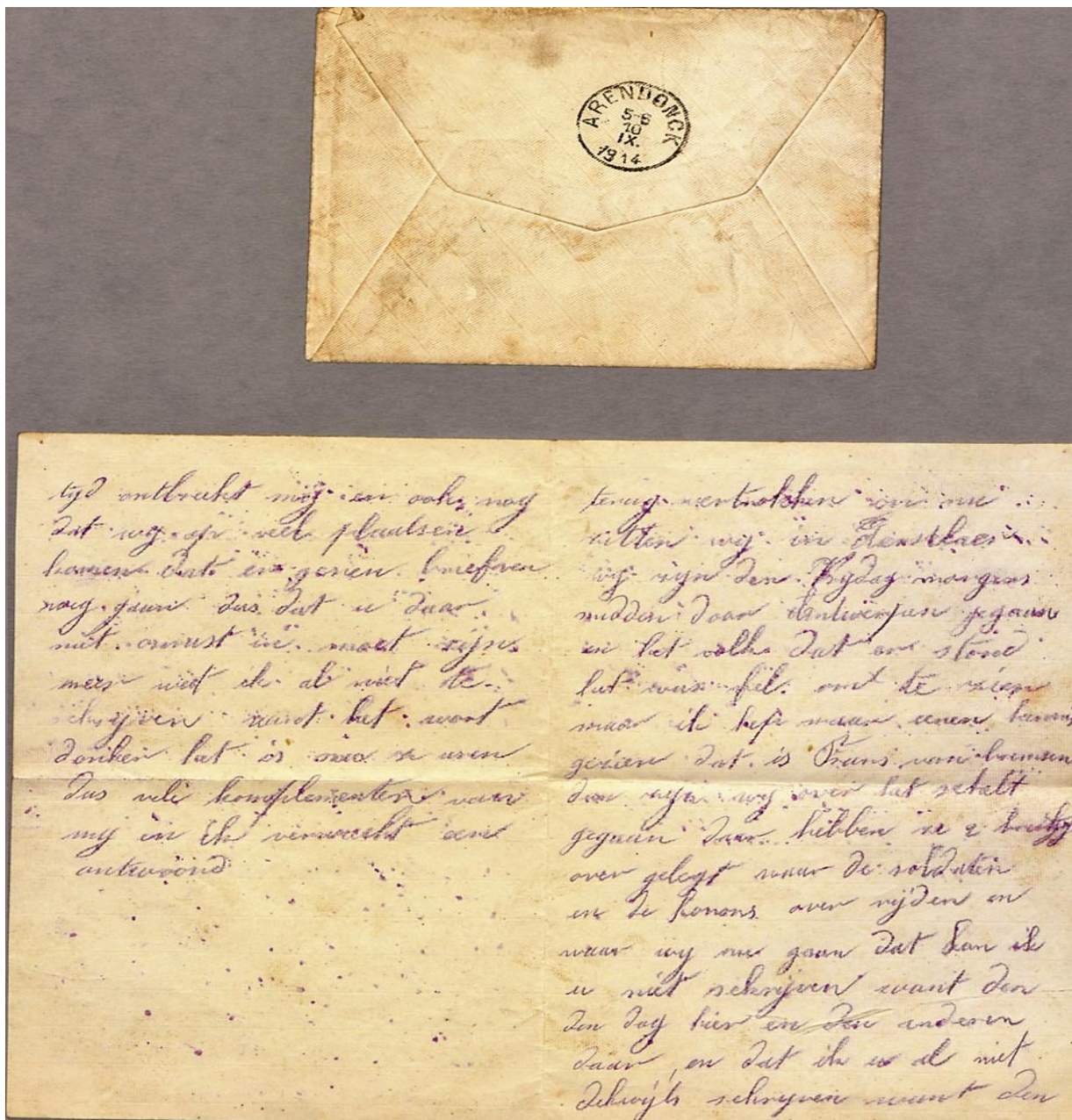
Aertselaer den 6 september 1914

Zeër beminde ouders en zuster

*Met deze kom ik u te laten / weten den besten staat van mijne / gezondheid en ik hoop van u / allen
het zelfde, ik zou u al / wel eerder geschreven hebben / maar ik heb geen tijd gehad / vermits wij de
donderdag uit / Ekeren vertrokken zijn naar / Beveren Waes daar heb ik den / Heymans 2 keeren
gezien morgens en s'avond heb ik / nog een pint met hem / gedronken dan zijn wij weer*

Omslag: Mijnheer Louis Goris, Pleintje Voorheide, Arendonk, Pr Anvers-
De brief werd afgestempeld te Boom met bijschrift: Service militaire.

tijd ontbreekt mij en ook nog
 dat wij op veel plaatsen / komen
 dat er genen briefven / noch
 gaan dus dat u daar / niet
 onrust in moet zijn / meer
 weet ik al niet te / schrijven
 want het wort / donker
 het is over 7 uren / dus
 vele komplementen van / mij
 en ik verwacht uw / antwoord

terug vertrokken en nu / zitten
 wij in dienstkaer / wij zijn
 den vrijdag morgen / midden
 door Antwerpen gegaan / en
 het volk dat er stond / het
 was fel om te zien / maar
 ik heb maar eenen bekenden
 / gezien dat is Frans van
 Bremsen / dan zijn wij over
 het schelt / gegaan daar
 hebben ze 2 bruggen / over
 gelegd waar de soldaten / en
 de kanons over rijden en /
 waar wij nu gaan dat kan
 ik / u niet schrijven want den
 dag hier en den anderen /
 daar en dat ik u al niet /
 dikwijls schrijven want den

terug vertrokken en nu / zitten wij in dienstkaer / wij zijn den vrijdag morgen / midden door
 Antwerpen gegaan / en het volk dat er stond / het was fel om te zien / maar ik heb maar eenen
 bekenden / gezien dat is Frans van Bremsen / dan zijn wij over het schelt / gegaan daar hebben ze 2
 bruggen / over gelegd waar de soldaten / en de kanons over rijden en / waar wij nu gaan dat kan ik /
 u niet schrijven want den / dag hier en den anderen / daar en dat ik u al niet / dikwijls schrijven
 want den /

den tijd ontbreekt mij en ook nog / dat wij op veel plaatsen / komen dat er genen briefven / noch
 gaan dus dat u daar / niet onrust in moet zijn / meer weet ik al niet te / schrijven want het wort /
 donker het is over 7 uren / dus vele komplementen van / mij en ik verwacht uw / antwoord

VRAAG EN ANTWOORD

Beste,

Vorig jaar heb ik bij jullie de cursus familiekunde gevolgd in Geel.

Ik heb al enkele opzoeken gedaan, ook met toestemming van de rechtbank in Turnhout.

Nu heb ik ook toestemming gekregen van de rechtbank in Antwerpen om daar opzoeken te doen, minder dan 100 jaar geleden.

Vandaag heb ik gebeld naar de stadsdiensten om een afspraak te maken voor deze opzoeken.

Deze vertelden mij dat ik via mail (opzoeken.antwerpen@stad.antwerpen.be) de gevraagde gegevens moet doorsturen en dat zij de opzoeken voor mij gingen doen.

Ik vertelde hen dat ik niet alle namen en personen weet, en daarom wil komen zoeken, maar ze zeiden dat ik er maar moet bij zetten, de ouders van..., de broers en zussen van...

Nu vind ik dat een beetje raar, dus daarom wou ik aan u de hulp vragen of dit in Antwerpen inderdaad op deze manier gebeurt.

Indien niet, had ik graag, indien mogelijk, de gegevens, telefoonnr, adres en dergelijke van u gekregen om dit op de juiste manier te doen.

Alvast bedankt voor de moeite.

Mvg Sven Valcke

Dag Sven,

Gegevens Burgelijke stand (geboorten, huwelijken, overlijdens enz.) vallen onder de wet op de privacy en onder een embargo van 100 jaar. Voor de gegevens van de dienst bevolking (adressen enz.) is dat embargo zelfs in sommige gevallen 120 jaar. Ik merk dat je van de Rechtbank 1ste aanleg een toelating hebt gekregen om in het kader van familiestudies toch opzoeken mag doen binnen de embargotijdspanne.

De manier hoe je die opzoeken kan doen verschilt van gemeente tot gemeente. In sommige gemeenten kan je een afspraak maken om in de namiddag opzoeken te doen in de 10-jarige registers met verwijzing naar desbetreffende akten. In andere gemeenten verwijst men door naar de archivaris die alle stukken heeft van meer dan 100 jaar. De archivaris kan meestal ook aan de recentere akten in de gemeenten waar de recente akten reeds zijn gedigitaliseerd. (Tegen 2020 moeten de gemeenten alle akten van meer dan 2 jaar oud gedigitaliseerd hebben, maar daarom zijn deze gegevens nog niet publiek toegankelijk. Deze maatregel is ingegeven om de originele akten te vrijwaren van slijtage)

In grotere gemeenten moet je de op te zoeken zaken melden via een mail en krijg je enkele tijd nadien de gevraagde opsporing (Bv. gemeentebeheer van Herentals). Deze manier van werken is ingegeven om de normale werking van de diensten niet te storen en om de privacy van niet-familieleden en die buiten Uw toelating van de rechtbank vallen, te verzekeren. Je moet je er wel van vergewissen dat de opzoeking door het gemeentebeheer in dat geval gratis is, want je kan ook opzoeken laten doen die wel betalend zijn door de tijd die door bedienden moeten uittrekken voor die opzoeking.

Heel wat genealogen voor U hebben vaak de goodwill van gemeentebedienden misbruikt waardoor nu strenge regels van toepassing zijn.

Omdat de gemeentebedienden toegang hebben tot het rijksregister kan je best vertrekken van recente gegevens om oudere onbekende gegevens op te zoeken. Op die manier kunnen ook alle kinderen van een persoon gevonden worden.

Ik wens je toch moed en vooral volharding toe bij Uw opzoeken.

Groetjes,

Theo Peeters

Secretaris FV-Regio Kempen

A G E N D A

Oktober 2018

3 oktober 2018	Wat?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 15 u tot 22 u
	Wie?	FV Regio Kempen

3 oktober 2018	Wat?	Voordracht : De koloniale luchtkastelen van Leopold I
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	19u30
	Wie?	FV Regio Kempen, ism Heemkring Malle, spreker: Paul Degraeve

11 oktober 2018	Wat?	Cursus Familiekunde voor beginners
	Waar?	Zaal 4 “Het Getouw” te Mol
	Wanneer?	Donderdag 18u
	Wie?	FV Regio Kempen

16 oktober 2018	Wat?	Open bibliotheek
NIEUW	Waar	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 18 tot 21 uur
	Wie	FV Regio Kempen

18 oktober 2018	Wat?	Cursus Familiekunde voor beginners
	Waar?	Zaal 4 “Het Getouw” te Mol
	Wanneer?	Donderdag 18u
	Wie?	FV Regio Kempen

25 oktober 2018	Wat?	Cursus Familiekunde voor beginners
	Waar?	Zaal 4 “Het Getouw” te Mol
	Wanneer?	Donderdag 18u
	Wie?	FV Regio Kempen

November 2018

7 november 2018 Wat? Genealogische dag – Open bibliotheek
 Waar? Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
 Wanneer? Van 15 u tot 22 u
 Wie? FV Regio Kempen

7 november 2018 Wat? Voordracht : “Beelden uit het verleden”
 Waar? Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
 Wanneer? 19u
 Wie? FV Regio Kempen, spreker: Peter Eyckerman

8 november 2018 Wat? Cursus Familiekunde voor beginners
 Waar? Zaal 4 “Het Getouw” te Mol
 Wanneer? Donderdag 18u
 Wie? FV Regio Kempen

16 november 2018 Wat? Open bibliotheek
 Waar Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
NIEUW Wanneer? Van 18 tot 21 uur
 Wie FV Regio Kempen

15 november 2018 Wat? Cursus Familiekunde voor beginners
 Waar? Zaal 4 “Het Getouw” te Mol
 Wanneer? Donderdag 18u
 Wie? FV Regio Kempen

22 november 2018 Wat? Cursus Familiekunde voor beginners
 Waar? Zaal 4 “Het Getouw” te Mol
 Wanneer? Donderdag 18u
 Wie? FV Regio Kempen

December 2018

5 december 2018 Wat? Genealogische dag – Open bibliotheek
 Waar? Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
 Wanneer? Van 15 u tot 22 u
 Wie? FV Regio Kempen

5 december 2018 Wat? Voordracht: Hoe leefden de soldaten in WO I
 Waar? Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
 Wanneer? 19u30
 Wie? FV Regio Kempen, Spreker: Maria De Bie

18 december 2018 **Wat?** **Open bibliotheek**
NIEUW **Waar** **Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle**
Wanneer? **Van 18 tot 21 uur**
Wie **FV Regio Kempen**

meer info bij: Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout
e-mail: theopeeters1@telenet.be
Op onze website: <http://www.vvf-kempen.be>

N U T T I G E A D R E S S E N

Rijksarchief Antwerpen	Kruibekesteeweg 39 B1, 9120 Beveren	03/236.73.00
Rijksarchief Beveren	Kruibekesteeweg 39 B1, 9120 Beveren	03/750.29.77
Rijksarchief Brussel	Ruisbroekstraat 2-10, 1000 Brussel	02/513.76.80
Felix-Archief Antwerpen	Oudeleeuwenrui 29, 2000 Antwerpen	03/338.94.11
Gemeentearchief Dessel	Gemeentehuis, 2480 Dessel	014/38.99.26
Gemeentearchief Duffel	Gemeentestraat 21, 2570 Duffel	015/30.72.10
Stadsarchief Geel	Werft 30, 2440 Geel	014/56.66.90
Stadsarchief Herentals	Augustijnenlaan 1, 2200 Herentals	014/21.28.00
Stadsarchief Hoogstraten	Vrijheid 149, 2320 Hoogstraten	03/340.19.60
Stadsarchief Lier	Dungelhoeffsite, Paradeplein 3, 2500 Lier	03/800.03.14
Stadsarchief Mechelen	G. de Stassaertstraat, 2800 Mechelen	015/20.43.46
Gemeentearchief Mol	Molenhoekstraat 2, 2400 Mol	014/33.09.70
Stadsarchief Turnhout	Grote Markt 1, 2300 Turnhout	014/44.44.98
Archief abdij Bornem	Kloosterstraat 71 2880 Bornem	03/889.08.11
Archief abdij Postel	Abdijlaan 16, 2400 Mol-Postel	014/37.81.21
Archief Abdij Tongerlo	Abdijstraat 40, 2260 Tongerlo	014/53.99.00
Archief Aartsbisdom Mechelen	Varkensstraat 3, 2800 Mechelen	
ADNV vzw	Lange Leemstraat 26, 2018 Antwerpen	03/225.18.37
Archief en onderzoekcentrum		

De Kempische Genealoog is een uitgave van Familiekunde Vlaanderen, Regio Kempen en verschijnt in maart, juni september en december. Gelieve artikels, advertenties, aankondigingen van activiteiten, in te leveren vóór de 10de van de maand waarin het blad verschijnt bij:

Victor Bertels, Thierry de Renesselaan,1, 2390 Malle
victor.bertels1@telenet.be

Gelieve alle correspondentie voor Regio-Kempen te zenden naar:

Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout
e-mail: theopeeters1@telenet.be tel: 014/41.89.86

Studiezaal : Kasteel de Renesse
Lierselei 30, B-2390 Malle (Oostmalle)
Website: **www.fv-kempen.be**

Erevoorzitter : Eugeen Van Autenboer (†)
Erebestuurslid: Florent Bosch (†)
Ereleden: Elisa Nijs (†) Jos Van Breen (†)

Marc Van den Cloot F. Pelzerstraat 21, 2500 Lier 03/312.26.54
Voorzitter marc.vandencloot@telenet.be

Frans Renaerts Sint-Jozefslaan 78, 2400 Mol 014/81.48.27
Ondervoorzitter: frans.renaerts@busmail.net

Theo Peeters Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout 014/41.89.86
Secretaris: theopeeters1@telenet.be

Victor Bertels Thierry de Renesselaan 1, 2390 Malle 03/312.29.89
Penningmeester victor.bertels1@telenet.be 0477/37.82.14

Bestuursleden:

Dago Peeters Burg. Bossaertlaan 10, 2350 Vosselaar 014/55.61.00
Webmaster dago.peeters@skynet.be

Mariette Backs Wandelweg 4, 2980 Halle-Zoersel 03/383.26.16
mariette_backs@hotmail.com

Maria De Bie Heirbaan 73a 2370 Arendonk 0498/13.18.38
debiemaria@hotmail.com

Patrick De Maesschalck Jos De Schutterstraat 5 2280 Grobbendonk 014/73.33.46
patrick.de.maesschalck@telenet.be

Gerard Keyzers Berkenlaan 8, 2275 Poederlee 014/88.22.84
gerardus.keyzers@telenet.be

Andre Sannen Achterbos 208, 2400 Mol 014/31.93.26
andre.sannen@scarlet.be

Herman Van de Leur Schorvoortstraat 117, 2300 Turnhout 014/41.67.46
hevdl@skynet.be

Andre Van Steenberghe Pastorijsstraat 19, 2275 Wechelderzande 03/383.38.69
avsteenb@telenet.be

EDITORIAAL : HISTORIES

Marc Van den Cloot

De Vlaamse overheid erkende en subsidieerde Heemkunde Vlaanderen, Familiekunde Vlaanderen en Leca, het vroegere Volkskunde Vlaanderen. Die erkenning op basis van een beleidsplan gold voor 5 jaar. De subsidies dekten alle personeelskosten en een deel van de werkingskosten.

De huidige beleidsperiode liep af einde 2017, maar omdat de regering een nieuw erfgoeddecreet voorbereidde, wat langer duurde dan gepland, werd ze verlengd tot einde 2018. Het uiteindelijk goedgekeurde nieuwe erfgoeddecreet hertekent grondig het erfgoedveld en verplicht tot een maximale samenwerking tussen de betrokken verenigingen. Minister van Cultuur Sven Gatz besliste dat Heemkunde Vlaanderen en Familiekunde Vlaanderen moesten “clusteren”, wat de Vlaamse administratie en de heemkundige collega’s interpreteerden als een verplichte fusie.

Vanaf de eerste onderhandelingen met Heemkunde Vlaanderen in de herfst van 2016 verzette ik mij als FV-voorzitter tegen de fusieformule en ijverde voor een samenwerkingsverband. Dat stuitte op onbegrip en toen nadien ook Leca er via Heemkunde Vlaanderen bij kwam, beterde het niet. De sfeer was bijwijlen zeer negatief tegenover ons. FV bleef, ook na onze bestuursverkiezingen waarbij Wilfried Devoldere mij opvolgde, consequent haar houding verdedigen en besliste om als onafhankelijke vrijwilligersvereniging, weliswaar zonder personeel en overheidssubsidies, te blijven bestaan. De beide andere zullen zich in de loop van 2019 opheffen. Ondanks onze positieve voorstellen en inspanningen, was er een externe bemiddelaar nodig om uiteindelijk de beide partners te overtuigen om in te stemmen met ons voortbestaan en ons samenwerkingsvoorstel.

In oktober 2017 richtten de drie partners dan gezamenlijk de vzw 3 x Erfgoed op, in 2018 gewijzigd in HISTORIES. De bestuursorganen bestaan uit afgevaardigden van de drie verenigingen, aangevuld met externen uit het erfgoedveld. Het opstellen van een gemeenschappelijk beleidsplan voor de periode 2019-2023 verliep heel stroef. De keuze van een algemene coördinator bleek een grove vergissing en leidde uiteindelijk tot het afhaken van alle drie coördinatoren. Uiteindelijk kon toch nog tijdig een beleidsplan ingediend worden in december 2017, maar het wantrouwen tegenover FV bleef bestaan.

Op mijn voorstel was intussen Sabine de Béthune, gewezen senaatvoorzitter, ook als extern lid opgenomen. Dankzij haar bemiddeling kwam er een gunstige kentering en ebde het onderlinge wantrouwen weg. Het zoeken naar een voorzitter bleek geen sinecure. Er kwam een consensus over Rob Belemans, ex-Faro medewerker en toen verbonden aan de Universiteit Leuven. Intussen bekrachtigde de minister de erkenning van Histories en kende hij een jaarlijkse subsidie van 962.000 euro toe, waarvan het meeste naar personeelskosten gaat. Door eigengereid optreden joeg Belemans bestuur en personeel in het harnas onder meer bij de zoektocht naar één vestigingsplaats. Hij sloot op eigen houtje een akkoord met de

paters van de Leuvense abdij Keizersberg en joeg dat door de strot van het bestuur. Wegens de moeilijke bereikbaarheid verzette het personeel en ook FV zich tegen deze gang van zaken. Dat culmineerde na de vakantiemaanden in het ontslag van Belemans uit Histories. Daarop werd Sabine de Béthune unaniem als voorzitter aangesteld. Het venijn zit echter in de staart. De paters voerden onder druk van Belemans reeds heel wat werken uit en stellen Histories verantwoordelijk. Het bestuur zoekt daar nu een passende oplossing voor.

Wat verandert er nu voor Familiekunde Vlaanderen na 1 januari 2019 ?

- 1) FV blijft bestaan als vrijwilligersvereniging, wat ze eigenlijk altijd geweest is, maar dan zonder ondersteuning van eigen personeel en zonder subsidiëring door de overheid.
- 2) Het documentatiecentrum te Merksem, zowel het gebouw als de inboedel, blijven eigendom van FV.
- 3) De bibliotheek en de collecties blijven eigendom van FV en worden door haar beheerd. Het personeel van Histories krijgt consultatierecht om aan haar doelstelling, ondersteuning van het genealogisch veld, te voldoen.
- 4) De werking van FV en haar afdelingen als eerstelijnszorg voor de familiekunde blijft ongewijzigd. Vermits bijna alle afdelingen vzw's zijn en nooit subsidies kregen, verandert er voor hen niets.
- 5) Vlaamse Stam en de financiële ondersteuning van de afdelingen via het lidgeld blijven bestaan.
- 6) FV heeft geen verplichtingen meer aan de Vlaamse overheid, dus geen beleids- en actieplannen meer in te dienen, geen controle meer op de uitvoering daarvan.

Het DNA-project verhuist naar Histories. Na een overgangsfase van enkele maanden stop ik als projectcoördinator. Onze voormalige personeelsleden Maarten Larmuseau en Jan Geypen nemen dan over. Het huidige Benelux-project gaat verder maar er komen ook nieuwe projecten en een uitbreiding van het aanbod voor DNA-onderzoek. De huidige prijzen slaan ongetwijfeld op. Er komt een volledig nieuwe en geactualiseerde website voor de DNA-projecten die de oude sites www.brabant-dna.org en www.dna-benelux.eu zal vervangen.

Vrijwilligers moeten nu een belangrijk deel van de vroegere personeelstaken opvangen: de ledenadministratie, verzending van Vlaamse Stam, onderhoud van de eigen FV-website, enz. Daarom zoekt FV nu vrijwilligers die zich daarvoor willen inzetten.

Het congres van 2019 is het laatste dat FV organiseert, daarna is dat een taak voor Histories.

Histories neemt ook het beheer van een aantal databanken en het onderhoud en beheer van de website www.familiegeschiedenis.be over.

In de praktijk moeten nog heel wat praktische zaken afgesproken en geregeld worden maar Histories biedt ook kansen en voordelen voor FV. De werking van Histories is een groeiproces en zoals de Engelsen zeggen: the proof of the pudding is in the eating... Wordt vervolgd.

Marc Van den Cloot

WELKE BALTHAZAR VAN DEUREN ?

Victor Bertels

Balthazar Van Deuren, de oude, wordt op 6 januari 1660 geboren te Arendonk, zijn ouders zijn Reijnerus Van Deuren en Maria Van Gorp. (*Lode Coveliers vermeldt hem als valkenier*). Hij huwt op 4 juli 1706 met Helena Van Dessel. Zij is de oudste dochter uit het tweede huwelijk van Walterus Van Dessel (°1645) met Maria Danen.

Op het ogenblik van het huwelijk is Balthazar 46 jaar oud en zijn bruid 23 jaar. Zoals we meermaals zien in Arendonk komen bruidegom en bruid, beiden uit een valkeniersfamilie. Dat hij op latere leeftijd huwt, heeft vermoedelijk te maken met het feit dat hij veel tijd in het buitenland doorbracht als valkenier. Of hij een vooraanstaande rang bekleedt of een meereizend valkenier en helper is, kan niet met zekerheid gezegd worden. Feit is wel dat hij de dochter van een vooraanstaand valkenier huwt.

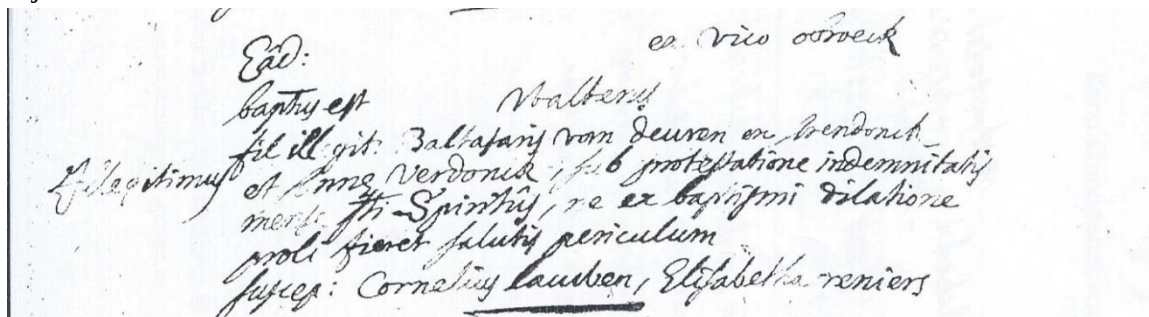
Walterus Van Dessel, de vader van Helena, is immers oppervalkenier voor de reigervluchten in het koninklijk cabinet, onder Lodewijk XIV (*Lode Coveliers: Valkerij en Valkeniers Arendonk*) Hij is geboren in 1645 en sterft in 1719 te Arendonk.

Voor zijn huwelijk met Helena Van Dessel, heeft Balthazar van Deuren een relatie met Elisabeth Reijniers,, geboren te Arendonk op 17 oktober 1660 en er overleden op 14 december 1733. Uit deze relatie wordt op 5 juli 1691 een zoon geboren, die eveneens Balthazar genoemd wordt. Het komt echter niet tot een huwelijk, doch blijkbaar komen de families wel overeen want Reijnerus Van Deuren, de vader van Balthazar de oude, wordt als peter vertegenwoordigd door Mr. Balthazar Wijnants, vermoedelijk omdat hijzelf in het buitenland is. Als meter treedt Maria Maes op, tante van Elisabeth Reijniers.

Deze onwettige zoon wordt verder niet vermeld als valkenier. Opmerkelijk is dat in het latere huwelijk van Balthazar de oude met Helena Van Dessel, nog een Balthazar geboren wordt en dit in 1722. Deze komt meermaals voor in de schepenregisters als “de jonge”.

En hier begint dan de puzzel.

Balthazar , geboren in 1691, krijgt op 22.7.1713 op zijn beurt een onwettige zoon, Walterus, bij Anna Verdonck uit Obroek Retie.

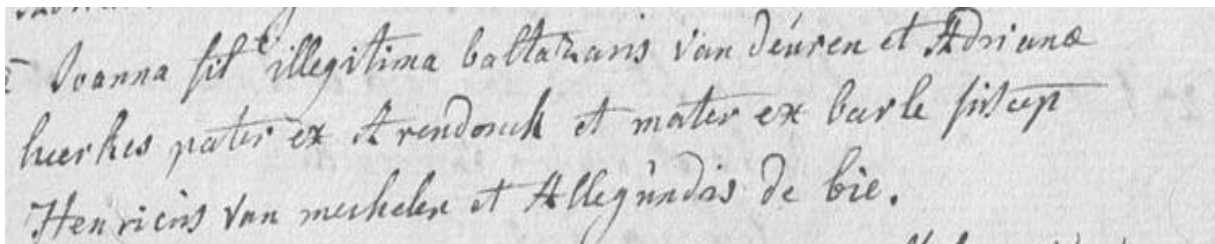

Bovenstaande doopakte geeft bijkomende gegevens, Walterus is gedoopt *sub protestatione indemnitate mensa Sti Spiritus*,-

Blijkbaar heeft de vader het kind niet erkend en betaalde hij dan maar een schadeloosstelling aan de tafels van de H. Geest voor het onderhoud van het kind!

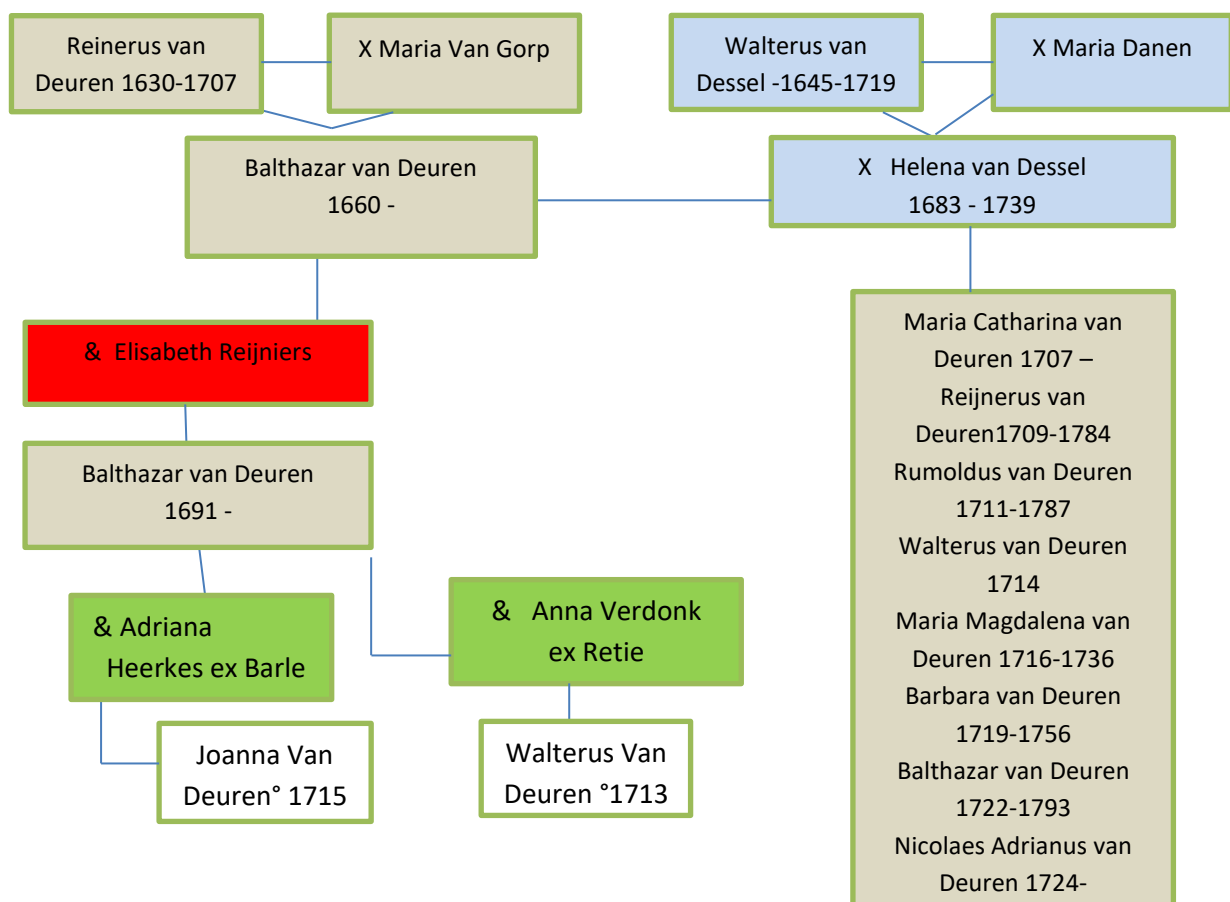
De tafel van de H. Geest had blijkbaar bezwaar om dit kind zomaar op te nemen als behoeftig. De peter was Cornelius Lauwen en de meter was Elisabeth Reniers, de ongehuwde moeder van Balthazar van Deuren. Van andere familieleden van Van Deuren is hier geen sprake meer.

Het blijft voor deze Balthazar niet bij één avontuurtje, want op 13.10.1715 wordt er van hem en Adriana Heerkes, ex Barle, te Oud-Turnhout, nog een kind geboren: Joanna. Ook hier volgt er geen huwelijk. Deze Balthazar is op dat ogenblik 24 jaar oud.

Waarom de Balthazar van 1691 en niet deze van 1660 ?

Oorspronkelijk zijn wij ervan uitgegaan dat Balthazar de oude, ook de vader was van Walterus, die geboren is in 1713, maar na de vondst van de geboorte van Joanna in 1715 in Oud-Turnhout, blijkt dit niet helemaal zeker meer. Bovendien als we de doopheffers zien, dan stellen we vast dat Elisabeth Reniers, meter is van Walterus, zij is de moeder van Balthazar. Dat Balthazar de oude, na het zijstapje in 1691, en zijn huwelijk met Helena Van Dessel, nog twee buitenechtelijke kinderen zou hebben lijkt dan ook zeer onwaarschijnlijk.

In de doopregisters van Arendonk vinden we rond dezelfde periode nog een Balthazar, als zoon van Balthazar de oude en Helena Van Dessel, hij is echter geboren in 1722 en komt niet in aanmerking. In de scheepregisters is er meermaals sprake van Balthazar Van Deuren de oude en Balthazar Van Deuren de jonge, beiden valkeniers. Het is duidelijk dat deze personen vader en zoon zijn.

Van de Balthazar geboren in 1691 vinden we in de schepenregisters geen spoor meer.

BEWERKTE BS GEGEVENS VAN DE REGIO HOOGSTRATEN TIJDENS W.O I

Dirk Willemse

Dit voorjaar startte binnen Erfgoed Hoogstraten een werkgroep rond familiekunde. Gery Brosens en Dirk Willemse, leden van FV, namen het initiatief. Dirk Willemse is coördinator van de werkgroep.

In het okt-dec nummer van Vlaamse Stam werd in nieuwsberichten (zie pag 489) ruim aandacht besteed aan Familiekunde Hoogstraten. Op basis van een nieuwsbrief van Erfgoed Hoogstraten verwees Vlaamse Stam vooral naar de grote impact van de Eerste Wereldoorlog op het aantal overlijdens in Wortel, deelgemeente van Hoogstraten.

Belangrijk doel van de werkgroep voor 2018-2019 is het verwerken van de BS akten van Hoogstraten en deelgemeenten Meer, Meerle, Minderhout en Wortel voor de periode 1901-1918. De gegevens worden telkens opgeslagen in een daarvoor ontwikkelde PRO-GEN database en doel is om die gegevens via verschillende kanalen beschikbaar te stellen aan genealogen.

Wortel en de Eerste Wereldoorlog.

De werkgroep verkoos te starten met deelgemeente Wortel omdat deze gemeente tijdens de oorlogsjaren geconfronteerd werd met een groot aantal overlijdens, vooral in 1917 en 1918. Van gemiddeld 20 overlijdens per jaar steeg het aantal overlijdens naar meer dan 200. Ongeveer 90% van die overlijdens waren te betreuren in de Kolonie van Wortel: 201 van de 215 overlijdens in 1917 en 174 van de 199 overlijdens in 1918. Bijna driehonderd personen die in Wortel overleden kwamen niet uit Hoogstraten en hadden hun woonplaats elders in Vlaanderen, Brussel of Wallonië: die BS informatie kan dus interessant zijn voor genealogen. Opvallend is dat ook een honderdtal buitenlanders in Wortel Kolonie overleden, meestal Fransen. Een negentigtal waren afkomstig van het Hospice van Montreuil-sous-Laon in het departement Aisne. In Montreuil werden zwakzinnigen en dementen verzorgd en onder druk van de Duitse bezetter waren zij naar België overgebracht. Samenwerking met l'Association Généalogie Aisne maakte het mogelijk om deze Franse overlijdens beter in kaart te brengen.

De overlijdensaktes van Wortel geven ook een beklijvend inzicht in de harde oorlogsrealiteit: verschillende personen stierven aan de “elektrische draadversperring” die de Duitse bezetter aan de grens met Nederland hadden opgebouwd.

Door die draadversperring zaten ook delen van het huidig grondgebied van Hoogstraten “geklemd” tussen de draadversperring en de Nederlandse grens. Een aantal BS akten van Minderhout zitten bijvoorbeeld niet in het regulier BS register maar in een afzonderlijke bijlage. (zie foto)

BS Wortel en Hoogstraten.

De BS gegevens van Wortel zijn nu verwerkt en de werkgroep zal starten met de andere deelgemeenten van Hoogstraten. Een eerste analyse van Hoogstraten zelf voor de periode 1911-1918 gebeurde al. Ook hier is de impact van de Eerste Wereldoorlog enorm. Ruim 900 personen, waarvan de meeste Belg waren, overleden tijdens hun verblijf in de overheidsinstelling het Gelmelslot (link met Wortel Kolonie en Merksplas Kolonie) . Zoals in Wortel zal dit interessant BS materiaal voor genealogen opleveren.

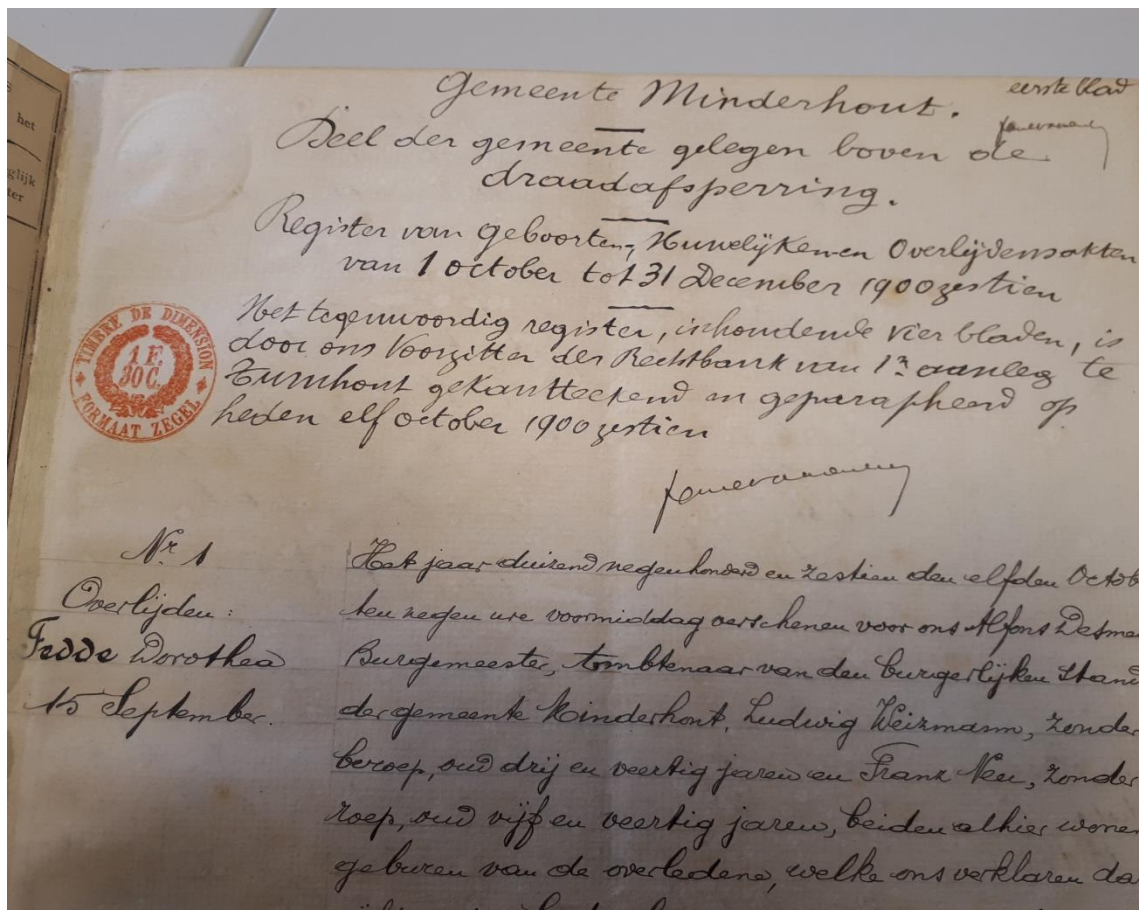
Gegevens Wortel nu beschikbaar.

Bedoeling is om uiterlijk medio december alle al opgezochte data voor Wortel via een excel bestand beschikbaar te stellen op www.erfgoedbankhoogstraten.be onder de rubriek genealogie en via Familiekunde Vlaanderen Regio Kempen (bibliotheek en computer). In totaal gaat het om 461 geboorteaktes, 79 huwelijksaktes en 756 overlijdensaktes. Voor elke akte werden de gegevens weergegeven in het excel bestand.

Dirk Willemse

Coördinator Werkgroep Familiekunde Hoogstraten

December 2018

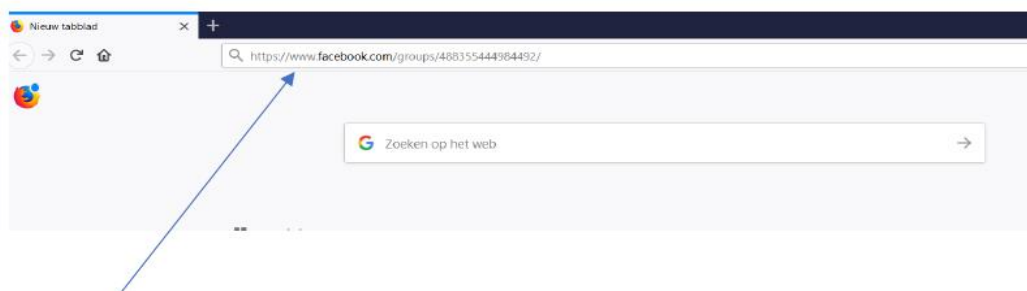
REGIO KEMPEN OP FACEBOOK

Volg onze afdeling Familiekunde Vlaanderen – afdeling Kempen op facebook.

Hoe ons volgen:

Plaats deze link op de juiste plaats:

<https://www.facebook.com/groups/488355444984492/>

Ik vermoed wel dat je wel een facebook-profiel moet hebben.

Je kan ook op zoek gaan naar

FV - afdeling Kempen (genealogie - stamboomonderzoek)

Moeilijk/ onmogelijk te vinden je (klein)kinderen verstaan vast de kunst je op weg te helpen.

Groetjes

Patrick

JAARVERGADERING FV REGIO KEMPEN vzw

Familiekunde Vlaanderen Regio Kempen vzw nodigt de leden uit op haar jaarlijkse algemene vergadering

PLAATS: HK Meerhouts Patrimonium, Gasthuisstraat 31 2450 Meerhout

DATUM – UUR: zaterdag 26 januari 2019 14u30

AGENDA:

1. Ondertekening van de aanwezigheidslijst
2. Vaststellen van de geldigheid van de vergadering
3. Ontslagen en benoemingen
4. Goedkeuring van het verslag van de AV dd 27 januari 2018
5. Goedkeuring financieel verslag over 2017
6. Goedkeuring begroting 2018
7. Goedkeuring jaarverslag 2017
8. Kwijting aan de bestuurders
9. Aanpassen van het ledenregister
10. Bespreking werking en activiteiten werkingsjaar 2018/2019

Theo Peeters geeft zijn ontslag als secretaris, Patrick De Maesschalck zal als nieuw secretaris voorgedragen worden.

Het is tevens een goede gelegenheid om u aan te melden als medewerker in onze vereniging.

Deelname is gratis.

MEDEWERKERS GEZOCHT !!

Beste FV lid,

Als geïnteresseerde stamboomonderzoeker bent u reeds jaren of eerder recent lid van onze vereniging. Wij danken u voor uw steun en lidmaatschap.

Zoals je in deze publicatie de voorbije jaren kon zien, zijn het in grote mate steeds dezelfde personen die het bestuur en het reilen en zeilen van Regio Kempen uitmaken. Enkele van onze bestuursleden zijn of bereiken kortelings de 80 jaren en anderen zijn de 70 gepasseerd. Voor een vereniging die dynamisch en actief wil blijven wordt dat stilaan een probleem en daarom doen wij een dringende oproep aan jullie allen.

Toekomstperspectief:

Regio Kempen zoekt medewerkers die zich als vrijwilliger willen inzetten bij de werking van de vereniging. Het is de bedoeling dat je als nieuwkomer ingewerkt wordt om op korte termijn door te stromen naar een bestuursfunctie, zowel bij Regio Kempen als bij Familiekunde Vlaanderen. Wij hebben momenteel drie bestuurders in de Raad van Bestuur van FV en het is de bedoeling dat op relatief korte termijn hier voor vervanging te zorgen. Bovendien hebben wij voor onze interne werking ook bijkomend medewerkers nodig die zich in de dagelijkse werking van Regio Kempen dienstig willen maken.

Er worden medewerkers gevraagd voor volgende taken:

1) Bibliotheek:

Regio Kempen beschikt over een uitgebreide bibliotheek met genealogische gegevens. Onze bibliotheek is opgedeeld in diverse onderdelen: algemene werken over genealogie, parochieregisters, burgerlijke stand, familiegeschiedenissen, enz. Regelmatig vullen we deze verzameling aan met nieuwe boeken, tijdschriften en andere gegevens.

Van de bibliothecaris verwachten we dat hij de boeken nummert, inventariseert en toevoegt aan het onderdeel waartoe ze behoren.

Hij moet er op toezien dat alles ordelijk en overzichtelijk blijft voor de bezoekers.

2) Kempische Genealoog:

Het tijdschrift dat voor u ligt en driemaandelijks verschijnt, gaat volgend jaar zijn 31ste jaargang in. De samenstelling ervan vraagt telkens opnieuw enige inventiviteit en het verzamelen van artikelen leidt soms tot kopzorgen. Uitbreiding van de redactie is hier prioritair.

Wij zoeken een geëngageerd medewerker met enige kennis van genealogie die kan instaan voor de samenstelling, opmaak en verzending van ons tijdschrift.

Kennis van computerprogramma's om een tijdschrift samen te stellen is hierbij zeer welkom. Het spreekt vanzelf dat we hier voor begeleiding zorgen.

3) Digitalisering van gegevens:

Heel wat van onze gegevens in boekvorm werden ook gedigitaliseerd zodat ze ook raadpleegbaar zijn op computer.

De snelle wijzigingen in het gebruik en opslaan van data noodzaken er ons toe dat wij onze leden verder en uitgebreider informeren over genealogie in het algemeen. Op internet zijn een massa gegevens beschikbaar en wij kunnen hierin niet achterblijven. Wij zoeken daarom medewerker(s) die willen helpen om onze website, onze facebookpagina en misschien nog andere media, verder te helpen ontwikkelen. Wij denken hierbij aan personen die een degelijke kennis hebben van soft- en hardware van de PC en kunnen samenwerken met onze huidige webmaster en facebookbeheerder.

4) Administratieve medewerker:

Op termijn willen wij ook in de vervanging van enkele bestuursfuncties voorzien. De boekhouding, het secretariaat, de organisatie van onze cursussen e.d. kunnen zeker nog hulp gebruiken. Deze taken vragen enige kennis en ervaring in financiën en zeker in genealogie. Kandidaten die bereid zijn om zich hierin verder te bekwamen zijn zeer welkom.

Familiekunde Vlaanderen, en in het bijzonder Regio Kempen, neemt een unieke plaats in het erfgoedlandschap. Allerlei recent opgerichte verenigingen claimen erfgoed als hun core business. Maar FV draagt al meer dan 50 jaar bij aan ons erfgoed door de familiekunde te promoten en duizenden mensen te helpen en te stimuleren bij het zoeken naar hun voorouders.

Als regionale afdeling werken wij hier bijna 40 jaar aan mee.

Wij doen dan ook beroep op vers bloed om dit, nog steeds noodzakelijk werk, verder te zetten.

Contactgegevens: Marc Van den Cloot, voorzitter: marc.vandencloot@telenet.be
Frans Renaerts, ondervoorzitter: frans.renaerts@busmail.net
Victor Bertels, penningmeester: victor.bertels1@telenet.be

LIDMAATSCHAP FAMILIEKUNDE VLAANDEREN

**Stort 37 euro op rekening BE58 4141 1712 2179 van Familiekunde Vlaanderen,
Van Heybeekstraat 3 Merksem**

**Als lid hebt u vrije toegang tot al onze documentatiecentra en activiteiten van
Familiekunde Vlaanderen en u krijgt de tijdschriften Vlaamse Stam en
Kempische Genealoog**

**U wordt administratief ingedeeld bij de regio afdeling van uw woonplaats.
Indien u dat wenst kan u opteren voor indeling bij een andere afdeling je kan dit
op uw overschrijvingsformulier.**

MEDEDELINGEN EN KORT NIEUWS

Onze voordrachten:

De koloniale luchtkastelen van Leopold I

In oktober bracht Paul De Graeve ons een geboeide uiteenzetting over de koloniale luchtkastelen en van Leopold I. Hieruit bleek dat vaderlandse geschiedenis die ons aangeleerd werd op school, op zijn minst niet volledig geweest is.

Reeds voor het ontstaan van België waren de Vlamingen al op ontdekkingsreis geweest. Maar het is vooral Leopold I die met zijn enorme ambities België op de kaart wou zetten door kolonies te stichten.

Er waren diverse pogingen om kolonies te stichten : Abessinië, Kreta, de Filipijnen, Nieuw-Zeeland, Guinea, Hawaï, Cuba en Guatemala. Bijna alle pogingen mislukten omdat de Belgische regering en haar politiek erg weigerachtig stonden tegenover de initiatieven van de koning.

De belangrijkste nederzetting uit die periode is Guatemala. De kolonie van Verapaz heeft het uitgehouden van 1842 tot 1855. Spreker ging uitvoerig in op de Compagnie Belge de Colonisation. Hij bracht een verhelderend overzicht over het voortdurende geldgebrek, de tegenstrijdige rapporten, de problemen met de voeding, de bemoeizucht van de “missionarissen” voornamelijk Jezuïeten enz.

Hij bracht ook enkele pittige details met een filmfragment over de Gentse wijk Verapaz.. Doordat Guatemala het verdrag met België opzegde in 1853 kwam er een einde aan het koloniale avontuur. In 1855 sloot de Belgische regering die periode definitief af.

Hoe oude foto's dateren?

Peter Eyckerman gaf in november tips over hoe je oude foto's kan dateren. Uit de boeiende uiteenzetting vernamen wij dat elk detail op een foto van belang kan zijn, zowel wat kledij als wat kettingen, ringen of andere decoraties betreft. De kledij of decoratie verraden uit welke periode de foto zou kunnen komen. Ook namen of adressen van de fotograaf of de drukker geven een duidelijke hint naar de periode waarin de foto getrokken werd. Zelfs het papier kan een aanduiding zijn. Voor de vijftientig aanwezigen een leerrijke avond.

Wil je ook een oude foto laten analyseren? Contact: Spoorzoeker@petereyckerman.be
website: <http://spoorzoeker.petereyckerman.be>

Onze jongens in de eerste Wereldoorlog

De herdenkingen van W.O.I zijn afgesloten. Er werden de laatste vier jaar heel wat artikels gepubliceerd die de herinnering aan deze gruwelijke oorlog opriepen. Ons bestuurslid Maria De Bie die zich gespecialiseerd heeft in deze periode, en archieven, kerkhoven en familieleden van soldaten in de eerste WO bezocht en bewerkt heeft bracht ons op 5 december, nog een zeer gedocumenteerde uiteenzetting over gesneuvelden en overlevenden uit die periode. Een aandachtig publiek kon ervan genieten.

In haar uiteenzetting gaf zij eveneens een uitgebreid overzicht van de websites waar gegevens over militairen beschikbaar zijn

Maria was ook maker van één van de 600.000 beeldjes die een tapijt vormden op 11 november. Frans Renaerts heeft één van die beeldjes opgehaald en overhandigde die aan Maria als dank voor haar voordracht.

(In een afzonderlijk artikel geeft Maria een uitgebreid overzicht van de plaatsen waar informatie over oud-strijders of gesneuvelden van WO I en WO II te vinden zijn)

Foto: Maria de Bie met op de dia de Belgische militaire begraafplaats van Boncelles bij Luik

Voordracht in 2019

Frans Renaerts, ondervoorzitter van Regio Kempen, heeft reeds verschillende kerkhoven van Mol in kaart gebracht en in boekvorm gepubliceerd. Deze staan ter beschikking in onze bibliotheek. Zijn beroepsloopbaan verliep volledig bij het Metalurgie bedrijf dat van Balen-Wezel een industriegemeente maakte. Hierover heeft hij eveneens een studie gemaakt en zijn bevindingen zal hij ons kenbaar maken in een voordracht die doorgaat op **woensdag 6 februari 2019 om 19u30 in het Kasteel de Renesse.**

“Van heide tot een industrieel dorp”, onder die noemer zal hij de evolutie schetsen die het parochiedorp Mol-(Balen)-Wezel onderging in de periode 1889 tot vandaag.

Schenkingen

Wij kregen de voorbije maanden weer heel wat bidprentjes en rouwbrieven.

De milde schenkers waren: Fam. Borgers Arendonk, Lisette Machielsens-Soffers Oud Turnhout, Gerard Keyzers Poederlee, Herman Van de Leur Turnhout, Maria Avonts Hemiksem, Fam. De Bie-De Laat Pulderbos, Simon Wouters Essen en Els Schoepen Zoersel. Theo Peeters bezorgde ons het boek “Een Kempisch geslacht De Houwer 1530-1994”, een familiegeschiedenis samengesteld door Mevr. De Houwer-Sels

Hartelijk dank aan de milde schenkers.

54ste CONGRES FAMILIEKUNDE VLAANDEREN

Het 54ste congres van Familiekunde Vlaanderen heeft plaats op zaterdag 30 maart in het Oost-Vlaamse Wortegem-Petegem op het domein “De Ghellinck”, Kortrijkstraat 74, 9790 Elsegem.

Het thema van dit congres is: “De adel op het platteland”

De uitnodiging met inschrijving voor dit congres zal in het januarinumnummer van Vlaamse Stam verschijnen

OPENINGSTIJDEN VAN ONZE BIBLIOTHEEK

Begin van dit jaar kondigden wij aan dat onze bibliotheek voortaan ook open zou zijn op de derde dinsdag van de maand van 18 tot 21 uur. Een evaluatie na één jaar leert ons dat hiervan op enkele uitzonderingen na, geen gebruik van gemaakt is. Drie maal kregen wij bezoekers over de vloer, de andere maanden kwam er niemand opdagen. **Daarom heeft het bestuur besloten om deze openstelling vanaf 1 januari 2019 niet meer te organiseren.**

Wij willen wel benadrukken dat onze genealogische dag op de eerste woensdag van de maand behouden blijft zoals het tot nu toe was. Openingsuren van 15 tot 22 uur. Wij willen het u tijdens deze woensdagopeningen zo aangenaam mogelijk maken. Bij ons is het geen doodse stilte waar alleen maar opgezocht wordt. U bent niet enkel welkom voor opzoeken maar ook voor een gezellige babbel met vragen of hulp over archieven, geschriften, websites, genealogische programma's e.d. Een team van ervaren genealogen staat ter uwer beschikking. Dit alles kan gebeuren bij een pint bier of een tas koffie. U bent van harte welkom.

LET OP: DE GENEALOGISCHE DAG VAN JANUARI 2019 IS OP 9 JANUARI

ARCHIEFPLAATSEN VAN MILITAIRE GEGEVENS VAN GESNEUVELDEN of OUD-STRIJDERS UIT WO I en WO II

(Maria De Bie)

- Het **oorlogsmonument**
- Gaat het over een gesneuvelde militair raadpleeg dan eerst de website van het **In Flanders Fieldsmuseum**, de namenlijst.
<http://www.inflandersfields.be/nl/namenlijst>
- Raadpleeg het **Belgian War Dead Register**: <https://www.wardeadregister.be/nl>
- Snuister op <http://www.wo1.be/nl/faq/detail-418>
- Raadpleeg de lijsten van de verschillende **begraafplaatsen**:
<http://www.wo1.be/nl/db/begraafplaatsen/belgische-militaire-begraafplaatsen>
- **Oplijsting van gesneuvelden** per Belgische Militair Begraafplaats (BMB)
<http://www.abl1914.be/bwg/bwginhoud.htm> ,
bijv. <http://www.abl1914.be/bwg/westvleteren.htm>
- Bekijk het project **Kempense Klaprozen**: <https://www.kempenseklaprozen.be/>
- Je kan in het **Archief van het Legermuseum** opzoeken gaan doen:
Het documentatiecentrum van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis biedt de mogelijkheid om opzoeken te doen naar persoonlijke dossiers van officieren en van de "oudere" militairen: dossiers voor de soldaten en onderofficieren geboren voor 01/01/1889. Voor de officieren is dit 01/01/1895.
<https://www.klm-mra.be/D7t/nl/menulistchildren/541> , na verder doorklikken kan je in een zoekdatabase al het dossiernummer op voorhand opzoeken.
- <https://www.klm-mra.be/D7t/nl/content/persoonlijke-militaire-dossiers> . Tip: Geef best niet de volledige naam in en neem tijd om te zoeken in deze database.

- Ben je op zoek naar extra informatie, raadpleeg dan ook in het documentatiecentrum van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis de inhoud van het **Moskouarchief of Fonds 185**. De “archieven van Moskou” werden in 2002 gerepatriëerd, zij zijn een extra bron voor de Belgische militaire geschiedenis (in het bijzonder tijdens de Eerste Wereldoorlog en het interbellum). Je kan deze databank enkel in de leeszaal raadplegen.
- **Naar Evere, sectie archieven in het Kwartier Koningin Elisabeth**
 Contact: Ministerie van Defensie – DGHR: HRG-A/N (Ondersectie "Notariaat")
 (Kwartier Koningin Elisabeth, Everestraat 1, 1140 Evere arch@mil.be)
 Op voorhand aanvragen met vermelding van :
 de naam, voornaam, geboortedatum en evt. de geboorteplaats en graad van de betrokkene.
 Hier zijn dossiers van de jongere militairen terug te vinden en vaak ook dossiers van militairen uit WO II en later.
- Wat kan er zoal in deze militaire dossiers staan:
 - o de opleidingen, eenheden, bevorderingen, verwondingen, ziektes, mutaties
 - o welke medailles hij wanneer gekregen heeft.
 - o Op basis van de gegevens in het persoonlijk dossier kan verder gezocht worden
 - o O.a. eenheid, krijgsgevangenkamp, bepaalde operaties, legerdivisiearchief, enz
- Bij het doorzoeken van deze militaire dossiers stoot je op onbekende afkortingen een interessante hulp daarbij is: <http://www.ablhistoryforum.be/viewtopic.php?t=292> , maar niet alle afkortingen worden verklaard, dus moet je soms toch nog verder op zoek.
- Kijk de **lijsten met vluchtelingen** na, soms verbleven de jongens al in het buitenland als vluchteling, of schreven ze zich eerst in als vluchteling, dit kan ook een interessante kanttekening bieden.
- **Zoek naar familieleden van de militairen**, zowel gesneuvelden als oud-strijders. Denk er ook aan dat heel vaak een oudste dochter de zorg over formulieren en papieren op zich nam. Dus ga genealogisch aan het werk.
- **Vraag naar medailles** en de bijbehorende diploma's of brevetten, altijd mooi beeldmateriaal als je die fotografeert en bij je verhaal voegt.
- Als je de kans hebt, lees dan **brieven van militairen** en vergelijk die informatie met de informatie uit het militair dossier, altijd boeiend om die twee versies naast elkaar te leggen. De waarheid ligt er ergens tussenin.
- **Raadpleeg fotodatabases** van heemkringen en stadsarchieven.
- Zoek informatie van **oud-strijdersbonden** op.
- Er is heel wat fotomateriaal te vinden, bijvoorbeeld van Belgische Militaire Hospitalen (BMB), opleidingskampen in Frankrijk etc. Dit kan je verhaal wat stofferen.
- Lees **de oorlogsverslagen van de pastoors** zij zijn te raadplegen op <https://search.arch.be/nl/tips/132-oorlogsverslagen-wo-i> en je kan ze op papier komen lezen tijdens een genealogische dag met Open bibliotheek van FV Regio Kempen in Kasteel de Renesse.
- Als je het gemeentearchief mag raadplegen, vind je daar soms ook nog gegevens terug. Ook in de bevolkingsregisters is informatie te vinden. Zorg dan wel dat je een goedkeuring hebt van de Rechtbank van Eerste Aanleg.
- In het gemeentearchief vind je soms ook aanvragen tot schadevergoeding terug.

- Lees de verslagen van de gemeenteraad en het schepencollege uit die tijd.
- In het parochiearchief, als de geschriften van de pastoor en de afroepen in de kerk nog op papier te vinden zijn, kan je terugvinden wanneer er een herdenkingsdienst werd ingericht. Zo kan je ongeveer daaruit afleiden wanneer de familie wist dat hun familielid gesneuveld was.
- Zijn er nog **dagboeken** terug te vinden in de diverse archieven, dagboeken uit de geboorteplaats of woonplaats van de militair. Bijvoorbeeld het dagboek van de burgemeester uit Meerle: <http://www.meerle14-18.be/page/15/>
- In het **Cegesoma** kan je eveneens op zoek gaan naar verder informatie. Veelal over WO II, maar ook over WO I kan je hier een en ander raadplegen. Wij vonden er informatie rond de spionage tijdens WO I.
http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php
- Ga zeker naar het Algemeen Rijksarchief te Brussel, Ruisbroekstraat 2.
<http://www.arch.be/index.php?l=nl&m=praktische-info&r=onze-leeszalen&d=ara>
Daar kan je heel wat informatie vinden. Raadpleeg de catalogus van het FASP (zie verder). Wie op zoek is naar informatie over WO II, kan daar ook de archieven raadplegen van Bad Arolsen <https://www.its-arolsen.org/en/archives/>
- **Het FASP:** Archiefonds van de Commissie voor de archieven van de vaderlands diensten gevestigd in bezette gebieden aan het westelijk front of Franstalige naam **Fonds des archives des services patriotiques établis en territoire occupé au front de l'ouest**. Dit rijke fonds levert informatie over:
 - -Observatie van militaire handelingen en werken aan bijvoorbeeld infrastructuur, ten behoeve van het eigen leger: spionage
 - -Overbrengen van deze informatie naar de chefs in Holland met koeriers over de grens, of met duiven: passage des plis
 - -Recruteren van vrijwilligers voor het leger, en hen over de grens brengen
 - -Het over de grens brengen van vluchtelingen voor de bezetting
 - -Contra-spionage
 - -Het clandestiene werk in de gevangenissen: morele steun, materiele steun, informatie-smokkel, hulp met ontsnappen
 - -Brievensmokkel van en naar het front
 - -Smokkel van verboden kranten
- Hier vonden we ook het verhaal over Petrus De Bie, de hovenier bij Graaf de Renesse te Oostmalle.
- Als je nog verder zoekt zal je zelf ongetwijfeld nog bronnen vinden. Zo kan je bijvoorbeeld bij het **Kadoc** uitkomen, daar kan je in familiearchieven informatie vinden. Tip ook hier volg de vrouwelijke lijn in de familie. <https://kadoc.kuleuven.be/>
- Check archieven van **VOS, NSB** bijvoorbeeld <https://advn.be/>, misschien kan je nog informatie vinden bij lokale oud-strijdersverenigingen.
- In het ADVN, archief voor nationale bewegingen kan je ook informatie terugvinden over de oud-strijdersvlaggen, ook een interessant gegeven.
- Zoek gegevens over oud-strijders in het **Guldenboek der Vuurkaart**. Was de oud-strijder een vuurkruiser? Soms bezit de familie nog een vuurkaart en kan je daarmee aan de slag, soms is dat het enige document dat men nog kan terugvinden.
- Mensen uit Boom hebben alle Guldenboeken der Vuurkaart gedigitaliseerd, dit is te raadplegen op http://tenboome.be/?page_id=128. Je kan hier ook de korte

regimentsgeschiedenissen terugvinden. Voor een iets uitgebreidere regimentsgeschiedenis en dagorders verwijs is naar het documentatiecentrum van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis

- Voor het opzoeken van krijgsgevangenen raadpleeg je <https://grandeguerre.icrc.org/>, de archieven van het International Committee Of The Red Cross via de zoeklink <https://www.icrc.org/en/archives> kan je de gegevens uit WO I zo raadplegen, voor latere conflicten moet je een aanvraag doen en aantonen dat het om jouw familie gaat en dat kan telkens op gestelde tijden.
- Kijk of er frontblaadjes of frontgazetjes terug te vinden zijn in archieven bijv. Turnhout, Herentals, Lier, hier vind je informatie terug over militairen aan het front. Zo vind je verhalen die je weer kan koppelen aan het militair dossier. Weerom de waarheid ligt ergens tussenin.
- Doorpluis krantenarchieven bijv. <https://hetarchief.be/> of delpher via <https://www.delpher.nl/>
- Soms zijn er foto's, bestudeer de uniformen of zoek hulp hierbij bijv. Peter Eyckerman <https://spoorzoeker.petereyckerman.be/>
- Verder is het hele internet ter beschikking, dit is slechts een kleine greep uit de mogelijkheden. Verdere aanvulling en tips zijn altijd welkom.
- Dulce et Decorum - Teach your children to remember!

A G E N D A

Januari 2019

9 januari	Wat ? Waar? Wanneer? Wie?	Genealogische dag – Open bibliotheek Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle van 15u tot 22u FV-Regio Kempen
------------------	------------------------------------	--

26 januari	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Jaarvergadering FV-Regio Kempen vzw Heemkring Meerhout 14u30 u FV-Regio Kempen
-------------------	---	---

Februari 2019

6 februari	Wat ? Waar? Wanneer? Wie?	Genealogische dag – Open bibliotheek Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle van 15u tot 22u FV-Regio Kempen
------------	------------------------------------	--

6 februari	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Voordracht “van Heide tot Industriedorp” Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle 19u30 FV-Regio Kempen, spreker: Frans Renaerts
-------------------	---	---

Maart 2019

6 maart	Wat ?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	FV-Regio Kempen
30 maart	Wat?	54 ste congres Familiekunde Vlaanderen
	Waar?	Domein de Ghellinck, Kortrijkstraat 74 9790 Elsegem
	Wanneer?	10u tot 17u
	Wie?	Familiekunde Vlaanderen Regio Vlaamse Ardennen
eer info bij:	Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout	
	e-mail: theo.peeters1@telenet.be	
	Op onze website: http://www.vvf-kempen.be	

NUTTIGE ADRESSEN

Rijksarchief Antwerpen	Kruibekesteeweg 39 B1, 9120 Beveren	03/236.73.00
Rijksarchief Beveren	Kruibekesteeweg 39 B1, 9120 Beveren	03/750.29.77
Rijksarchief Brussel	Ruisbroekstraat 2-10, 1000 Brussel	02/513.76.80
Felix-Archief Antwerpen	Oudeleeuwenrui 29, 2000 Antwerpen	03/338.94.11
Gemeentearchief Dessel	Gemeentehuis, 2480 Dessel	014/38.99.26
Gemeentearchief Duffel	Gemeentestraat 21, 2570 Duffel	015/30.72.10
Stadsarchief Geel	Werft 30, 2440 Geel	014/56.66.90
Stadsarchief Herentals	Augustijnenlaan 1, 2200 Herentals	014/21.28.00
Stadsarchief Hoogstraten	Vrijheid 149, 2320 Hoogstraten	03/340.19.60
Stadsarchief Lier	Kardinaal Mercierplein 6, 2500 Lier	03/480.11.96
Stadsarchief Mechelen	G. de Stassaertstraat, 2800 Mechelen	015/20.43.46
Gemeentearchief Mol	Molenhoekstraat 2, 2400 Mol	014/33.09.70
Stadsarchief Turnhout	Grote Markt 1, 2300 Turnhout	014/44.44.98
Archief abdij Bornem	Kloosterstraat 71 2880 Bornem	03/889.08.11
Archief abdij Postel	Abdijlaan 16, 2400 Mol-Postel	014/37.81.21
Archief Abdij Tongerlo	Abdijstraat 40, 2260 Tongerlo	014/53.99.00
Archief Aartsbisdom Mechelen	Varkensstraat 3, 2800 Mechelen	